

VIJESTI TJEDNA

IZ SADRŽAJA

Susret djelatnika u stranačkom i političkom životu Đakovačko-osječke nadbiskupije

Prof. dr. Antun Šundalić na susretu u dvorani J. J. Strossmayera KBF-a u Đakovu upozorio na veliku snagu multinacionalnih kompanija, pored kojih periferne ekonomije, u kojima se javlja strah za vlastiti identitet, za sebe traže djelić svjetskoga tržišta, te na površinsku demokratizaciju zbog koje se kod nas događa ubrzano raslojavanje i topljenje socijalnog kapitala, povjerenja, solidarnosti i zajedništva

O medijima i mogućnostima otvaranja novih komunikacijskih kanala

Hrvatska matica iseljenika i njezin Odsjek za autohtone hrvatske manjine organizirali su u Zagrebu 16. forum hrvatskih manjina. Na stručnom skupu okupili su se predstavnici hrvatskih manjina i glavni urednici službenih manjinskih glasila iz Austrije, Crne Gore, Češke, Italije, Mađarske, Makedonije, Rumunjske, Slovačke, Slovenije i Srbije

Obitelj u središtu

U Rubrici Dokumenti objavljujemo cjelovite tekstove poruke pape Benedikta XVI. za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2011. "Samo jedna obitelj" i Poslanice predsjednika Hrvatskog Caritasa varaždinskog biskupa Josipa Mrzljaka za Nedjelju Caritasa 12. prosinca 2010. "Obitelj treba biti prva škola ljubavi, vjere i života"

Domovinske vijesti

Bdjenje za život u Požegi
Blagoslov obnovljene crkve Sv. Katarine u Novigradu
U Varaždinu proslavljena 475. obljetnica Družbe sv. Uršule
Glazbenik fra Bernardin Sokol
"Darovano vrijeme - O umijeću starenja"
Obljetnica smrti sluge Božjeg fra Ante Tomičića
65. obljetnica ubojstva svećenika don Eugena Šutrina
Susret crkvenih zborova Požeške biskupije
Split: Posvećena nova crkva Sv. Andrije apostola
Đakonsko ređenje u Puli
Đakonsko ređenje u Sisku
Đakonsko ređenje u Splitu
Spomen-ploča s. Juli Ivanišević
Hodočašće pomoraca u Kraljevicu
Procesija svjetla u Trnovčici
Biskup Gjergji slavio misu u riječkoj katedrali
U varaždinskoj katedrali zaređena trojica đakona

Crkva u Hrvata

Sabor Hrvatske karmelske provincije sv. o. Josipa
Biskup Komarica proslavio 25. obljetnicu biskupstva

Inozemne vijesti

Papa o zadaći katoličkih novinara
Europska nagrada za život kardinalu Eliju Sgrecci
Započeo 85. francuski socijalni tjedan
Vatikan: Molitveno bdjenje za nerođenu djecu

Prilog dokumenti

Majčinska duhovnost Katarine Sienske
Važnost iščekivanja u ljudskom životu

Domovinske vijesti

Hvar: 20. obljetnica katedralnih vratnica

Djelo akademskog kipara Kuzme Kovačića

Hvar, 20.11.2010. (IKA) – Jubilarna 20. obljetnica postavljanja i blagoslova novih vratnica na katedrali Sv. Stjepana, djelo Hvaranina akademskog kipara Kuzme Kovačića, proslavljena je u subotu 20. studenoga u hvarskoj katedrali. U programu proslave toga značajnog događaja za mjesnu Crkvu i grad Hvar sudjelovali su hvarsko-bračkoviški biskup Slobodan Štambuk, župnik don Mili Plenković, likovni kritičar Milan Bešlić, povjesničar umjetnosti akademik Radoslav Tomić i Kuzma Kovačić. Premda iz opravdanih razloga jedan od najzaslužnijih za postavljanje novih vratnica onodobni župnik u Hvaru mons. Josip Šantić nije mogao nazočiti proslavi, njegova se prisutnost u katedrali toga dana itekako osjećala, jer su ga svi sudionici u programu s pohvalama spomenuli. Biskup Štambuk istaknuo je da su katedralne vratnice ostvarene kao plod iznimnog zauzimanja tadašnjeg župnika don Josipa Šantića i brojnih donatora te da je u tom djelu došla do izražaja sloga svih Hvarana. S posebnom radošću biskup je istaknuo da je osobno imao sreću i čast blagosloviti nove vratnice koje su, kako je na njima zapisano, postavljene u vremenu pape Ivana Pavla II., biskupa Slobodana i predsjednika Franje Tuđmana. Svoja sjećanja na vrijeme stvaranja i postavljanja vratnica u pismenom obliku organizatorima proslave dostavio je mons. Šantić, a nazočnima na proslavi pročitao ih je župnik Plenković. Otkrivajući mnoge zanimljive pojedinosti u vezi s ostvarenjem toga značajnog djela Kuzme Kovačića, mons. Šantić je s ponosom i radošću istaknuo da su nove vratnice na hvarskoj katedrali u onom teškom vremenu za njega značile ostvarenje njegova predivnog sna, jer je osjećao da će javno izlaganje i postavljanje prvoga umjetničkog sakralnog djela u slobodnoj Hrvatskoj omogućiti dublje i slobodnije svjedočenje vjere u konačno neovisnoj domovini. Uz djelovanje don Josipa Šantića kao hvarskog župnika vezuje se i potpuna obnova hvarske katedrale, izrada i postavljanje novoga glavnog oltara u katedrali te skulptura hvarskih književnika Petra Hektorovića i Hanibala Lucića, također djela Kuzme Kovačića.

Govoreći o svom djelu, kipar Kovačić otkrio je da je nadahnuće za katedralne vratnice, kao i za sva svoja sakralna djela, nalazio u živom vrelu svoje vjere te u ljubavi prema baštini i zavičaju u kojemu je ponikao. Prije ostvarenja svog djela, svaki umjetnik sanja, a hvarske vratnice su zacijelo jedan od njegovih najdražih ostvarenih snova, istaknuo je Kovačić. Zahvalio je svima koji su mu davali podršku u radu, posebice mons. Šantiću, pokojnom biskupu Celestinu Bezmalinoviću i biskupu Štambuku koji je 15. studenoga 1990. godine blagoslovio vratnice. Akademik Tomić govorio je o plodonosnoj vezi naručitelja i izvođača sakralnih umjetničkih djela, koja je u povijesti Crkve kod nas i u svijetu dala vrhunske umjetničke rezultate. U izlaganju o likovnom stvaralaštvu Kuzme Kovačića likovni kritičar Milan Bešlić istaknuo je Kuzminu "uronjenost" u vjeru i baštinu. U umjetničkom dijelu programa hvarski glumac Tonči Novak – Bakica pročitao je sonet J. Fiamenga, posvećen katedralnim vratnicama, a Klasični duo iz Splita, odnosno glazbenici prof. Majda Goluža (violina) i Paul Coleman (gitara) izveli su skladbe Schumanna, Bacha, Gounoda, Schuberta, Zajca, C. Saint-Saensa i Handela.

Koncert za pomoć djeci koja boluju od leukemije i drugih teških bolesti

Karlovac, 20.11.2010. (IKA) - U organizaciji župe Presvetoga Srca Isusova iz Karlovca i suorganizaciji OŠ Švarča, u subotu 20. studenoga u Domu OS RH "Zrinski" u Karlovcu održan je treći humanitarni koncert pod geslom "Gospodin je moja snaga" u spomen preminulom Jakovu Rubidu (13), koji je ujedno nastavak akcije "Jak kao Jakov". Humanitarni koncert, prvotno je bio namijenjen za pomoć u liječenju mladog župljanina Jakova, no zbog njegove prerane smrti, koncert je namijenjen za pomoć djeci koja boluju od leukemije i drugih teških bolesti. Na koncertu su nastupali domaćini i organizatori koncerta te ostali zborovi mladih Karlovačkoga dekanata i šire: zbor mladih župe Presvetog Srca Isusova, zbor mladih Presvetog Trojstva, zbor "Emanuel" župe sv. Franje Ksaverskog - Švarča, zbor "Dominus" župe Pohoda Blažene Djevice - Mahično, zbor "Agape" župe sv. Josipa - Dubovac, zbor mladih župe sv. Tri kralja - Banija, Slavljenički tim "Isus - Sin Marijin", zbor "Plamen" župe bl. Alojzija Stepinca - Duga Resa, band duhovne glazbe "Fortitudi Dei" župe Presvetog Srca Isusova, Gimnazija - Karlovac i OŠ Švarča. Kao posebni gosti koncerta nastupili su poznati kantautor duhovne glazbe Luka Balvan te Bogoslovski band "Učenici". Svaki od sudionika izveo je po dvije pjesme po vlastitom izboru, a na kraju su svi sudionici zajedno zapjevali pjesmu "Put, Istina i Život". Ulaz na koncert bio je slobodan, no nakon koncerta svatko je prema svojim mogućnostima mogao nešto izdvojiti i ubaciti u kutije koje su se nalazile pri izlazu iz dvorane. Sav prikupljeni prihod namijenjen je dječjem odjelu onkologije i hematologije KBC-a "Rebro" u Zagrebu. Novcu s koncerta dodat će se i sredstva koja zbor mladih župe Presvetoga Srca Isusova iz Karlovca i dalje prikuplja u svojoj župnoj zajednici, a dosad je prikupljeno oko 24 tisuće kuna.

Sekcija mladih HKLD-a dobila duhovnika

Zagreb, 22.11.2010. (IKA) - Sekcija mladih Hrvatskoga katoličkog liječničkog društva održala je u ponedjeljak 22. studenoga prvi službeni sastanak u ovoj akademskoj godini, na kojem je predstavljen njezin duhovni asistent Borna Puškarić, župni vikar župe sv. Nikole Tavelića u zagrebačkoj Kustošiji. Nakon pozdravnih riječi voditeljice Sekcije Marije Perić, studentice 6. godine Medicinskog fakulteta u Zagrebu, okupljenima se prigodnim nagovorom obratio novoizabrani duhovnik, izloživši više inicijativa koje će pridonijeti boljoj prepoznatljivosti HKLD-a među mladima unutar Crkve, ali i u hrvatskom društvu. Pritom je istaknuo važnost duhovne formacije, ali i stručnog usavršavanja, s naglaskom na "potkovanost" u području medicinske etike.

Sekcija mladih HKLD-a službeno je počela s radom 14. listopada 1992. godine. Rad je počeo na inicijativu nekoliko apsolviranih i studenata medicine koji su primijetili da tijekom studija medicine nema organizirane duhovne brige za buduće liječnike. Veliku potporu početnim koracima dao je tadašnji dopredsjednik Društva prof. dr. Branimir Richter, koji je istaknuo važnost okupljanja mladih unutar HKLD-a kao trajni izvor pomlađivanja. Danas su mnogi od tih začetnika priznati stručnjaci na svome području, a neki i sveučilišni nastavnici. Susreti s duhovnikom održavat će se jednom mjesečno, a predviđena su i predavanja stručnog aspekta, izvijestio je HKLD na svojim stranicama.

Bdjenje za život u Požegi

Požega, 22.11.2010. (IKA) - U crkvi Sv. Lovre u Požegi 27. studenoga, u predvečerje prve nedjelje došašća, prema preporuci pape Benedikta XVI. održano je "Bdjenje za život koji se rađa". Slavlju je predsjedao biskup Antun Škvorčević a sudjelovali su članovi Udruge "S Marijom za život" koji se redovito svake subote okupljaju na molitvu u crkvi Sv. Lovre. Pridružile su im se obitelji iz bračnih zajednica, povezanih s Centrom Požeške biskupije "Za život i obitelj", predstavnici obitelji iz požeških župa te sestre milosrdnice iz obližnjeg samostana. Biskup je na početku slavija istaknuo kako se ove večeri želimo u Požegi sjediniti sa Svetim Ocem koji u isto ovo vrijeme u bazilici Sv. Petra u Rimu predvodi "Bdjenje za život koji se rađa" i kako po istom rimskom predlošku želimo došašće u "Godini Gospe voćinske" označiti molitveno - s Marijom za život. Pred izloženim Presvetim Otajstvom održano je slavije prve večernje prve nedjelje došašća. U homiliji biskup Škvorčević se osvrnuo na suvremenu proizvodno potrošačku kulturu koja gubi osjetljivost za ljudski život kao najveću, jedinstvenu i neponovljivu vrijednost, koja zahtijeva posvemašnje poštovanje i prema kojoj je po Božjem naumu usmjerena sva druga stvorena stvarnost. Pročitao je ulomak iz Enciklike pape Ivana Pavla II. "Evangelium vitae" o pravu svakog začetog ljudskog bića na život te je potaknuo nazočne vjernike da molitvom i javnim svjedočenjem budu apostoli promicanja poštivanja prava nerođenih na život i ljudsko dostojanstvo. Slijedila je potom "Molitva za život" pape Benedikta, povezana s drugim molitvama koje su predvodili članovi Udruge "S Marijom za život" a biskup ih je zaključio molitvom pape Ivana Pavla II. sa završetka njegove Enciklike "Evangelium vitae". Nakon zajedničkog molitvenog bdjenja brojni vjernici nastavili su u crkvi Sv. Lovre s privatnom molitvom na tako važnu nakanu kao što je poštivanje ljudskog života.

Vrijedni beskućnici

Pomažu u centralnom Caritasovom skladištu u Rakitju
Zagreb, 24.11.2010. (IKA) – U tijeku listopada i studenoga Caritasovi beskućnici odradili su 436 sati pomažući u središnjem Caritasovom skladištu u Rakitju. U Caritasovoj kući u Rakitju trenutačno je smješteno 28 beskućnika. Prosjek godina je 56 i razumljivo je da nisu svi radno sposobni. Njihov rad u skladištu, kao i na svim drugim poslovima koje preuzimamo, prilagođen je njihovim mogućnostima. Oni koji mogu rado se uključuju u poslove koje im nudimo jer na taj način plemenito koriste vrijeme, a i vraća im se osjećaj vrijednosti i samopoštovanja. Također uređuju unutrašnjost i okoliš objekta u kojemu su smješteni, te redovito pomažu u uređenju okoliša župne crkve u Rakitju. U tijeku ljetnih mjeseci 14 dana pomagali su u uređenju Caritasove kuće za odmor u Kalju, a jedna od posljednjih većih akcija bila je čišćenje okoliša Caritasove kuće u Svetoj Nedjelji. Već godinu i pol dana pomažu i u pakiranju dvomjesečnika Caritas. Imaju i kuhara beskućnika tako da i u tome nisu ovisni o pomoći sa strane ili izloženi dodatnom trošku. Namirnice dobivamo dijelom iz Caritasa, a dijelom od župnika koji nam na taj način uzvraćaju za neku akciju odrađenu u njihovoj župi, ističe Ivan Mavrek, voditelj Dislocirane jedinice za smještaj beskućnika Caritasa Zagrebačke nadbiskupije. Voditelj Mavrek toplo preporučuje svoju radnu ekipu svim župnicima koji trebaju pomoć kod uređenja okoliša župnih kuća i drugih crkvenih objekata.

Blagdan sv. Krševana, zaštitnika Grada Zadra

Nadbiskup Puljić potaknuo vjernike na ustrajno nasljedovanje Krševanovih kreposti hrabrosti i neustrašivosti
Zadar, 24.11.2010. (IKA) - Na blagdan sv. Krševana, zaštitnika Grada Zadra, svečano misno slavije u katedrali Sv. Stošije u Zadru u srijedu 24. studenoga predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. U slavlju su sudjelovale i gradske vlasti predvođeni gradonačelnikom Zvonimirom Vrančićem, osobe iz raznih područja društvenog života te brojni Zadrani. Lik toga ranokršćanskog mučenika, ubijenog za progona Dioklecijana u 4. st., nalazi se na zastavi i grbu Zadra. Svečev je blagdan ujedno i proslava Dana Grada kad se dodjeljuju priznanja zaslužnim Zadranima u raznim područjima.

Nakon mise mons. Puljić je s brojnim pojedincima iz društvenog života sudjelovao na svečanoj sjednici Grada u Hrvatskoj kazališnoj kući Zadar gdje je još jednom čestitao svim strukturama grada i poželio blagoslov daljnjem razvoju Zadra. Nadbiskup je istaknuo da je i sadašnje vrijeme teško poput onog iz doba Krševana te je potaknuo vjernike na ustrajno nasljedovanje Krševanovih kreposti hrabrosti i neustrašivosti. "Sv. Krševan je bio takav kršćanin. Pokoravao se svome gospodaru i poštovao izglasane zakone, ali je načinom svoga života nadvisivao zakone", istaknuo je mons. Puljić. Car je Krševanu zanjekao pravo na vjeru želeći da i on počasti carske kumire. No, Krševan je odbio i ponudeni položaj namjesnika u rimskoj pokrajini jer se nije želio odreći vjere u Isusa. "Krševan to nije mogao prihvatiti. Kršćanski mučenici, vitezovi Isusa Krista nisu se bojali progona ni smrti. Njima je svaka tuđa pokrajina bila domovina, a svaka domovina tuđina, jer su vjerovali u vječnu domovinu koja ih čeka. I dok ih preziru, osuđuju i ubijaju, oni oživljuju", istaknuo je mons. Puljić, podsjetivši na misao Diogneta da kršćani kao građani s ostalima imaju sve zajedničko, a trpe kao tuđinci: vrijeđaju ih, a oni blagoslivlju; ponižavaju ih, a oni iskazuju čast. Kad dobro čine, kažnjavaju ih kao zločince; što je duša u tijelu to su kršćani u svijetu.

Sv. Krševan bio je pravi Kristov vitez, a uz viteška imena bila su vezana i odličja za hrabrost, revnost, zasluge, milosrđe, dobročinstvo, za ljubitelje pravde, pobožnosti i vjernosti; Vatikan ima odličje za Crkvu i Papu, rekao je nadbiskup, dodavši da su i Zadrani u Krševanu prepoznali viteške odlike te su ga zbog toga i uzeli za nebeskog zaštitnika svoga grada. "Kao njegovi odani štovatelji prihvaćali su njegove ideale i pokušali ih ostvariti u životu, kulturi, javnom i privatnom radu", istaknuo je mons. Puljić. Malo koji grad može se pohvaliti s više nebeskih zaštitnika i zagovornika kao Zadar, rekao je nadbiskup, a mnogi gradovi na Jadranu imaju zaštitnike iz razdoblja kršćanskih mučenika iz prvih stoljeća Crkve. Zadrani časte sv. Krševana od 7. st., a za zaštitnika grada odabran je nakon bitke s Venecijom u kojoj je pobijedilo zadarsko brodograditeljsko suvo do koje je pripisali sv. Krševanu. Zadrani su u čast svog zaštitnika podigli i romaničku crkvu koju je 1175. g. posvetio zadarski nadbiskup Lampridije. Zbog dotrajalosti crkva se sad obnavlja i zato se blagdan ne slavi u svečevoj crkvi u središtu grada a predstavlja graditeljski biser romaničke umjetnosti te visoku duhovnu razinu Zadra u 12. stoljeću. Do crkve se nalaze ostaci srednjovjekovnog benediktinskog samostana koji je srušen u II. svjetskom ratu, a za hrvatsku je povijest i nacionalno kulturno nasljeđe bio značajan i zbog benediktinskog skriptorija u kojem su napisani brojni dokumenti iz života mjesne Crkve ali i hrvatskih narodnih vladara.

Susret djelatnika u stranačkom i političkom životu Đakovačko-osječke nadbiskupije

Đakovo, 24.11.2010. (IKA/TU) – "Slavonijo, reci tko si i što si!" rekao je đakovačko-osječki nadbiskup Marin Srakić, pozdravljajući 70-ak sudionika 14. susreta djelatnika u stranačkom i političkom životu, koji se 24. studenoga održao u dvorani J. J. Strossmayera KBF-a u Đakovu. "Da bismo mi, kao Slavonija, mogli dati ili očekivati nešto od drugih, moramo shvatiti tko smo i tada dati svoj doprinos u globalizaciji i regionalizaciji, očekujući od drugih da daju svoj doprinos za daljnje unaprjeđenje", rekao je nadbiskup i tako najavio temu susreta "Identitet Slavonije u procesima regionalizacije i globalizacije", koju je u izlaganju predstavio prof. dr. Antun Šundalić, pročelnik katedre interdisciplinarnih kolegija na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Susret je moderirao prof. dr. Vladimir Dugalić, prodekan za znanost KBF-a u Đakovu. Nazvavši ekonomiju ključnom polugom svih globalizacijskih procesa, prof. Šundalić istaknuo je veliku snagu multinacionalnih kompanija, pored kojih periferne ekonomije, u kojima se javlja strah za vlastiti identitet, za sebe traže djelić svjetskoga tržišta. "To je vrijeme u kojem informatizacija čini glavne korake povezivanja i važno je naglasiti brzinu kojom se događa komunikacija i njome izazvane promjene", rekao je predavač, istaknuvši pitanje sposobnosti i spremnosti na promijene, što je ozbiljna teškoća hrvatskog društva još od 1991. godine i upozorivši na površinsku demokratizaciju zbog koje se kod nas događa ubrzano raslojavanje i topljenje socijalnog kapitala, povjerenja, solidarnosti i zajedništva, gdje krizu morala najviše osjećaju donji slojevi, pa nastaje degradacija seljaštva i desubjektivizacija radništva.

"U Hrvatskoj tranzicijskoj stvarnosti stvarao se pogrešni dojam o poljoprivredi; da je ona ta koja ne može biti nositeljica razvoja jer je zastarjela, u smislu niske produktivnosti i profitabilnosti - da je teret razvoja koji živi od subvencija", rekao je prof. Šundalić i, citirajući Kissingerovu rečenicu "Tko hoće kontrolirati svijet mora kontrolirati naftu, a tko hoće kontrolirati ljude mora kontrolirati hranu", istaknuo kako se krupne multinacionalne kompanije i te kako trude zagospodariti tržištem hrane. "Slavonija, žitnica Hrvatske, koja bi hranom mogla opskrbljivati puno brojnije stanovništvo, odjednom je neisplativi resurs, teret društvenog razvoja, što je ozbiljan uteg u oblikovanju mentaliteta ovih prostora. Poljoprivreda je danas samo po tradiciji dominantna na ovim prostorima, a ne po tome tko od nje živi. U prošlosti je živjeti u Slavoniji bila sreća, jer je od rada bilo svega, a danas je život u Slavoniji muka, jer se rad na zemlji prestao tretirati kao sredstvo od kojega se može ne samo dobro živjeti, već uopće živjeti", rekao je Šundalić, postavljajući pitanje gdje je problem, jer se Slavonija i danas spominje kao poljoprivredni kraj i ruralni prostor.

Poljoprivredu kao romantiku stopljenosti čovjeka, prirode i Boga, nazvao je dalekom prošlošću, koja se čini poželjnijom u odnosu na stvarnost današnjice, koja je seljaku oduzela prirodu, Boga i raseljačila ga, a poljoprivredu industrijalizirala i tržišno ju primarno odredila kao nisko-profitabilnu, naglašavajući važnost konkurencije, kompeticije, a pomalo i kooperacije. S obzirom da se pitanje razvijenost nekoga kraja najčešće promatra kroz pitanje tehnoloških dosega, za Hrvatsku je svojstveno da je neujednačeno regionalno razvijena. Po prometu, dojam je da je Slavonija periferizirana zbog ekonomskog zastoja, a populacijski i demografski ima obilježja emigracijskog područja. Gledajući globalizacijski, uočava se da je globalizacija aktivirala kapital ondje gdje ima interesa, te je

tamo locirala i pamet, a po tome se čini da je Slavonija oslobođena svih gospodarskih potencijala, pa se javlja siromaštvo usred nejednakosti, kao situacijska prisila. Tu je i rat, nakon kojeg se i poslije mirne reintegracije nije dogodila stvarna gospodarska obnova, već samo pozitivni trendovi, ali ne toliko pozitivni da bismo mogli govoriti o stvarnom oporavku i obratu, istaknuo je predavač.

"Slavoniji prijete opasnost da zaživi kultura siromaštva, da siromaštvo počne radati siromaštvo, da svoje potrebe sve više svodimo na egzistencijalne, da sekundarne želje ne razvijamo i da budemo zadovoljni s malo. Moramo gledati budućnost ovoga kraja u borbi za nešto veće, ne na štetu drugih, nego na korist svih. Premda je Slavonija u do sada prikazanim trendovima bilježila negativan smjer, ipak je zadržala identitet ruralnosti, tradicijske poljoprivredne regije, čime se Slavonci ponose", rekao je, između ostaloga, prof. Šundalić. Pojasnio je da poljoprivreda sve manje jamči razvoj prostoru te je više prihvaćena kao sudbina, izvan koje se traže pomaci na bolje. "Kada se tradicionalno dominirajuća djelatnost nekog kraja pretvori u djelatnost malobrojne nekolicine, očekivati je da će se i tradicija kraja transformirati te je to najčešće sjećanje na tradiciju umjesto življenja tradicijskih obrazaca, što se dogodilo i Slavoniji. Zbog toga ne treba biti zabrinut, jer sjećanje je veliki i značajan činitelj kvalitete i smjera razvoja. Od tradicijskih društava traži se danas zamjena socio-kulturnih vrijednosti vrijednostima nove tehnologije, a to je često i zahtjev za napuštanjem svega onoga što nas je obilježavalo etnički, nacionalno, kulturno, konfesionalno, vjerski. U takvoj globalnoj stvarnosti ova regija, kao i Hrvatska u cjelini, ako želi ići naprijed mora doživjeti tranziciju prema tržištu, tj. doživjeti sociokulturne promjene koje će proizvesti novi identitet. Međutim, to je potrebno učiniti na temeljima prošlosti, ali u perspektivi napretka, kako bi se očuvao dio naslijeđenog identiteta. Naime, nekadašnja majka ratara i bekrija danas je postala maćeha svima koji se u njoj ne mogu snaći, a na nama je da ju učinimo sve manje maćehom, a sve više majkom i hraniteljicom", poručio je političarima prof. Šundalić.

Nakon predavanja uslijedilo je izlaganje predstavnika stranaka o njihovu viđenju trenutnog položaja Slavonije. Za što bolje prihvaćanje regionalizacije i globalizacije istaknuta je potreba borbe za perspektivniju budućnost kako bi Slavonija postala imigracijsko područje. Umrežavanje radi osnaživanja identiteta, vrednovanje ljudi koji hoće raditi i imaju kapital te su ga voljni uložiti u projekte - potrebe su ove regije, te će tada i njezini resursi biti iskoristivi. Veliko bogatstvo Slavonije je u njezinim sveučilištima, a temeljna odrednica, dio identiteta i strateška grana je poljoprivreda, uz koju je najbitnije poštenje, znanje i moralni ljudi koji na rukovodećim političkim funkcijama. Slavonija i Baranja imaju budućnost ukoliko svi građani Hrvatske shvate da se država mora ravnomjerno razvijati, te da su poljoprivredna i prehrambena industrija na prvom mjestu, moglo se između ostaloga čuti u izlaganjima političkih i stranačkih djelatnika, koji su pozdravili inicijativu takvih međustranačkih susreta.

Pred kraj radnoga dijela prisutnima se još jednom obratio nadbiskup Srakić, osvrnuvši se na temu riječima: "Europa je naša budućnost, a proces globalizacije zahvatio je i nju i cijeli svijet. Moramo razmišljati i uskladiti naše zakonodavstvo s europskim, te sami zaštititi svoj identitet. Treba sačuvati prošlost, ali u perspektivi napretka. Slavonija može sa svojom poljoprivredom mnogo dobra učiniti". Potom je đakovačko-osječki nadbiskup svim sudionicima darovao knjižicu "Pismo hrvatskih biskupa u povodu pristupnih pregovora za ulazak Republike Hrvatske u Europsku uniju".

Rekolekcija svećenika Šibenske biskupije

O temi "Crkva u okruženju protivnih ideologija s posebnim osvrtom na masonstvo" govorio fra Nikola Mate Roščić Šibenik, 24.11.2010. (IKA) - Rekolekcija svećenika Šibenske biskupije održana je u srijedu 24. studenoga. O temi "Crkva u okruženju protivnih ideologija s posebnim osvrtom na masonstvo" govorio je franjevac konventualac fra Nikola Mate Roščić. Nakon što je dao povijesni pregled nastanka masonskih udruženja, Roščić je upozorio na opasnost koja i danas dolazi od takvih udruženja. Masonska učenja su protivna crkvenim, što je i pokazano kroz brojne crkvene dokumente. Kako je istaknuo Roščić, masonska udruženja i danas djeluju u Hrvatskoj te su brojni dužnosnici i visoko pozicionirani članovi hrvatskog društva masoni. Govoreći o odnosu Crkve i masona u Hrvatskoj kao primjer naveo je bl. Alojzija Stepinca. On je prema masonima imao čvrst i jasan stav te bi trebao biti uzor današnjim svećenicima i biskupima.

Blagoslov obnovljene crkve Sv. Katarine u Novigradu

Nakon što 120 godina nije bila u liturgijskoj funkciji, zadarski nadbiskup Puljić je na blagdan sv. Katarine u njoj predvodio misno slavlje

Novigrad, 25.11.2010. (IKA) - Drevna župa Novigrad svečano je proslavila svoju nebesku zaštitnicu sv. Katu na blagdan sv. Katarine u četvrtak 25. studenoga, kad je zadarski nadbiskup Želimir Puljić blagoslovio obnovljenu srednjovjekovnu crkvu Sv. Kate iz 14. st., najstariju crkvu u Novigradu. Nakon što 120 godina nije bila u liturgijskoj funkciji, 25. studenoga je u njoj mons. Puljić predvodio misno slavlje. Crkva se obnavljala deset godina sredstvima Ministarstva kulture RH s uloženi pola milijuna kuna, a Općina Novigrad uložila je milijun kuna. "U djelu obnove starog Božjeg hrama svi smo sudjelovali. Radosni smo jer je to plod brojnih ruku i institucija. A narodna mudrost kaže 'Bog blagoslivlje mnogo ruku' – osobito kad su zajedno i u zajedništvu", istaknuo je mons. Puljić.

Slavlje koje govori o dubokim povijesnim korijenima počelo je svečanom procesijom koju je predvodio mons. Puljić središtem mjesta, s barjacima i kipom sv. Katarine iz župne crkve Porođenja BDM do crkve Sv. Kate. Za to je vrijeme puk pjevao litanije svih svetih na pučkom novigradskom napjevu. "Procesija i pjevanje litanija simbolika je našeg života. Mi smo putnici, ali pratnjom svetih zaštitnika sigurni smo u hod i idemo u kuću Očevu. Stari napjevi naših pradjedova iz davnih stoljeća i obnovljena crkva govore da nismo tu od jučer. Sve to vraća u prošlost, crkva kao da je oživljava, čujemo jeku naših predaka", rekao je mons. Puljić, dodavši: "Premda izvrgnuti opasnostima ne bojimo se jer netko se za nas zauzima, prati i brine. Božja snaga je prisutna, Bog je među nama, nadahnjuje nas i daje snagu. Ne dajte se zavesti", poručio je nadbiskup vjernicima, jer je i Novigrad primjer teške povijesti našeg naroda. Svjedok je i crkva Sv. Kate; izgrađena je 1393. g. u doba bana Butka Kurjakovića, zajedno s franjevačkim samostanom. Turci su je srušili 1571. g., te je obnovljena 1700. g., no potres ju je srušio 1891. g. "I mi sami smo nedavno morali svjedočiti vjeru naših otaca. Hvala Bogu da smo imali Katu koja je vjerna idealima dala život. Žrtvovala se. Nije se bojala neprijatelja. Bog ju je nadahnuo i onda kad su je pokušali odvratiti sumnjom kako Bog može biti razapet, da dokažu da je na krivom putu. No, nije se predala, nadahnuta Duhom Svetim pridobila ih je za sebe", rekao je mons. Puljić. To je ponizilo tadašnjeg rimskog upravitelja te ju je podvrgnuo mučenju. Sv. Katarina, umrla za progona Dioklecijana, živi je svjedok da je znala komu je povjerovala i sad nas

zagovara. "Potrebni su nam sveci, zagovornici i svetišta, mjesta u kojima se okupljamo, hranimo Božjom riječju kako bismo u svakodnevnom životu bili svjedoci onoga što smo povjerovali. Zato je crkvena mudrost ustanovila župne zajednice, kao prikladno sredstvo spasenja, da vjernici rastu u kreposti", rekao je mons. Puljić, istaknuvši da zato treba posvetiti brigu oko rasta župne svijesti. Svi smo pozvani biti odgovorni za to što imamo i što nam je Bog darovao.

"Obnavljajući taj hram zahvaljujemo Bogu za naše dične očeve koji se nisu dali zavesti. Ustrajali su i prenijeli nam što smo i mi dužni prenijeti drugima. Crkva je vjerovala da ne možemo sami. Bog nam je potreban. To je važno istaknuti u današnjem vremenu izazova, atmosferi kao da Bog ne treba. To je opasno kao i progonstvo naših očeva. Potrebna nam je svijest da bez Boga ne možemo", poručio je nadbiskup Puljić, potaknuvši na slavljenje euharistije koja je stoljećima bila nadahnuće vjernicima.

Crkva se nalazi na brdskoj uzvisini tipičnoj za Novigrad, u prekrasnom ambijentu novouređenog parka mediteranskog i ljekovitog bilja u obliku skalnade, koji je toga dana također službeno otvoren. Uz liturgijska slavlja, prostor crkve će se koristiti i za kulturne događaje, izložbe i koncerte. Uz lokalne vlasti, u slavlju je sudjelovao i državni tajnik Ministarstva kulture Zoran Šikić. Istaknuo je veliko povijesno i kulturno nasljeđe Novigrada te je najavio da će Ministarstvo dati 100.000 kuna za uređenje interijera župne crkve Porođenja BDM, čija je unutrašnjost oštećena i trenutačno je u skelama.

U Varaždinu proslavljena 475. obljetnica Družbe sv.

Uršule

Varaždin, 25.11.2010. (IKA) - U uršulinskom samostanu u Varaždinu, najvećem u Hrvatskoj, svečano je proslavljena 475. obljetnica osnutka Družbe sv. Uršule. Vrhunac višednevnih jubilejskih sadržaja bilo je misno slavlje u uršulinskoj crkvi Rođenja Isusova, koje je u četvrtak 25. studenoga predvodio varaždinski biskup Josip Mrzljak u koncelebraciji s generalnim vikarom mons. Ivanom Godinom, svećenicima grada Varaždina i okolice na čelu s dekanom preč. Mijom Horvatom i duhovnikom uršulinki preč. Franjom Biškupom, te uz sudjelovanje velikog broja sestara uršulinki, brojnih Prijateljica sv. Anđele, mladića iz Zajednice Cenacolo koji žive na uršulinskom imanju u Varaždinu, redovnica iz drugih zajednica te brojnih štovatelja sv. Anđele.

Nakon polusatnog molitvenog programa, uvod u misno slavlje bio je scenski prikaz u kojem su mlade žene uprizorile sv. Anđelu i djevojke koje su joj se pridružile i postale njenim duhovnim kćerima i prvim članicama družbe upisavši se za vrijeme mise 1535. godine u Brescii u registar na oltaru. U pozdravu okupljenima, samostanska poglavarica s. Elvira Krišto podsjetila je da je točno na taj dan prije 475 godina sveta Anđela nadahnuta Duhom Svetim osnovala družbu u koju se upisalo 28 djevojaka, nakon čega se sve više širila, isprva po Italiji, a zatim i po cijelome svijetu.

U propovijedi se biskup Mrzljak osvrnuo na život sv. Anđele, potaknuvši okupljene da se priupitaju na koji je način ta svetica oblikovala svoj život, koja je bila tajna njezina života, te da na ta pitanja odgovore svojim životom. Istaknuo je da su tako razmišljali i sveci koji su se stalno preispitivali na koji način odgovaraju Bogu bez obzira koju službu u životu vršili. Primijetio je kako su sveci za svoga života najčešće bili smatrani čudacima jer su uvijek išli drugačijim putem, ali su bili ustrajni u svjedočenju vjere u Boga i Krista koji je želio da upravo po Crkvi bude trajno i vidljivo prisutan među ljudima. Crkva je vidljiv znak Krista

na zemlji, rekao je biskup Mrzljak dodavši da su sveci to razumijeli i nikad nisu skrivali ni zatajili Krista. Zaželio je da svi članovi Crkve istinito, hrabro i vjerno žive svoju vjeru te je potaknuo okupljene da mole svetu Anđelu da im u tome pomogne svojim zagovorom.

U molitvi vjernika upućena je zahvala za sv. Anđelu po kojoj je Bog obnavljao svoju Crkvu utemeljivši po njoj Družbu sv. Uršule, zahvala za sve Anđeline duhovne kćeri, uršulinke, po kojima je darivao Radosnu vijest spasenja djeci, mladima i odraslima diljem svijeta, zahvala za svjetlo i snagu kojom i danas Bog privlači mlade da žive Anđelinu karizmu, za sve prijateljice sv. Anđele i članove velike Anđeline obitelji, za sve pokojne sestre uršulinke koje su Anđelinu karizmu donijele u grad Varaždin i domovinu Hrvatsku, kao i za sve generacije sestara koje su se žrtvovala za spasenje duša, te za bogatu povijest Družbe sv. Uršule.

Na kraju zahvalnoga misnog slavlja svima nazočnima zahvalila je s. Elvira, koja je kazala da su istodobno u molitvi bili sjedinjeni s ostalim uršulinkama i sudionicima proslava na svim kontinentima, te su svi zajedno proslavili taj jubilej putem jedinstvenog događaja u povijesti njihovog reda. Biskup Mrzljak zahvalio je sestrama na nemjerljivoj doprinosu duhovnom životu grada Varaždina i okolice, te im zaželio veliko slavlje uz jubilej 500. obljetnice.

Misi su nazočile brojne uršulinke, među kojima i ovogodišnje jubilarke, osobito tri sestre koje su ove godine proslavile zlatni jubilej, te s. Marija Konradina Oreški i s. Marica Antonija Tocko, koje su ove godine proslavile 60. obljetnicu zavjeta.

U srijedu 24. studenoga predstavljeno je drugo neizmjenjeno izdanje knjige "Anđelin sjaj" s. Bogoljube Cifrek, koja donosi autoričina duhovna, topla i lirska, razmatranja o životu sv. Anđele Merici.

Otvorena Zbirka knjiga gradišćanskih Hrvata Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu

Zagreb, 25.11.2010. (IKA) – U predvorju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u četvrtak 25. studenoga prigodnim programom predstavljena je i otvorena Zbirka knjiga gradišćanskih Hrvata NSK. Svečanosti su nazočili predstavnici kulturnih i znanstvenih ustanova u Hrvatskoj, ministarstava, Hrvatske matice iseljenika, Austrijskog kulturnog foruma u Zagrebu te predstavnici gradišćanskih Hrvata iz Austrije.

U uvodnoj riječi, glavni ravnatelj NSK dr. Tihomil Maštrović istaknuo je kako je osnivanje te Zbirke uz nedavno otvorenje prve javne hrvatske knjižnice u Beču i obilježavanje stote obljetnice izlaza tjednika Hrvatske novine, jedinstven događaj u promicanju gradišćanske hrvatske nacionalne i kulturne baštine. Kratko je predstavio Inozemnu Croaticu u koju su uvrštena ponajprije djela naših iseljenika i njihovih potomaka raspršenih po čitavom svijetu. Zaključio je kako osnivanjem Zbirke knjiga gradišćanskih Hrvata bogata književna baština Hrvata koji su prije pet stoljeća naselili prostore današnjih država Austrije, Mađarske, Slovačke i Češke postaje dostupna na jednom mjestu - u NSK.

Direktor Austrijskoga kulturnog foruma mr. Georg Lack istaknuo je ulogu gradišćanskih Hrvata u doba kad se pristupanje Hrvatske Europskoj uniji sve više približava. Osvrnuvši se na osnivanje Zbirke, Lack je istaknuo kako je moderna zgrada sa svom tehničkom opremom pravo mjesto za očuvanje stoljetnog stvaralaštva te hrvatske etničke zajednice.

Gradišćanskohrvatski književnik i urednik tjednika Hrvatske novine iz Željeznog osvrnuo se na jezično pitanje

gradišćanskih Hrvata, te podsjetio kako su nadležni organi i državne institucije u domicilnoj državi i zemlje gdje žive gradišćanski Hrvati obvezni brinuti o tome da nacionalne manjine u tim državama raspolažu s onim što im je potrebno za opstanak i daljnji razvitak.

Voditeljica Zbirke inozemne Croatice NSK u Zagrebu mr. Željka Lovrenčić istaknula je kako je Zbirka dio nacionalnog fonda Croatice, odnosno onog inozemnog dijela koji se bavi pronalaženjem, prikupljanjem, registriranjem i promidžbom publikacija koje hrvatski autori objavljuju izvan Hrvatske. Predstavljajući samu Zbirku knjiga gradišćanskih Hrvata rekla je da najstariji gradišćansko-hrvatski dokument potječe iz 16. st. U dugoj kulturno-prosvjetnoj tradiciji među gradišćanskim su Hrvatima djelovale desetine književnika, umjetnika i znanstvenika. U razdoblju prije II. svjetskog rata književnim su se radom bavili uglavnom svećenici. Kao najplodniji pisci starije generacije spominju se Mate Meršić Miloradić, Ignac Horvat i Augustin Blazović, a najvažnije su odlike njihova naraštaja konzervativizam i čuvanje staroga u lirici, drami i prozi. Svećenici se zalažu za očuvanje hrvatskoga jezika i kulture u zemlji u koju se Hrvati žele što bolje uklopiti, rekla je mr. Lovrenčić. Govoreći o katalogu koji prati Zbirku, istaknula je kako on sadrži blizu tisuću bibliografskih jedinica.

Otvarajući Zbirku, izaslanica ministra kulture Republike Hrvatske mr. Bože Biškupića načelnica Odjela za promidžbu knjige Dubravka Đurić Nemeč istaknula je kako održavanje i jačanje kulturnih veza s hrvatskim zajednicama u susjednim zemljama i svijetu, te podupiranje projekata poput osnivanje ove Zbirke je vrlo bitna zadaća, te stoga to Ministarstvo kulture i podupire.

U glazbenom dijelu programa ansambl koji čine mladi gradišćanski Hrvati "Basbaritenori" iz Beča predstavio se s više skladbi, a na kraju programa dramski umjetnik Joško Ševo izveo je recital "Govorite li hrvatski?"

U predvorju Nacionalne i sveučilišne knjižnice postavljena je prigodna izložba kojom su predstavljena najreprezentativnija djela vezana uz gradišćanske Hrvate. Tako je predstavljeno i više molitvenika, liturgijskih knjiga i crkvenih pjesmarica.

Glazbenik fra Bernardin Sokol

Predstavljanje koncert na kojemu je devet dubrovačkih pjevačkih skupina pjevalo Sokolove skladbe

Dubrovnik, 25.11.2010. (IKA) - U prigodi promocije knjige prof. Marije Riman "Glazbenik fra Bernardin Sokol" u crkvi Male braće u Dubrovniku održan je 25. studenoga koncert "Sokol opet svira". Nastupilo je devet dubrovačkih pjevačkih skupina s oko 150 pjevača, a pjevali su Sokolove skladbe koje se nalaze u spomenutoj knjizi. Na završetku koncerta svi izvođači uz animaciju prof. Margit Cetinić otpjevali su Sokolovu pjesmu "Sav raj te slavi Kraljice". Na koncertu je bilo i dvadesetak Sokolove subraće, članova Franjevačke provincije sv. Jeronima sa sjedištem u Zadru.

Bernardin Sokol rođen je 22. svibnja 1888. u Kaštel Sućurcu. Osnovnu školu završio je u rodnome mjestu. Školovanje je nastavio u zavodima Franjevačke provincije sv. Jeronima na otočiću Košljunu i u Zadru. Redovničko odijelo obukao je 1905. u Koprnu. Privremene zavjete položio je 24. kolovoza 1906., a svečane 24. prosinca 1909. Od 1909. do 1913. studirao je teologiju u samostanu Male braće u Dubrovniku. Takozvane "male redove" primio je u Crkvi Male braće 1909., a red subđakonata u istoj crkvi 17. lipnja 1910. Za svećenika je zaređen 7. srpnja 1912. U samostanu na Hvaru boravio je kratko vrijeme kao mladomisnik, odakle je premješten na Badiju kod otoka Korčule, gdje je u rujnu

1913. postao profesor na tamošnjoj nižoj klasičnoj gimnaziji. Sljedeću školsku godinu predavao je na Franjevačkoj gimnaziji na Košljunu. Nakon toga nastavio je studij glazbe na "Akademie für Musik und darstellende Kunst" u Klosterneuburgu kod Beča, u Augustinijanskoj opatiji u kojoj je bila organizirana škola za crkvenu glazbu kao odjel Bečke glazbene akademije. Istodobno je na Augustinskoj teologiji učio crkveno pravo, moral, pastoral i liturgiku. Završne ispite položio je 1917. i postao učitelj pjevanja, zborovođa i orguljaš. Krajem 1917. došao je u samostan Male braće u Dubrovnik. Tu je na Franjevačkom učilištu predavao moralu, crkveno pravo i glazbu. U to vrijeme predavao je (od 1918.) i glazbu na Dubrovačkoj državnoj gimnaziji. U samostanu Male braće ostao je do 1924., kada ide u Rim na daljnje teološko i glazbeno usavršavanje. Teologiju je doktorirao 6. travnja 1925. na Sveučilištu u Rimu, a u istom gradu na Papinskoj višoj glazbenoj školi 30. lipnja 1926. završio je studij muzikologije.

Na bogoslovnom fakultetu u Zagrebu od veljače 1927. do 1932. predavao je kao honorarni docent uvod u koralno pjevanje i crkvenu muzikologiju. Od srpnja 1932. živio je opet na otoku Badiji, gdje je bio nastavnik glazbe na tamošnjoj gimnaziji, koja je u međuvremenu dobila i pravo javnosti (1924.). Nakon što su Talijani okupirali veći dio Dalmacije, Sokol je 28. lipnja 1941. otišao u Zagreb. Tu je doživio lakši moždani udar, od kojega se liječio u Zagrebu i u Novom Marofu. Na Badiju se vratio 19. veljače 1944. Za dan fra Bernardinove smrti obično se uzima datum kada su ga partizani odveli s otoka Badije, a bilo je to uvečer 28. rujna 1944. Ubijen je nevin i bez ikakva suda. Uskoro nakon toga njegovo je tijelo izbacilo more pod Orebićem. Na mjestu gdje je nađen, navodno su ga mještani u tajnosti pokopali, ali mu tijelo do danas nije pronađeno. Sokol je kao glazbenik još za života ušao u stručne strane leksikone.

"Darovano vrijeme - O umijeću starenja"

Održan Teološki četvrtak "Kršćanske sadašnjosti"

Zagreb, 25.11.2010. (IKA) - Teološki četvrtak Kršćanske sadašnjosti održan 25. studenoga bio je posvećen temi "Darovano vrijeme - O umijeću starenja". Na temelju istoimene knjige umirovljenoga pomoćnog bečkog biskupa Helmuta Krätzla promišljalo se o navedenoj temi u najprikladnijem ambijentu - Domu za starije i nemoćne Centar u Zagrebu.

Pozdravljajući okupljene, ravnatelj Doma Ivan Šimunović istaknuo je kako je taj Dom po mnogo čemu jedinstven. Naime, prvi je to Dom sagrađen u Hrvatskoj prije 115 godina, prema odluci Kaptola. K tomu, danas je Dom jedinstven po tome što kao stanara ima svećenika koji svakodnevno služi misu za stanare. Zahvaljujući Kršćanskoj sadašnjosti, koja je prvi puta iskoraknula u takav prostor, ravnatelj je istaknuo kako je Dom otvoren za slične sadržaje, te je izrazio nadu da to nije i posljednje gostovanje.

Prof. dr. Vladimir Gruden je, govoreći o knjizi, istaknuo kako je ona napisana bez nekih posebnih mudrovanja. Riječ je o mnoštvu priča u kojima autor opisuje svećenike i redovnice, ali i svjetovne ljude. U knjizi autor piše na koji je način prepoznao kod ljudi nadu, zadovoljstvo, rješenje problema, izlaz iz krize; svaka priča nosi svoju poruku, istaknuo je dr. Gruden. Govoreći o svom doživljaju knjige i susretu sa starošću, upozorio je kako se starost ne smije podrazumijevati kao stigmatu. Ne da se izvlačimo "treća životna dob" ili "poodmakla dob". Stari smo, ne sramimo se toga, nego smo ponosni na to, rekao je, te podsjetio kako to ne znači da je divno biti star. Nažalost, ima puno muka, mi

ih moramo posvijestiti i prihvatiti i ne sramiti se, kako bi poslije mogli prihvatiti ono što je vrlo važno. Ali, mnoge stvari koje smatramo lošima mogu biti dobre, no loše su jer smo mi međusobno i od drugih čuli kako je grozno biti star. Mi moramo od najlošijeg upotrijebiti ono što je dobro, upozorio je dr. Gruden.

Podsjetio je na karakteristike starosti, te je upozorio kako u razočarenju stare osobe vide da su mnoge vrijednosti propale. No, upravo u tom stanju potrebno je okrenuti se sebi. Gdje ću naći Boga? Pa upravo u sebi, jer Bog je stvorio čovjeka na svoju sliku i priliku. Imati samopoštovanje, samopovjerenje, vjerovati ne samo znanome, nego i nepoznatome sebi, ja sam posvećen sebi, ja osluškujem glas Boga, to je ono što je ljepota starenja. Samo treba ju uzeti, upozorio je dr. Gruden.

Autor knjige je biskup koji govori o starenju i starim ljudima kao svećenik, kršćanin, ali ako imalo kritički, mirno čitamo, vidimo da on ne pokušava nikoga obratiti. On ne naviješta vjeru, on ne kaže "ako se ne obratiš bit će ti teže", nego prikazuje iz života kako ljudi to doživljavaju i pokazuje se da se javlja život kao vrijednost. On nas ne uči ima li ili nema Boga, to je naš problem. On nam ne dokazuje ništa, ali nam pokazuje da starost ima smisla, ako život ima smisla. Treba povjerovati u život, čim povjeruješ u vrijednost života ti si našao samoga sebe, rekao je don Živko Kustić, grkokatolički svećenik i dugogodišnji katolički urednik i publicist. Podsjetio je kako mnoge stare osobe nisu oduševljene svojim životom i kad su sami vide svoju prazninu. Čovjek gleda u sebe i ne vidi uvijek Boga, ne vidi uvijek svoju dušu, nego vidi svoju prazninu i to je ono što nas ubija, mi hodamo kao prazne duše i ne znamo što sebi reći, upozorio je, te upitao postajem li sretniji kad se sjetim svoga Boga ili priznajem da mi je s Bogom i sa svojom vjerom jako teško.

Ova knjiga zapravo nas želi jednostavnim prikazom uvjeriti da život nikad nije suvišan, da uvijek vrijedi živjeti, da je svaki trenutak dobitak i da se moram radovati svakom trenutku u kojem živim. Ne smijem živjeti u prošlosti. To je najgori način života: sanjati kako mi je negda bilo. Ne smijem se ni zanositi sutrašnjicom, koje možda neće biti, ali sada sam ovdje i to što jesam to je dobro. Dobro je živjeti, čak i onima za koje se ne može reći da su vjernici. Istina je da ima mnogo ljudi, pa i starijih koji nisu raščistili u sebi s pitanjima vjere, i zapravo sami sebi ne znaju odgovoriti ima li Boga, ima li duše. I starac može biti u dvojbi, nesiguran, ali i tako nesiguran vrijedi živjeti, život je najveće dobro koje imam, i onaj zadnji trenutak i on je beskrajno vrijedan, rekao je Kustić, te podsjetio kako je druga stvar da ja kao vjernik priznajem da vjerovati u život, znači vjerovati u Boga.

U još jednom osvrtu na knjigu Kustić je istaknuo, kako autor biskup Krätzl ima izvanredno iskrenih trenutaka. Pokazuje razumijevanje za neke koji nisu vjernici, koje ni zrelost starost ne dovodi do vjere, a on cijeni njihovu iskrenost. Tom knjigom autor upozorava da nikad ne smijemo biti očajni i da nikad ne smijemo sami sebi suditi.

Umijeće starosti je da znaš početi živjeti, jer radost življenja je kada sve govori protiv radosti. Naučiti se radovati životu to je i glavna poruka vjere, iz vjere u život rađa se i dostojanstvo čovjeka. Ova knjiga nije utjeha, "droga" da prestaneš misliti, nego poticaj da iskreno gledaš život kakav jest i da budeš radostan da si živ, makar to trajalo još nekoliko sati ili dana, zaključio je don Živko Kustić.

Tom prigodom prof. Anton Šuljić, voditelj Teološkog četvrtka i zamjenik ravnatelja Kršćanske sadašnjosti, otpjevao je dvije svoje pjesme.

150. obljetnica knjižare "Morpurgo" u Splitu

Višednevna proslava završila u Nadbiskupskom sjemeništu u Splitu, svečanom promocijom knjige "Vrata knjige, vrata grada"

Split, 25.11.2010. (IKA) – Knjižarska tradicija u Splitu rođena je prije 150 godina, kad je 1860. godine Vid Morpurgo pokrenuo hrvatski knjižarski "raj" čija se kulturna misija u gradu čuva i danas, a njena izvornost čuva baštinu hrvatskog jezika i kulturu čitanja.

Pod pokroviteljstvom Grada Splita od 22. do 25. studenoga proslavljena je 150. obljetnica kulturne knjižare "Morpurgo" u Splitu, koja se obilježila nizom događaja u čast njezina utemeljitelja, velikoga narodnjaka i istaknutoga kulturnog i privrednog djelatnika Vida Morpurga (1838.-1911.).

Višednevna proslava obljetnice sadržavala je bogat duhovno-kulturni program, a završila je, u četvrtak 25. studenoga u Nadbiskupskom sjemeništu u Splitu, svečanom promocijom knjige "Vrata knjige, vrata grada" autora fra Bonaventure Dude, Jakše Fiamenga, Enesa Kiševića i fra Ante Vučkovića. Povijesni prilog u knjizi dao je Joško Belamarić, a fotografije je uredila Marija Braut.

Riječ je o književno-esejističkim tekstovima spomenutih autora čija je misao vodilja o njima došla od samog lika i djela Vida Morpurga: duhovnost, prijateljstvo, književni izraz kao dodir s Apsolutnim, svijest o tradiciji i ljubav prema zavičaju. Knjigu je objavila knjižara Morpurgo. Izdanje prati i prigodni CD "Biti mi daj" s interpretacijama Roberta Kurbaše na glazbu Milana Štajnera.

Pravi urednik te knjige je sam Morpurgo, čovjek od duha, vizionar i kozmopolit, plemeniti Vid koji je toliko toga učinio na dobrobit Splita i hrvatskog naroda, kazao je Fiamengo. Dva redovnika-propovjednika, Bonaventura Duda i Ante Vučković, i dva književnika-pjesnika, Jakša Fiamengo i Enes Kišević, udružila su se u riječi, svaki na svoj način, pa je i sama knjiga svojevrsan razgovor četvorice autora, koji u nju hodočaste, gesta prijateljstva spram slovu, riječi, misli, istaknuto je u dvoipolsatnom programu u kojemu su se izmjenjivale riječi, pjesme, slike.

Na bogatoj poetskoj večeri popraćenoj recitalima Enesa Kiševića, Vesne Tominac, Ivica Ursića i Fiamenga gostovali su Oliver Dragojević, Tedi Spalato, Zorica Kondža, Vokalisti Salone, klapa Iskon i Sinj. Bila je to prigoda čuti stihove Tina Ujevića, Vesne Parun i drugih koji su zalazili i stvarali pozitivno ozračje u maloj knjižari na splitskoj Pjaci koja danas slovi kao kultno mjesto, promicatelj knjige i kulture općenito. Sva ta imena na jednome mjestu, oko knjige i oko Vida, okupila je voditeljica knjižare "Morpurgo" Marija Pisac.

U sklopu obilježavanja obljetnice, u Muzeju grada Splita postavljena je u ponedjeljak 22. studenoga izložba "Vid Morpurgo u svom vremenu" te prikazan dokumentarni film "Uzvišen umom, plemenit duhom", u kojemu u šetnji ulicama Splita razgovaraju Jakša Fiamengo i Duško Kečkemet.

U utorak u splitskoj Kinoteci "Zlatna vrata" prikazan je dokumentarac "Biti mi daj" u kojem Ivica Ursić predstavlja bibličara i franjevca Bonaventuru Dudu, a potom je Robert Kurbaša izveo monodramu "Ispit savjesti", prema proznim tekstovima Tina Ujevića. U srijedu u Kazalištu lutaka u Splitu upriličena je predstava "Veliki svjetski teatar" Pedra Calderona de la Barce u izvedbi Enesa Kiševića i Jasmina Novljakovića, a u četvrtak u splitskoj Gradskoj vijećnici otvorena je izložba fotografija i predstavljena "Fotografska mapa Marije Braut".

Obljetnica smrti sluge Božjeg fra Ante Tomičića

Rijeka, 25.11.2010. (IKA) - Obljetnica smrti fra Ante Tomičića, nezaboravnog brata kapucina iz riječkog samostana na Žabici, 25. studenoga komemorirana je euharistijom koju je u crkvi Gospe Lurdske predvodio fra Nikola Bašnac, gvardijan samostana u zagrebačkoj Dubravi. Sluga Božji fra Ante ostao je u trajnom sjećanju među Riječanima koji su ga poznavali, stoga se u najvećoj riječkoj crkvi uz braću kapucine i franjevce okupio i veliki broj vjernika. U tijeku je kauza za beatifikaciju fra Ante koju vodi fra Stanko Dodig. Do sada su prikupljene brojne izjave svjedoka o fra Antinu svetačkom životu. Nakon što se sakupe svi dokumenti i prevedu na talijanski bit će poslani u Vatikan na razmatranje. U propovijedi je fra Bono Zvonimir Šagi podsjetio da je fra Ante neprestano molio i primjerom pozivao na molitvu. U tome je pronašao nadahnuće u pomaganju brojnim Riječanima koji su se za pomoć obratili kapucinima. "Bog po čovjeku govori čovjeku, vidimo i iz Svetog pisma. Zbog toga je svaki čovjek na neki način Riječ Božja." Fra Bono je vjernike pozvao da poput fra Ante život pretvore u molitvu. "To je prava živa vjera, u svakom trenutku biti u odnosu s Bogom. I tada Bog govori preko tog čovjeka", rekao je fra Bono. Dani sluge Božjega fra Ante Tomičića u svetištu Gospe Lurdske započeli su 22. studenoga. Mise trodnevne predvodili su kapucin fra Goran Rukavina, župnik u Varaždinu, fra Ratko Radišić, OFM, vicepostulator kauze sluge Božjega fra Alekse Benigara iz Zagreba, te kapucin fra Nikola Bašnac. Na sam spomendan preminuća sluge Božjega 25. studenoga misa se slavila i u jutarnjim satima u kripti svetišta Gospe Lurdske u kojoj počivaju fra Antini zemni ostaci.

Zagreb: Predstavljena knjiga "Zločin bez kazne"

Zagreb, 25.11.2010. (IKA) – Knjiga povjesničara Ivana Strižića "Zločin bez kazne" predstavljena je 25. studenoga u samostanu Hercegovačke franjevačke provincije u Zagrebu-Dubrava. Knjigu se predstavili slunjski župnik i dekan mons. Mile Pecić, umirovljeni predsjednik Ustavnog suda RH dr. Milan Vuković, povjesničar dr. Josip Jurčević te sam autor. Predstavljanju knjige nazočili su predstavnici grada Slunja, Ogulina i Karlovca kao i više znanstvenika. Nazočne je pozdravio biskup Mile Bogović, koji je istaknuo da je značajno da se prvi puta u povijesti o narodu slunjskog kraja govori s poštovanjem, a ne kao o zločincima. Zahvalio je autoru koji je podsjetio na stradanje slunjskoga stanovništva, koje nije dobilo veću sućut zajednice. Mons. Mile Pecić je ukazao na važnost knjige u kontinuitetu nakon knjige "Bitka za Slunj" kojom se razotkrivaju velikosrpski planovi i iznose činjenice na temelju istraživanja posebno dokumenata u arhivima. To je posebno važno u doba sve jačeg krivotvorenja povijesti, rekao je mons. Pecić. Dr. Milan Vuković ukazao je na složenu međunarodnu situaciju u doba propadanja komunističkih sustava kada se kod nas dogodio surovi rat. Strižićeva knjiga prvi je iscrpni opis stradanja Hrvata za srpske agresije i izvrstan materijal koji bi trebao potaknuti održavanje znanstvenog simpozija na tu temu. Prema dr. Josipu Jurčeviću tako vrijednu knjigu nema niti jedan drugi kraj u Hrvatskoj a ona na mikrorazini pokazuje kakvu agresiju je doživjela čitava Hrvatska. Kao takva je dobar model za slična istraživanja u ostalim dijelovima Hrvatske i odlična je za širehrvatski kontekst. Knjiga govori o duhovnoj snazi hrvatskog naroda a žalosno je da državne institucije nedovoljno prate takve projekte, rekao Jurčević. Ivan Strižić na kraju je najavio kompletiranje svoga istraživačkog rada na tematici Domovinskog rata za prostor Saborskoga i Plaškog.

Blagoslov terena za gradnju crkve u Paljuvu

Crkva će se graditi pokraj spomenika poginulim hrvatskim braniteljima i civilima

Paljuv, 25.11.2010. (IKA) - Zadarski nadbiskup Želimir Puljić blagoslovio je u četvrtak 25. studenoga teren za gradnju crkve u Paljuvu, susjednom mjestu Novigrada, čiji mještani sudjeluju na misnim slavljenjima u Novigradu i nikad nisu imali svoj bogoslužni prostor. Zemljišnu česticu od deset tisuća četvornih metara dodijelili su hrvatska država i Općina Novigrad, a gradnju crkve financirat će Zadarska nadbiskupija i Općina Novigrad. Projekt je prijavljen i za program Ministarstva regionalnog razvoja jer je Paljuv mjesto potrebno razvojnog poticaja; nemaju ni ambulantu, a žele imati i crkvu. Crkva će se graditi pokraj spomenika poginulim hrvatskim braniteljima i civilima iz Paljuva. Na spomen ploči su upisana imena osam žrtava branitelja i šest civila stradalih u Domovinskom ratu. "Simbolično je da crkvu želimo graditi pokraj imena i spomena onih koji su zaslužni da imamo domovinu i slobodu, da se možemo u miru i slobodi moliti Bogu", rekao je mons. Puljić, pohvalivši i sudjelovanje zbora mladih iz Paljuva koji pjeva i na misnom slavlju u crkvi u Novigradu. Zele pjevati i u svom mjestu, zbor daje nadu za ono što će sutra biti na mjestu predviđenom za novi Božji dom i budućnost pred nama, rekao je nadbiskup. O tragovima rata u Paljuvu svjedoče još uvijek prisutna upozorenja "Mine, oprez". Teren buduće crkve će uskoro biti deminiran te će biti omogućeno slobodno kretanje na području podno Velebitskog lanca u blizini novigradskog mora. I za vrijeme blagoslova na susjednim terenima bili su stručnjaci iz Hrvatskog centra za razminiranje u procesu razminiranja paljuvskog područja. "Na mjestu gdje smo se često okupljali u spomen naše braće izgradit ćemo crkvu. Neka nas blagoslove sv. Kata i svi sveti, da savijemo leđa i zajedno nosimo teret radova koji su pred nama", rekao je župnik Novigrada don Pavao Zubčić radostan što će se do sredine prosinca ta zemljišna čestica razminirati te će započeti radovi izgradnje paljuvske crkve.

Ogulin: Započela škola za animatore

Ogulin, 26.11.2010. (IKA) - U pastoralnom centru župe sv. Križa u Ogulinu započela je u petak 26. studenoga nova škola animatora za polaznike s prostora Gospičko-senjske biskupije i Zagrebačke nadbiskupije iz Karlovačkoga dekanata za novu pastoralnu godinu. Vremenske neprilike prorijedile su broj polaznika na prvom seminaru koji su za buduće animatore održali instruktori voditeljica Ureda HBK za mlade Ivana Čogelja, voditelj programa formacije mladih "Mladi za mlade" Vedran Skoklev, ispred Salezijanske mladeži i Kćeri Marije Pomoćnice s. Maja Dolenc, kao i Hrvoje Brčić iz Zagreba i Neven Pejić iz Rijeke.

Na početku održavanja prvog od četiri ovogodišnja seminara za mlade sve sudionike pozdravio je domaćin, biskupijski povjerenik za mlade Gospičko-senjske biskupije i župnik i dekan ogulinski mons. mr. Tomislav Rogić. Nakon upoznavanja i podjele po skupinama održane su u tijeku vikenda tri radionice o antropološkom identitetu, vrijednostima u životu i radu animatora i kršćanskom identitetu.

To je treći ciklus školovanja animatora s područja Gospičko-senjske biskupije a dosadašnja iskustva govore o značajnoj ulozi animatora u pastoralnom radu župe posebno kod župne kateheze. Naredni vikend na rasporedu je u siječnju a završna specijalizacija kao i svake godine u srpnju u Domu duhovnih susreta na Baškim Oštarijama.

Blagoslov bolničke kapelice u Vinkovcima

Vinkovci, 26.11.2010. (IKA) - Nadbiskup i metropolit đakovačko-osječki Marin Srakić blagoslovio je 26. studenoga bogoslužni prostor u sklopu Opće bolnice Vinkovci. Tom prigodom je rekao: "Mi dobro znamo da je bolnica nezaobilazno mjesto na našem životnom putovanju. Ona je mjesto boli i mjesto nade. Kada dođemo u bolnicu dobivamo dojam kao da je cijeli svijet bolestan. Mnogi se boje bolnice najviše radi osjećaja osamljenosti, možda udaljenosti od svojih obitelji, rodbine, prijatelja. Ali s druge strane, kad promatramo ulogu bolnice vidimo da oni koji služe u bolnici, počevši od liječnika preko medicinskih sestara i zdravstvenoga osoblja, pomažu ljudima da svoju bol mogu ljudski podnijeti i ujedno je to i mjesto nade. Po službi liječnika kao što će to reći i Stari zavjet, čovjek stiže zdravlje i, kaže starozavjetni pisac, da je Bog stvorio liječnika i dao ga na raspolaganje da bismo mogli ljudski živjeti". "Čovjek se najviše boji osamljenosti, međutim, upravo ova kapelica bi mu htjela pomoći u toj svijesti da nije osamljen, da je neprestano netko uz njega i onda kada liječnici učine sve i kada kažu: mi smo učinili što je do nas, a sada prepusti svoj život Gospodinu, u takvim prostorima u kapelici mi doista dođemo na razgovor s Bogom", istaknuo je nadbiskup Srakić, dodajući da bi želio da taj bogoslužni prostor posluži bolesnicima ali i liječnicima kojima je također potrebna unutarnja snaga da bi mogli pomagati drugima.

Opća bolnica Vinkovci je, prema riječima njezina ravnatelja dr. Krunoslava Šporčića, u kapelicu uložila 40 tisuća kuna. "Ovo je mjesto gdje bi svatko tko ima potrebu da se pomoli mogao jednostavno smiriti ili potražiti pomoć, znači za sve je otvorena, za djelatnike, pacijente i za posjetitelje. Mi smo do sada imali takav jedan prostor na petom katu, koji nije bio primjeren, i evo sad konačno zadovoljavamo ono što smo željeli, imati jedno mjesto gdje se može čovjek povezati s Bogom i zatražiti pomoć ukoliko mu je potrebna", rekao je ravnatelj dr. Šporčić. U kapelici je misno slavljeno nedjeljom u 10 sati. Na blagoslovu su bili i pacijenti, zdravstveni djelatnici, župnik župe sv. Euzebija i Poliona u Vinkovcima i dekan Vinkovačkoga dekanata mons. Tadija Pranjčić, bolnički kapelan o. Željko Lemaić, župnik župe sv. Vinka Pallottija u Vinkovcima o. Ilija Sudar, župni vikar župe sv. Euzebija i Poliona u Vinkovcima Ivan Blaževac, tehnički rukovoditelj Opće bolnice Vinkovci Zdenko Zagorc, gradonačelnik Vinkovaca dr. Mladen Karlić i župan Vukovarsko-srijemske županije Božo Galić.

Knjiga odgovora Anselma Grüna

Izdanje Kršćanske sadašnjosti

Zagreb, 26.11.2010. (IKA) – Kršćanska sadašnjost objavila je "Knjigu odgovora Anselma Grüna" koja je nastala kao stanoviti eho na događaje koji su povezani s poznatim benediktincem tijekom njegova rada s ljudima, posebice za vrijeme i nakon predavanja. Slušajući njihova pitanja došao je do saznanja da se gdjekad potvrdi mišljenje kako teolozi daju odgovore na pitanja koja ljudi nisu postavili i koja ih ne zanimaju, dok ona stvarna i temeljna pitanja ostaju neodgovorena. Autor i sam primjećuje kako za odgovore na takva pitanja nije potrebno samo znanje niti objektivno provjeravanje, nego najviše iskustvo koje on daje s polazišta teologije, kako ga je sam proučio i uvijek je taj odgovor onakav kakvog on sam osobno razumije. U knjizi je postavljeno mnogo zanimljivih pitanja kao primjerice "Je li sreća trenutačna?" "Kako pronaći unutarnji mir?" "Mnoge se veze prekidaju. Kako uspijevaju veze?" "Što me tješi: vrijeme, vjera ili nada?"

65. obljetnica ubojstva svećenika don Eugena Šutrina

Luka, 26.11.2010. (IKA) - Na 65. obljetnicu ubojstva svećenika Zadarske nadbiskupije don Eugena Šutrina (1914. Luka – 1945. Privlake) misu u župnoj crkvi Sv. Stjepana prvomučenika u Šutrinovoj rodnoj župi Luka na Dugom otoku u petak 26. studenoga predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Misa je služena za pokoj njegove duše i svih žrtava komunističkog jednoulja. Misi je prethodila Večernja za pokojne a nakon mise nadbiskup je predvodio molitvu odrješena na groblju pokraj župne crkve gdje se nalazi kapela u kojoj počiva tijelo don Eugena. Dana 26. studenoga 1945. g. komunisti su ubili don Eugena kao župnika Privlake u kojoj je služio šest dana. Uхваćen na prijevaru s pozivom da podijeli sakrament bolesničkog pomazanja "bolesnoj" majci koju je konj smrtno udario, dvojica komunisti odveli su ga u noć i ubili s dva hitca u glavu. Želeći sakriti zločin don Eugenovu reverendu su napunili kamenjem i tijelo bacili u more, a sutradan su ga mještani pronašli uz morsku obalu. Tijelo don Eugena prevezeno je u rodnu Luku gdje je pokopan u obiteljsku grobnicu. Ispratili su ga rodbina i brojni svećenici, Lučani i iz susjednih župa Dugog otoka te vjernici Molata i Privlake. Prije dolaska u Privlaku don Eugen je bio župnik Molata gdje je pomagao zatvorenima u talijanskom logoru i bio veza s njihovim obiteljima. Zatvorenici su ga prozvali "naš anđeo" zbog njegovog čovjštva i ljubavi za druge bez obzira na vjersko i političko uvjerenje. U privlačkoj šumi Sebačevo gdje je ubijen nalazi se spomen ploča. "Don Eugen je zauzeo časno mjesto u povorci kršćanskih mučenika u dugoj povijesti Crkve i hrvatskog naroda", rekao je nadbiskup Puljić istaknuvši da je bio pravi Kristov mučenik, žrtva svećeničkog zvanja i mržnje prema Crkvi, žrtva ljudi koji su bili u službi Zloga. Don Eugen je ubijen samo zato što je bio svećenik. Publicist don Žarko Brzić je zapisao: Tako je u 31. godini života okrutno završila zemaljska povijest vjernog Isusova svećenika kojem je jedina "krivnja" bila što je bio katolički svećenik.

Svakog mora potresti kad se nalazi na mjestu gdje strada nevini čovjek, rekao je mons. Puljić. Istodobno se javlja ponos gledajući na ta stradanja očima vjere jer je Crkva u hrvatskom narodu, opirući se zlima 20. st.: nacizmu, fašizmu i komunizmu, stekla mnoštvo svjedoka s kojima se opravdano ponosimo, rekao je nadbiskup. Zahvalio je zadarskom svećeniku mons. Rozariju Šutrinu koji je 1995. g. objavio knjigu "Žrtve bogoljublja i čovjekoljublja - naš ponos i poticaj" o dvanaestorici ubijene subraće u kojoj je prikazao njihov životopis. "To je dug prema stradalnicima na što nas je pozvao Ivan Pavao II. kad je rekao neka se učini sve da se ne zaboravi spomen onih koji su trpjeli za vjeru i Crkvu. Potaknuo je da se prikuplja dokumentacija kako ne bi ostali nepoznati borci velike Božje stvari", rekao je nadbiskup Puljić. Dvadeseto stoljeće je mračno stoljeće užasnog nasilja i pokolja ljudi. "Dramatični podaci o nevino stradalim vjernicima, svećenicima i biskupima govore da je Crkva tog vremena obilovala velikim brojem mučenika i svjedoka. Svjedok koji je krvlju potvrdio vjernost Kristu naziva se confessor a mjesto gdje se mučeničko svjedočenje dogodilo konfesija. To je prag, limen na kojem je mučenik ispovjedio vjeru i zakoračio u vječni život. Takvo mjesto za kršćane uvijek je bilo sveto pa su ga od početka obilježavali i tu se okupljali. Posjet tim mjestima nazivali su pohod pragovima ili Pohod ad limina. Puno je takvih 'pragova' i 'konfesija' u zadarskoj nadbiskupiji. Jedno od njih je i Luka koja čuva i časti grob svog sina don Eugena, gdje sam se u kolovozu u prigodi mog prvog dolaska u Luku pomolio i preporučio župljane i cijelu nadbiskupiju", rekao je nadbiskup Puljić.

Don Eugen bio je četvrto dijete čestite težačko ribarske obitelji Šime i Justine rođ. Škifić, roditelja sedmero djece. Svećeničko zvanje duguje kršćanskom ozračju u obitelji i revnom župniku Ivi Milanji koji je bio oduševljeni apostol mladeži orlova i križara. Sjemeništarc Eugen oduševio se idealima žrtve, euharistije i apostolata koje je među hrvatskom mladeži promicao bl. Ivan Merz. Duhovnu formaciju don Eugen je primio od sjemenišnog duhovnika o. Petra Perice, isusovca koji je godinu dana prije don Eugena ubijen na Daksi. "Stradanje u Privlaci i na Daksi nije izuzetak nego dio sustavnog progona Hrvata i katolika. Bilo je uvod u zločine koji kulminiraju 1945. g. u Bleiburgu i na križnim putovima", rekao je nadbiskup, podsjetivši na izjavu Milovana Đilasa. Pri ulasku partizana u Dubrovnik 1944. g. pitao je "Koliko ste neprijatelja ubili"; kad su mu rekli da je tog dana "pobijeno oko dvadesetak", rekao je "Malo, malo; treba likvidirati i grad očistiti od svih reakcionarnih elemenata". U tom "čišćenju" istaknuo se Ante Jurjević Baja, rekao je nadbiskup, citirajući njegove riječi iz arhivskog pisma upućenog komandi na Vis: "Što se tiče narodnih neprijatelja, do sada ih je otpremljeno što ovamo što onamo oko 60, među njima i osam popova, odnosno fratara. Mi smo nakon strijeljanja objavili plakat. Sutra izlazi jedan dio u javnost. Dajte vaše mišljenje; bilo kako bilo, ubit ih se mora". "I naš dragi don Eugen našao se na popisu 'reakcionarnih elemenata' koje je trebalo 'očistiti' iz društva", rekao je mons. Puljić, dodavši da u tom vidu valja razumjeti odluke hrvatskih biskupa: svim znanim i neznanim mučenicima vjere od početaka kršćanstva u našem narodu postaviti spomen izgradnjom crkve Hrvatskih mučenika na Udbini. A izgradnjom crkve u starogradiškom zatvoru vratiti dug nevino osuđenim svećenicima koji su bili prisiljeni tu crkvu rušiti vlastitim rukama. Tamo je 1955. g. u uništenju bilo 211 svećenika i redovnika. Crkvu u Staroj Gradiški biskupi i svećenici grade osobnim darom kao trajan molitveni spomen, kako bi općinstvo svetih progovorilo glasnije od tvorca podjele i zla. Nadbiskup je zahvalio Bogu što su ta spomen mjesta pri završetku gradnje te će se tu okupljati vjernici i kler iz cijele Hrvatske. "To su naša zajednička svetišta zahvalnosti svim žrtvama za kršćanske ideale kao i hrabrim viteзовima palim za slobodu Hrvatske. Neka ona budu i učionica naše povijesti", poručio je nadbiskup u zahvalnosti Bogu za sve koji su stoljećima bili postojani u vjerskim i narodnim korijenima, da Isusov Križ i vrijednost njegove muke budu zalogom našeg spasenja.

Između slobode i podložnosti

Nova knjiga dr. Stjepana Balobana

Zagreb, 26.11.2010. (IKA) - Nakon nedavno objavljene knjige "Slobodni i ponosni u društvu – Kršćanin i svijet", Kršćanska sadašnjost objavila je novu knjigu dr. Stjepana Balobana "Između slobode i podložnosti – Kršćanin i svijet". Knjiga je nastala kao plod njegova višegodišnjega zauzetog promišljanja o djelovanju kršćana i, pobliže, Crkve u sasvim određenom, hrvatskom društvu, a koje je objavljivao kao kolumne u "Kani". Sadržaj knjige, koji se na temelju novijeg socijalnog učenja Crkve bavi konkretnom hrvatskom situacijom, želi biti svojevrsni doprinos jednog teologa i socijalnog etičara raspravi o potrebnim promjenama u Hrvatskoj. Veće promjene u životu, naznačuje i sam autor, posebno promjena mentaliteta, ne mogu se dogoditi bez potrebnih promjena u osobnom načinu života. Autor nudi dijaloški okvir za izgradnju hrvatskoga društva u kojem će svatko moći dati svoj doprinos boljoj budućnosti hrvatskoga naroda i svih hrvatskih građana.

Forum hrvatskih manjina o medijima i mogućnostima otvaranja novih komunikacijskih kanala

Zagreb, 26.11.2010. (IKA) - Hrvatska matica iseljenika i njezin Odsjek za autohtone hrvatske manjine organizirali su u petak 26. studenoga u Zagrebu 16. forum hrvatskih manjina. Na stručnom skupu s temom "Mediji hrvatskih manjinskih zajednica i mogućnosti otvaranja novih komunikacijskih kanala" okupili su se predstavnici hrvatskih manjina i glavni urednici službenih manjinskih glasila iz Austrije, Crne Gore, Češke, Italije, Mađarske, Makedonije, Rumunjske, Slovačke, Slovenije i Srbije. U radu skupa sudjelovali su i pomoćnik savjetnika Predsjednika za unutarnju politiku dr. Vladimir Lončarević, načelnik Samostalne službe za Hrvate u inozemstvu i kulturu Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija Petar Barišić, viši stručni savjetnik u Upravi za međunarodnu suradnju i europske integracije Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Milan Bošnjak, ravnatelj Uprave za normativne i upravno-pravne poslove Ministarstva kulture Ante Mandarić. Na Forumu su sudjelovali i predstavnici veleposlanstava u RH - Crne Gore prvi tajnik Branislav Karadžić, Republike Makedonije veleposlanik Dančo Markovski, kao i diplomatski predstavnici RH - veleposlanik u Beogradu mr. Željko Kuprešak i generalna konzulica u Pečuhu Ljiljana Pancirov. U radu skupa sudjelovali su i predstavnici urednici i publicisti hrvatskih javnih medija HRT-a, HINE, IKA-e, Agencije za elektroničke medije i dnevnih listova.

U pozdravnoj riječi ravnateljica HMI prof. Katarina Fuček podsjetila je na teme dosadašnjih Foruma, u tijeku kojih su obrađene teme vezane uz položaj manjinskih zajednica u pojedinim zemljama, uloga Crkve, pristupni europski fondovi. Prošlogodišnja tema bio je prijedlog Strategije o odnosima RH s Hrvatima izvan Hrvatske, koja je sad u završnoj fazi izrade nakon javne rasprave. Istaknula je da je to dokument iz kojeg će proizaći zakonodavni i institucionalni okvir za povezivanje u cilju ostvarivanja hrvatskog zajedništva putem kulturnih i društvenih djelatnosti bitnih za očuvanje i jačanje hrvatskoga identiteta.

U osvrtu na ovogodišnju temu, ravnateljica HMI istaknula je kako je ona posebno važna, jer će otvoriti pogled u budućnost kreativnog dijaloga većine i manjine na našim prostorima te dati odgovore na pitanja dostupnosti suvremenih medija, kao i pregled stanja u manjinskim medijima, te dotaknuti i ulogu domovinskih medija u informiranju o hrvatskim manjinama u europskim zemljama. Načelnik Samostalne službe za Hrvate u inozemstvu i kulturu Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija Petar Barišić rekao je da promišljanja o temi Foruma zahtijevaju poštovanje, s obzirom na sve ono što mediji znače manjinama u ostvarivanju najvažnijih područja života.

Osvrt na pregled medija hrvatskih manjinskih zajednica u dvanaest europskih zemalja predstavila je rukovoditeljica Odjela za nakladništvo HMI prof. Vesna Kukavica.

Hrvatske nacionalne manjine iz zemalja srednje i jugoistočne Europe u suvremeno doba imaju na materinskome jeziku 35 novina, časopisa i drugih serijskih publikacija. Posljednjih godina trećina ih nema novca za kontinuirano izlaženje, usavršavanje novinara i suradnika koji rade sa zastarjelom informatičko-tehničkom opremom. Kukavica je posebno izdvojila tri tjednika koji se izdvajaju osmišljenim uređivačkim profilom, dobrom čitanošću i vitalnom pretplatničkom mrežom. Na prvome mjestu su stoljetne gradišćanske Hrvatske novine, na drugom gotovo šezdesetogodišnji mađarski Hrvatski glasnik i među njima najmlađa vojvođanska Hrvatska riječ.

Također je istaknula kako se uz 35 manjinskih časopisa,

posljednjih desetak godina nalazi podjednak broj ne/ažuriranih web portala i mrežnih publikacija raznih vrsta te blogova. Web portali hrvatskih manjinskih zajednica pretežito su u dvojezičnoj formi. Elektronički mediji (radio i televizija) dostupniji su hrvatskim manjinama iz razvijenijih zemlja u kojima žive naše starije migrantske etničke skupine poput Austrije i Mađarske.

U izlaganju se osvrnula i na vjerski tisak hrvatskih manjinskih zajednica, za koji je istaknula da je izvrstan, a u tom kontekstu je upozorila na izvrsnu suradnju Informativne katoličke agencije s tim glasilima. Riječ je o časopisima, glasnicima, kalendarima, godišnjacima i listićima župnih vijesti koji se objavljuju se u većini zemalja u kojima žive hrvatski katolici. Raznovrsnošću sadržaja ističu se vjerski časopisi iz Austrije i Srbije. Na prvom je mjestu Glasnik Željezanske biskupije iz Gradišća, koja djeluje više od tri desetljeća. Na drugom mjestu dva katolička glasila vojvođanskih Hrvata. Župni ured sv. Terezije iz Subotice više od četvrt stoljeća objavljuje godišnjak, tj. kalendar Subotička Danica, a katolički mjesečnik Zvonik izlazi više od 15 godina.

Kratko se osvrnula i na stanje s manjinskim medijskim nakladnicima, koji financijski stoje jako loše, pa stoga i ne mogu ulagati u ljudske resurse niti u informatičku opremu.

O slici manjinskih zajednica u elektroničkim medijima u Hrvatskoj govorio je urednik emisije Glas domovine u Redakciji za manjine, iseljeničtvo i civilno društvo HRT-a Zvonko Božinović. Uvodno je istaknuo koje specijalizirane emisije namijenjene Hrvatima van domovine postoje na HRT, a potom se osvrnuo na neke od problema. Na prvom mjestu je nedostatak sredstava koji onemogućava veći angažman i nove sadržaje. Također je problem nepostojanje ugovora između hrvatske i inozemnih kuća oko razmjene materijala, te se to događa isključivo prijateljskim putem. Upozorio je i kako u Vijeću HRT-a prema sadašnjem zakonu nema mogućnosti imenovanja predstavnika Hrvata izvan domovine, a isto nije predviđeno u novom prijedlogu zakona. U osvrtu na prisutnost tema uz djelovanje manjinskih zajednica u tiskanim medijima, Božinović je istaknuo također vrlo slabu zastupljenost.

U nastavku prvog dijela Foruma, u kojem su sudjelovali predstavnici iz Hrvatske, predstavljeno je nekoliko mogućnosti poboljšanja razmjene informacija s poglavito elektroničkim medijima.

Učešće u raspravi uzeo je dr. Božo Skoko, koji je Forumu nazočio sa svojim studentima. Kratko je predstavio rezultate nedavnih istraživanja, i slike Hrvatske u susjednim zemljama, a osvrnuo se i na analizu kako mediji u Hrvatskoj izvještaju. U pogledu prisutnosti informacija o djelovanju manjina, dr. Skoko predložio je da one pojačaju odnose s javnošću prema domovini i tako izravno plasiraju vijesti.

U drugom dijelu Foruma predstavnici manjinskih zajednica i glavni urednici predstavili su svoje medije. Posebno su se osvrnuli na probleme vezanu uz nedostatna financijska sredstva koja dobivaju od domicilnih zemalja. Istaknuli su važnim hitno omogućavanje sudjelovanja na natječajima za dobivanje potpore Ministarstva kulture RH, te potrebu inzistiranja na reciprocitetu. Jačanje hrvatskih manjinskih zajednica putem obostranog informiranja i umrežavanja svih hrvatskih državnih i manjinskih medija od presudne je važnosti za poboljšanje komunikacije, međusobne suradnje te prenošenja iskustava i inicijativa na dobrobit svih strana, rečeno je.

Forum je zaključen usvajanjem zaključaka u kojima se daje potpora Prijedlogu strategije i u točki u kojoj se ističe da kroz Programsko vijeće HRT-a, a sukladno Zakonu o HRT-u i njegovim potrebnim izmjenama, predstavnik Hrvata izvan

Republike Hrvatske bude član Vijeća kako bi štitio interese u unapređenju i nadzoru radijskoga i televizijskog programa. Također se predlaže da u strategiju uđe i potpora svim medijima u Hrvatskoj koji prate manjinsku problematiku kako bi praćenje spomenute problematike bilo i zakonski određeno. U zaključcima ističe kako je nužno u međudržavnim odnosima od domicilnih država tražiti da omoguće tamošnjim hrvatskim manjinama adekvatnu medijsku zastupljenost (novine, časopise, radio i tv-emisije, mrežne stranice i sl.) u skladu s poštovanjem manjinskih prava svojih državljana, tj. medijsku zastupljenost koju Republika Hrvatska omogućuje nacionalnim manjinama u Hrvatskoj.

Sudionici Foruma podržavaju otvaranja novih komunikacijskih kanala te razvijanje korištenja svih oblika medijskog komuniciranja, što će posebice biti olakšano skorim pristupanjem Republike Hrvatske u Europsku uniju. Manjinski će mediji i dalje sudjelovati u informiranju, jačanju identiteta, širenju hrvatskoga jezika te posredovanju i stvaranju kulturnih vrijednosti kako bi utjecali na poboljšanje kvalitete života i informiranosti u ovom dijelu Europe, stoji na kraju zaključaka.

Euharistija u središtu župnog pastoralala

Dekanatski susreti pastoralnih suradnika

Rijeka, 27.11.2010. (IKA) - Ciklus dekanatskih okupljanja vjernika Riječke nadbiskupije koji aktivno sudjeluju u župnom pastoralu završen je susretima župnih pastoralnih suradnika Prvostolnoga i Trsatskoga dekanata 27. studenoga. U proteklih mjesec dana susreti su održani u svih sedam dekanata i na njima je sudjelovalo gotovo tisuću vjernika.

Glavna tema svih susreta bila je predstavljanje i provođenje ovogodišnjega Nadbiskupijskog plana i programa s posebnim naglaskom na formiranje župne liturgijske zajednice. Pastoralna godina koja je u Riječkoj nadbiskupiji posvećena euharistiji kao izvoru, snazi i nadahnuću za prenošenje vjere tematski se nastavlja na prethodnu Euharistijsku godinu kojom je proslavljena 10. obljetnica ustanovljenja nadbiskupije u sadašnjim granicama.

U ovoj će godini naglasak biti stavljen na prenošenje vjere koje je usko povezano s euharistijom. Dekanatske susrete župnih suradnika predvodili su predstavnici ordinarijata, generalni vikar mons. mr. Emila Svačić, pastoralni koordinator Matija Matičić, tajnik Nadbiskupijskog pastoralnog vijeća fra Stanko Dodig, ravnatelj Metropolitanskog pastoralnog instituta mr. Mario Gerić i povjerenik za župnu katehezu Marijan Benković, mons. dr. Milan Šimunović i Sanjin Francetić.

Nadbiskupijskim planom i programom, osim djelovanja u župama, predviđen je i niz susreta i inicijativa na dekanatskom i nadbiskupijskom planu. Uz dekanatske susrete župnih suradnika, odvijaju se i dekanatski susreti ovogodišnjih kandidata za krizmu te roditelja krizmanika i prvopričesnika. Na nadbiskupijskoj razini održat će se edukativni susreti čitača, sakristana, izvanrednih pričestitelja i župnih domaćica koji se već redovito održavaju jednom godišnje.

Posebna je pozornost posvećena poticanju župnih suradnika na osnivanje liturgijskih zajednica u župama kako bi one postale duhovna pokretačka snaga života župe. Predloženo je da se u nju okupe vjernici koji već sudjeluju u liturgiji, kako bi produbljivali svoje znanje o euharistiji i Božjoj riječi te prijedlozima sudjelovali u pripremi samog slavlja.

Susret crkvenih zborova Požeške biskupije

Požega, 27.11.2010. (IKA) - U Požegi su se 27. studenoga uz blagdan sv. Cecilije već tradicionalno okupili crkveni zborovi Požeške biskupije. Na susretu koji je počeo u Dvorani sv. Terezije Avilske okupilo se 19 zborova i gotovo 400 pjevača, što je do sada najveći broj. Sudjelovali su zborovi iz župe Staro Petrovo Selo, Našica, Buka, Rajića, župe sv. Josipa u Slatini, obje novogradiške župe, Pleternice, požeških župa sv. Terezije Avilske i Duha Svetoga, župe Presvetog Trojstva iz Daruvara, Lipika, Kuzmice, Davora, dva zbora iz župe sv. Luke u Novskoj, virovitičke župe bl. Alojzije Stepinca, katedralni zbor te Mješoviti zbor Katoličke klasične gimnazije u Virovitici. Na početku ih je pozdravio vlč. Mario Rašić, koji je izmolio prigodnu molitvu sv. Ceceliji, a zatim se svaki zbor predstavio s dvije skladbe po izboru. Program je vodio mo Alen Kopunović Legetin, povjerenik za liturgijsku glazbu.

Nakon toga članovi svih zborova sudjelovali su na euharistijskom slavlju koje je u požeškoj katedrali Sv. Terezije Avilske predvodio biskup Antun Škvorčević. Po pjesmi kojom hvalimo Boga približava se nebo i zemlja, sjedinjuju se Bog i čovjek. Želio bih vam danas zahvaliti na sasvim posebnom služenju koje vršite u svojim župama pomažući vjernicima da kroz pjesmu budu bliži Bogu, da dublje spoznaju otajstva koja slavimo u misi, istaknuo je biskup, koji je zatim poimence pozdravio svaki zbor.

U homiliji biskup je kazao kako je pjesma duhovna čovjekova moć, a ne samo njegova sposobnost. Onaj tko umije iz srca pjevati taj iznosi moć duha kroz sklad i ljepotu pjesme. Na taj način pjevači nam stalno razvedruju naše hrvatsko nebo, ono koje živi u našim srcima i dušama. U Hrvatskoj ima pjevača koji svojim pjevanjem život čine ljepšim, čovječnijim, Božjim, nebeskim. Hvala vam što pridonosite toj vedrini neba u svojim srcima, a onda i u srcima onih kojima pjevate u svojim župama i šire, kazao je biskup, koji je podsjetio da se taj susret događa u Godini Gospe voćinske te najavio kako očekuje da se tijekom te godine završi izgradnja voćinske crkve koju je prije 19 godina mržnja do temelja razorila. Već sada pozvao je pjevače da svojim glasom na posveti sagrađene crkve posvjedoče kako ljubav stvara i izgrađuje te na taj način pobjeđuje mržnju.

Biskup je podsjetio kako baš na dan susreta zborova ujedno završava crkvena godina te počinje advent o čemu progovara i navještena Božja riječ o dovršetku povijesti. Čovjek današnjice unatoč silnim tehnološkim dostignućima ne zna odgovore na mnoga temeljna pitanja. Premda tako ne zna ni odgovor na pitanje zašto upravo određene note stvaraju sklad, a neke druge nesklad. Kroz sklad pjesme mi dodirujemo onu stvarnost koja je temelj svega. Božja mudrost je posrijedi. Glazba je uvijek događanje života u dubini njegova bića, u srcu. O tome nam progovara i Isus u evanđelju kada nas upozorava da ne dopustimo da nam srce bude u službi trbuha, svakodnevnih briga. Dodao je da je pjesma pratila i Isusa od njegova rođenja kada mu je zapjevao anđeoski kor pa sve do smrti kada je u najtežem ali i najsnažnijem dijelu svoga života na križu zapjevao psalam "Bože moj, Bože moj zašto si me ostavio?" I njegova majka, dodao je biskup, sigurno je svoj "Veliča" pjevala oduševljenim srcem.

Dok vam zahvaljujem za žrtvu koju činite potičem vas i pozivam da i druge privolite da budu Božji pjevači. Nikom se ne isplati više i bolje nego Bogu pjevati onim srcem kojim mu vjerujemo, slavimo ga i poštujemo, častimo i radujemo mu se. Oduševljeni i zauzeti pjevači to su oni koji čine život župe ali i naše hrvatske zemlje drugačijim. Kroz takvo pjevanje osjeća se onaj konačni sklad svijeta, one stvarnosti

koju je Isus Krist priskrbio svojom ljubavlju na križu i pobjedom uskrsnuća, poručio je biskup, koji je na kraju slavlja svim voditeljima zborova uručio zahvalnicu za sudjelovanje na susretu zborova. Nakon misnog slavlja nastavljeno je druženje pjevača uz prigodan domjenak u sportskoj dvorani Katoličke klasične gimnazije.

Split: Posvećena nova crkva Sv. Andrije apostola

Nakon skoro dva desetljeća od osnutka župa sv. Andrije apostola na Sućidru u Splitu napokon je dobila svoju crkvu i pastoralni centar

Split, 27.11.2010. (IKA) – Nakon skoro dva desetljeća od osnutka župa sv. Andrije apostola na Sućidru u Splitu napokon je dobila svoju crkvu i pastoralni centar koje je u subotu 27. studenoga posvetio splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić. Uz generalnoga vikara mons. Ivana Čubelića, pastoralnoga vikara mons. Dragu Šimundžu i župnika don Ivana Čotića u slavlju je sudjelovalo oko 25 svećenika, predstavnici grada Splita i Splitsko-dalmatinske županije: župan Ante Sanader i dogradonačelnici Anđelka Visković i Jure Šundov te više tisuća vjernika, a pjevanje je predvodilo 130 pjevača sastavljenih od mješovitoga župnog zbora, starijeg i mlađeg benda te dječjeg zbora. Prije nego je blagoslovio vodu i poškropio vjernike i zidove crkve, nadbiskup je uputio riječi pozdrava svima koji su sudjelovali u ovom blagoslovljenom pothvatu te svim sudionicima ovoga slavlja. Nakon čitanja, koja su iz Lekcionara pročitali župljani i evanđelja, nadbiskup je u homiliji protumačio smisao samoga čina posvete naglasivši da se time crkva zauvijek predaje Gospodinu uz molitvu za njegov blagoslov. "Ova crkva koju ćemo danas posvetiti dom je Gospodinov i naš. Ovdje se mi kršćeni susrećemo kao zajednica vjernika. Nema ljepšeg događaja za jednu župnu zajednicu od blagoslova i posvete. U obredu koji je jednostavan ali i dubok i bogat simbolikom dozivamo i sve svete, a time i župnoga patrona sv. Andriju", kazao je nadbiskup. Sućidar je dobio ime po srednjovjekovnoj crkvi svetog Izidora, koja je u 13. stoljeću pripadala nadarju Prvostolnog kaptola. Budući da se na teritoriju župe od davnine štovao sv. Izidor, on je proglašen suzaštitnikom župe. Župa pripada konkatedralnom dekanatu a osnovana je 1991. godine dekretom nadbiskupa Ante Jurića i od tada župljani s nestrpljenjem očekuju svoju župnu crkvu, prikladan sakralni prostor gdje će rasti u kršćanskoj vjeri i humanosti. U srpnju 2009. bager je započeo s iskapanjem i utovarom u kamione prvih kubika zemlje s bivšeg školskog igrališta na Sućidru za gradnju crkve i pastoralnog centra sv. Andrije apostola. U tom je svjetlu nadbiskup istaknuo: "Ovaj, napokon izgrađen hram Božji, pomaže nam biti Božji duhovni hram. Gospodin je uzevši tijelo čovjeka, ušao u prostor i vrijeme i posvetio ga te učinio da Njegova riječ odzvanja svetim mjestom. Njegova riječ je svjetlo na našem putu i snaga za duhovnu obnovu, ona nosi poruku spasenja i program za naš život. Tako danas ovim činom posvete želimo udomiti Gospodina, dopustiti Njegovoj riječi da odzvanja u našim srcima i hraniti se njime preko sakramenata". Istaknuvši da se slavljem posvete nastavlja i poslije samoga obreda i mise kazao je: "Ulazeći u crkvu slavimo Boga, a izlazeći iz nje svjedočimo ljubav jednih prema drugima". Govoreći o sv. Andriji koji je hrabro ispovijedao svoju vjeru te je bio zainteresiran za životne situacije i poteškoće bližnjih, mons. Barišić je pozvao vjernike da javno, glasno i odvažno ispovijedaju svoju vjeru riječima i djelom, imajući uvijek na umu i srcu potrebite. Nakon što je nadbiskup izmolio posvetnu molitvu, pomazao svetim uljem oltar i zidove crkve, obavio obred kađenja oltara i crkve te predao župniku upaljenu svijeću,

mons. Šimundža pročitao je povelju o posveti crkve čime je završen obred posvete.

Crkva sv. Andrije s pastoralnim centrom, čiji je projektant dipl. ing. arh. Dario Gabrić, sadrži liturgijski prostor s korom 390 m kvadratnih, dvije dvorane (90 i 52 metara kvadratnih), stan za župnika i župnog pomoćnika, župni ured, čekaonicu. Izvođač armirano-betonskih radova je splitsko građevinsko poduzeće "Konstruktor". Dosadašnju gradnju i uređenje uz otkup zemljišta u potpunosti je financirala Splitsko-makarska nadbiskupija. Crkva, liturgijski prostor, je kompletno uređena i klimatizirana. Prezbiterij u pozadini krasí veliki mozaik koji je izradio ak. slikar Josip Botteri Dini. Na istočnoj strani je 14 vitraja s postajama križnog puta. Nadbiskupija je dijelom financirala i uređenje stambenog dijela pastoralnog centra, a na župi je da dovrši taj dio i dio uređenja okoliša oko crkve. Na kraju misnoga slavlja župnik Čotić, koji je na Sućidru tri godine, uputio je riječ zahvale nadbiskupu na pastirskoj brizi, Splitsko-makarskoj nadbiskupiji, izvoditeljima radova, donatorima, župljanima i prvome župniku don Petru Đonliću, Splitsko-dalmatinskoj županiji i gradu Splitu na čelu s gradonačelnikom koji je darovao zvona, djelatnicima Čistoće te Parkova i nasada, Gradskom kotaru Sućidar te svima koji su na evanđeoski način sudjelovali u gradnji crkve. "Posebno veliko, veliko hvala vjernicima, vama dragi župljani koji ste, eto za mjesec dana, bit će dvadeset godina, bili vjerni svojim župnicima i vlažnom, zagušljivom skloništu, unatoč zbog šahte pune vodom, nerijetko i dosadnim komarcima. Sretni smo, lijepo je i dobro čuti kada grad, županija ili država ulažu milijune kuna u obnovu neke naše škole sa stotinjak đaka. Međutim, isto tako bismo svi trebali biti radosni, pjevati od sreće kada se izgradi crkva i vjeronaučna dvorana za preko 800 učenika koji su svakog tjedna, najmanje jedan školski sat boravili u tom i takvom skloništu ne računajući susrete s odraslim i nedjeljne mise", kazao je, između ostaloga, župnik Čotić, kojemu je to treća crkva koju je "izgradio" u manje od 15 godina (crkva Sv. Josipa na Mertojaku i crkva Kraljice Mira u Makarskoj). Na području župe sv. Andrije na Sućidru danas ima oko 12 tisuća stanovnika. Devetnaest godina se bogoslužje slavilo u atriju i u atomskom skloništu osnovne škole. Unatoč manjku prikladnoga prostora za bogoslužje, župa se duhovno razvijala, ima četiri zbora i četiri pjevane nedjeljne mise, a iznjedrila je i tri duhovna zvanja. Dok se strpljivo čekalo na zemljište, na dozvole i financijske potpore za izgradnju župne crkve, vjernici su se okupljali na misna slavlja u 160 kvadrata velikom atomskom skloništu. Taj blindirani podzemni prostor, bez prozora a kamoli vitraja nije omeo narod da u međuvremenu izgradi stabilan i čvrst duhovni temelj najviše zahvaljujući svome prvom župniku don Petru Đonliću. Pohvalna je angažiranost mladih ljudi u ovoj župi. Ona je bogata duhovnim zvanjima, molitvenim zajednicama, karitativnim i volonterskim udrugama, djecom i mladima kojih više od 95% pohađaju vjeronauk, vjerno ministriraju, pjevaju u zboru, uspješni su u sportskim natjecanjima i trostruki su državni prvaci iz vjeronauka pod vodstvom župnika Čotića. Drugim riječima, od sada ovu župu nisu krasili ni velebna crkva, ni visoki zvonik, ni umjetnička djela ni zlatno posuđe ali se zato uzdigla diplomama, medaljama, peharima i drugim priznanjima udijeljenima njezinim župljanima. Ova suradnja grada, škole i Crkve, postavila je onaj najvažniji temelj: već je brojnu djecu izgradila u kvalitetne i odgovorne ljude, a na radost svih župljana i župnika niknuo je prikladan prostor s bogatijim sadržajima za još ispunjeniji vjerski i duhovni život.

Dakonsko ređenje u Puli

Pula, 27.11.2010. (IKA) - Nakon šest godina filozofsko-teološkog studija i tri godine misijske prakse, duhovnih vježbi i bdjenja u sjemenišnoj kapeli, 27. studenoga u pulskoj prvostolnici po polaganju ruku i posvetnoj molitvi porečko-pulskoga biskupa Ivana Milovana podijeljen je red đakonata dvojici bogoslova Biskupijskoga misijskog sjemeništa u Puli: Marijanu Lindiću iz Zagreba na naslov Porečko-pulske biskupije te Stefanu Cataldiju iz Italije na naslov Riječke nadbiskupije. Misno slavlje u prepunoj pulskoj katedrali Uznesenja BDM biskup Milovan predvodio je u koncelecijaciji s umirovljenim nadbiskupom Antom Jurićem, duhovnikom sjemeništa u Puli, umirovljenim porečko-pulskim biskupom Antunom Bogetićem te s četvoricom rektora sjemeništa: vlč. Piergiorgiom De Angelisom, rektorom pulskog sjemeništa, odakle su izašla dva novozaređena đakona, mons. Nikicom Uravićem, rektorom riječkog sjemeništa Ivan Pavao II., rektorom sjemeništa Redemptoris Mater iz Macerate u Italiji vlč. Marijom Malonijem te mons. Janezom Oberstarom, rektorom novoosnovanog sjemeništa Redemptoris Mater u Trstu, te u s još četrdesetak svećenika iz Hrvatske i Italije. Slavlju su nazočile obitelji kandidata iz Zagreba i iz Italije, kao i mnogobrojna rodbina, prijatelji i poznanici iz raznih župa, kao i braća iz neokatekumenskih zajednica, u kojima su ti mladi đakoni otkrili svoj poziv i u kojima je on i dozrijeva. "Ovo slavlje danas nada je i za Crkvu, jer vidimo kako Bog i danas čini čudesa u svojoj Crkvi, kako poziva i osposobljava svoje svećenike za poslanje u Crkvi za svijet", rekao je biskup Milovan, govoreći nadalje o zvanju kao daru neba pojedincu i Crkvi, citirajući Ivana Pavla II. čije riječi svaki kandidat može učiniti svojima: "O, Bože zar si pozvao mene, tvoje usne rekoše moje ime...". Na kraju slavlja riječi čestitke i zahvale nadbiskupa Ivana Devčića pročitao je rektor riječkog sjemeništa mons. Uravić, u kojima je mons. Devčić zazvao zagovor Majke Marije Kraljice apostola i Zvijezde nove evangelizacije na novozaređene đakone, a posebnu je dobrodošlicu među prezbiterij Riječke nadbiskupije uputio Stefanu Cataldiju. Do sada je u Porečko-pulskoj biskupiji inkardinirano 27 svećenika formiranih u Sjemeništu Redemptoris Mater u Puli, 16 ih djeluje u župnom pastoralu dok su ostali u misijskom poslanju kao fidei donum svećenici u različitim zemljama svijeta, što Porečko-pulsku biskupiju čini jednom od misijski najaktivnijih biskupija u Hrvatskoj i šire.

Zagreb: Upaljena prva adventska svijeća

Zagreb, 27.11.2010. (IKA) – Na adventskom vijencu na zdencu Manduševac na Trgu bana Josipa Jelačića 27. studenoga, uoči prve adventske nedjelje, po jedanaesti put upaljena je prva svijeća. Prigodnu Službu riječi predvodio je biskupski vikar za grad Zagreb mons. Zvonimir Sekelj u zajedništvu sa župnikom župe sv. Marije na Dolcu vlč. Ivicom Kecerinom. Mons. Sekelj podsjetio je kako je središnji zagrebački trg mjesto okupljanja i događanja, a paljenje prve adventske svijeće poticaj je za događaj u temelju, na promjenu sebe sama. Stoga je pozvao da i taj adventski vijenac bude znak spremnosti na obnovu kako bi u istinskoj ljepoti bili spremni dočekati Kristovo rođenje. Gradonačelnik Milan Bandić istaknuo je da je došašće vrijeme kada smo pozvani biti bliži ljudima, onima koji žive u našem susjedstvu bez smješka i radosti. Dužni smo i njima donijeti radost adventa i Božića. To nam se čini posebno važnim u ovo vrijeme krize i recesije, pesimizma i obezvrjeđivanja svih vrijednosti, istaknuo je gradonačelnik.

Dakonsko ređenje u Sisku

Sisak, 27.11.2010. (IKA) - Ivan Faletar iz Popovače i Janko Lulić iz Odre Sisačke primili su red đakonata po rukama sisačkog biskupa Vlade Košića u subotu 27. studenoga u sisačkoj katedrali Uzvišenja sv. Križa. Na misi ređenja koncelebriralo je četrdesetak svećenika Sisačke biskupije predvođeni generalnim vikarom mons. Josipom Čorićem, kao i poglavari Nadbiskupskoga bogoslovnog sjemeništa predvođeni rektorom mons. dr. Stjepanom Balobanom, te brojni članovi rodbine i prijatelji ređenika ispunivši Sisačku katedralu do posljednjeg mjesta.

Obraćajući se kandidatima za red đakona Ivanu i Jakovu, biskup im je rekao da si trebaju posvijestiti da su od Krista izabrani. To je velika milost, to je najvažnije u životu – slijediti onoga koji je Pastir dobri, koji život svoj daje iz ljubavi za nas. To je trajna vaša zadaća, dragi kandidati, da po svetom redu započnete dublje poznavanje Krista, da ga doživljavate u njegovoj Crkvi. Ona je njegovo Tijelo, ona je njegova ljubljena Zaručnica, ona je hram i boravište njegova Svetog Duha. Kako ćete to odsada dublje upoznavati Krista u Crkvi? Do sada ste u svojem teološkom studiju, Krista upoznavali u svetim bogoslovnim znanostima. Sada ćete tu spoznaju proširivati vlastitim iskustvom, u zajedništvu Crkve koja treba vaše služenje, vašu prisutnost, vašu molitvu, vaš dobar primjer, poručio je biskup Košić.

Ljepoti euharistijskog slavlja i đakonskog ređenja pridonijeli su članovi Biskupijskog zbora predvođeni Jelenom Blašković, voditeljicom, kao i Robertom Jakicom, orguljašem i bogoslovom.

Molitvena priprema za put u Rotterdam

Zagreb, 27.11.2010. (IKA) - U predvečerje prve nedjelje Došašća, u subotu 27. studenoga, u zagrebačkoj katedrali održana je taizeovska molitva na kojoj se okupilo više stotina mladih koji će sudjelovati na novogodišnjem susretu u nizozemskom gradu Rotterdamu. Molitvu je predvodio povjerenik za pastoral mladih Zagrebačke nadbiskupije Domagoj Matošević, a u samu pripremu uključili su se brojni mladi.

Kroz pjesmu, molitvu, trenutke tišine, klanjanje križu mladi su razmišljali o tekstu Pavlove poslanice Filipljanima "Radujte se u Gospodinu!" Nakon evanđelja pročitana je poruka brata Ulricha iz taizeovske zajednice, koji nije mogao sudjelovati na molitvenom susretu jer se nalazi u Santiagu. Mladim je Zagrepčanima poručio kako se u svakoj situaciji svojega života – u dobrim i u lošim danima – mogu povjeravati, predati Kristu. "Što se više predajemo Kristu, sve sličniji ćemo mu biti i sve više otkrivamo da njegovo obećanje vrijedi i u našem životu. On nam otvara put, uski, skoro nevidljivi put. Vidimo samo sljedeći korak, a ipak nismo sami", napisao je brat Ulrich.

Posebnu je poruku uputio i mladima koji će za mjesec dana krenuti na Hodočašće povjerenja na Zemlji u Rotterdam: "Ta tiha radost na putu nije samo za nas. Nešto smo razumjeli što je drugima još skriveno. A to – iako vrlo maleno – možemo dijeliti s drugima. 'Neka vaša blagost bude poznata svim ljudima', želi nam sv. Pavao. U tom se duhu pripremamo za put u Rotterdam."

Mladi su se posljednjih nekoliko mjeseci pripremali za odlazak u Rotterdam kroz redovite susrete i molitvu po župama i dekanatima, a prema trenutačno dostupnim podacima na susret iz Zagrebačke nadbiskupije putuje oko 700 mladih u 14 autobusa.

Dakonsko ređenje u Splitu

Split, 28.11.2010. (IKA) – "Nije problem u pozivu nego u odazivu, u odgovoru. Dragi đakoni, potrebni ste službenici prije svega našoj Crkvi, ali i našem društvu kojemu trebaju svjedoci trajnih vrednota: služenja, dobrote, nade i ljubavi", kazao je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić prilikom đakonskoga ređenja koje je upriličeno na prvu nedjelju došašća, 28. studenoga, u prepunoj crkvi Sv. Ivana Krstitelja na Trsteniku u Splitu. Tom prigodom zaredio je za đakone trojicu bogoslova, dvojicu na naslov Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja: fra Ivana Antu Rozića (25) iz hrvatske katoličke misije Bl. Alojzije Stepinac iz Stuttgarta i fra Lukicu Vojkovića (26) iz župe sv. Luke iz Otoka kod Sinja te na naslov Splitsko-makarske nadbiskupije don Franka Prnjaka (24) iz splitske župe sv. Andrije na Sućidru. U slavlju je sudjelovalo oko dvadeset svećenika, odgajatelja i profesora na čelu s nadbiskupom Barišićem, provincijalom fra Željkom Tolićem, pastoralnim vikarom mons. Dragom Šimundžom te župnikom don Jenkom Bulićem. Nadbiskup je u homiliji istaknuo službu đakonata, kao smisao predanja i služenja Bogu i Crkvi. "Vi ste na svoj način Božji dar Crkvi i narodu. Prepoznati ste kao oni koji će donositi nadu, radost, ljubav, dobrotu ovom čovjeku i svijetu obilježenom mentalitetom korisnosti i sebeljublja. Trebate nastaviti biti u njemu prisutni ali ne i utopljeni u njegov duh, ne biti ravnodušni za ovaj svijet i njegova događanja nego zauzeti proroci puni Duha Božjega", naglasio je nadbiskup Barišić. Budući da je njihov prvi uzor Isus Krist potaknuo ih je – riječima sv. Pavla – da se zaodjenu s Kristom te usklade s Njim svoje misli, riječi i djela. U duhu započetoga novog liturgijskog vremena Došašća pozvao ih je da budu "adventske zornice" koje će pripravljati na susret s Gospodinom one kojima su poslani. "A na tom putu neka vas prati zagovor i ljubav Blažene Djevice Marije, 'đakonise' i prave učiteljice adventa", zaključio je svoju propovijed. Nadbiskup je polaganjem ruku i posvetnom molitvom kandidatima za đakonat podijelio sakrament svetoga reda đakonata.

Nakon popričesne molitve, uz zahvale i čestitke nadbiskupa Marina Barišića, nazočnima su svoju riječ uputili provincijal Tolić i župnik Bulić zahvalivši svima koji su svoju ljubav i znanje utkali u njihov odgoj i razvitak zvanja, roditeljima i rodbini đakona, odgojiteljima i profesorima, župnicima i župnim zajednicama te prijateljima i kolegama. "Vjerujem da će sve ono što ste tijekom svoga studija i školovanja upili, te što su vam podarili vaši roditelji i rodne župe, doći do izražaja na mjestima gdje budete zaista služili", poručio je provincijal. "Dobri Pastir providio nam je danas najduhovniji početak i ulazak u novu liturgijsku godinu u kojoj će ova župna zajednica na Trsteniku proslaviti 20. obljetnicu svoga utemeljenja. Stoga, u našim novim đakonima vidimo Božji dar, rođendanski dar i povjerenje, ali i mogućnost za promociju i afirmaciju novih duhovnih zvanja koja u župnim zajednicama nalaze duhovno i pedagoško mjesto za rast i formaciju prema svećeništvu ili redovništvu. Svako zvanje znak je žive i zdrave Crkve i dobar poticaj obiteljima i mladima da razmišljaju o duhovnom pozivu te ga podrže svojim molitvama i iskrenim raspoloženjem za tu stvarnost", istaknuo je župnik Bulić. Misno slavlje, koje je završilo himnom "Tebe Boga hvalimo" i nadbiskupskim blagoslovom, svojim je pjevanjem uvećao župni mješoviti zbor pod vodstvom Danijele Petrušić i s. Karmele. Svoju đakonsku službu fra Ivan Ante Rozić vršit će u Sinju, fra Lukica Vojković u Metkoviću, a don Franko Prnjak nastavlja služiti na Trsteniku u Splitu.

Spomen-ploča s. Juli Ivanišević

Godinjak, 28.11.2010. (IKA) - U Godinjaku, rodnom mjestu s. Jule Ivanišević, jedne od Drinskih mučenica, a filijali župe Sv. Antuna Padovanskog Staro Petrovo Selo, otkrivena je 28. studenoga spomen-ploča i to na mjestu i kući gdje je nekad bila rodna kuća sestre Jule. Svečanost je počela misom koju je u župnoj crkvi slavio preč. Antun Prpić, upravitelj staropetrovoselske župe i dekan Novokapelačkoga dekanata. S. Jula krštena je u toj crkvi 26. studenoga 1893. U znak sjećanja na život i žrtvu s. Jule i njenih sestara, a u povodu Julina krsnog dana, upriličeno je misno slavlje i otkrivanje spomen-ploče. Okupili su se hodočasnici iz Zagreba koji su otpjevali i nekoliko pjesama o sestrama koje su svoj redovnički zavjet potpisale krvlju. Na misi je pjevao i crkveni zbor staropetrovoselske župe. Uz Kćeri Božje ljubavi svečanosti je nazočio i veliki broj vjernika staropetrovoselske župe. Svi su dobili i Informativni bilten Vicepostulature službenica Božjih s. M. Jule Ivanišević i četiriju sestara, a njegova urednica s. M. Ozana Krajačić govorila je o prikupljanju građe za proglašenje blaženim Drinskih mučenica.

Sjednica Pastoralnoga vijeća Gospičko-senjske biskupije

Gospić, 28.11.2010. (IKA) - Sjednica Biskupijskog pastoralnog vijeća Gospičko-senjske biskupije održana je 27. studenoga u biskupskom domu u Gospiću. Nakon pozdravnih riječi generalnog vikara biskupije mons. mr. Tomislava Šporčića i molitve Trećeg časa, razmatranje na temu "Kršćanin sluša i poučava Riječju Božjom" održao je kancelar biskupije mr. Marinko Miličević. Izvješće o stanju u biskupiji za proteklu godinu podnio je zatim gospičko-senjski biskup mons. dr. Mile Bogović. Govoreći o stanju klera, istaknut je odlazak bivšeg tajnika i kancelara fra Draženka Tomića, kojega je povukla njegova provincija, a na njegovo mjesto došao je vlč. Marinko Miličević. Tijekom godine biskupiji je vraćena zgrada Sjemeništa u Senju, za čiju obnovu i korištenje je potreban silan novac. Pokušalo se kompenzirati zgradu Ožegovićijanuma da bude na korist gradu Senju a biskupija za nju dobije neku drugu nekretninu, no neuspješno. Popunjen je Senjski kaptol s novim članom - mr. Tomislavom Rogićem kao i začasnim kanonikom Josipom Mustaćem. Dva nova Papina vikara postali su mons. Mile Čančar i Tomislav Rogić, novi dekani su gospički mons. Čančar i senjski vlč. Silvio Milin. Obavljeni su i izbori za novi saziv Prezbiterijskog vijeća. Sa školovanja u Rimu vratio se dr. Richard Pavlič a ovogodišnji mladomisnik je Stanko Smiljanić. Pastoralnoj praksi uoči đakonskog ređenja su dva kandidata a još je na riječkoj Teologiji šest kandidata. Obavljeno je i novo razgraničenje župa u Ogulinu a na Plitvicama je pri kraju gradnja pastoralnog centra na Mukinjama. Prva misa održana je u novoj crkvi Bl. A. Stepinca u Ogulinu a tijekom godine izdano je više monografija o bivšim biskupijskim središtima Otočcu, Senju, Modrušu i Krbavi kao i monografija Gospičko-senjske biskupije. Tiskana je i knjiga intervjua biskupa Bogovića "Žao mi je naroda" u izdanju Alfe. Obilježena je 10. obljetnica uspostave biskupije, 25. srpnja u Gospiću, kao i blagoslov Crkve hrvatskih mučenika na Udbini 11. rujna. Na kraju je biskup predstavio svoj novi projekt a to je svehrvatski grob na Krbavskom polju za sve one čije se kosti nemaju gdje položiti. Mons. Tomislav Šporčić predstavio je temu za dvije naredne pastoralne godine u biskupiji "Godinu župne kateheze" te analizirao upitnik poslan svim župama kakvo je stanje u župnoj katehezi. Slijedila su izvješća pojedinih odbora BPV-a. Na kraju je održana rasprava.

Novo razgraničenje između ogulinskih župa

Ogulin, 28.11.2010. (IKA) - Na misama na 1. nedjelju došašća čitan je u ogulinskim župama sv. Križa i bl. A. Stepinca dekret biskupa Mile Bogovića o novom razgraničenju među tim župama. Mlađa ogulinska župa bl. A. Stepinca utemeljena je 11. listopada 2001. kada joj je dodijeljena petina vjernika tadašnje župe sv. Križa. Vjernici nove župe svoje su pastoralne potrebe proteklog desetljeća zadovoljavali u privremenom i neadekvatnom prostoru društvenoga doma mjesnog odbora Salopek Selo. Vremenom se počela graditi nova župna crkva koja je prvi puta otvorila svoja vrata vjernicima na Božić 2009. Budući da je nova crkva znatno prostranija i na pogodnoj lokaciji a nakon rasprava na župnim pastoralnim vijećima biskup Bogović je donio odluku o novom razgraničenju po kome će župi bl. A. Stepinca biti pripojeno još oko 200 obitelji i to cijela ulica Sv. Roka, ulica Peščenica od broja 12 i ulica Sv. Jakov od broja 50 s desne i broja 39 s lijeve strane, to jest od kapelice Gospe Lurdske na gore. Crkva Sv. Jakova ostaje na upravljanju župi sv. Križa.

Hodočašće pomoraca u Kraljevicu

Kraljevica, 28.11.2010. (IKA) - Hodočašćem brodovima u svetištu sv. Nikole biskupa u Kraljevici prve nedjelje došašća, 28. studenoga, započeo je višednevni program proslave blagdana sv. Nikole u Riječkoj nadbiskupiji. Predvođeni riječkim voditeljem Apostolata mora fra Stankom Dodigom i kapetanom riječke Lučke kapetanije Darkom Glažarom hodočasnici su se ukrcali na brodice u Rijeci i Bakru te u konvoju s deset brodice uplovili u Kraljevicu. Iznimno loše vrijeme ipak nije moglo spriječiti brojne hodočasnike pomorce da se u svetištu sv. Nikole pomole Bogu, stave pod zagovor svojeg zaštitnika i slave euharistiju koju je predvodio fra Stanko. Kapetani, mornari, ribari, svi koji su s morem povezani te njihove obitelji ispunili su najstarije svetištu sv. Nikole u hrvatskom Primorju. Misa je započela paljenjem zavjetne svijeće koju su darovali pomorci, a zapalio ju je kapetan Darko Glažar. Fra Stanko je u propovijedi podsjetio kako se ovo 12. hodočašće brodovima u Kraljevicu tradicionalno organizira na početku vremena pripreme za Božić. "Isus nam sam govori kako se pripremiti i dočekati njegov rođendan. Bdižite, rekao je, što znači da ne smijemo duhovno zaspati nego u molitvi iščekivali Njegov dolazak." Pozvao je vjernike da Božić dočekaju dolično, lišeni nepriličnih vanjskih manifestacija, kupovine i užurbanosti te da ga proslave u obitelji. Podsjetio je i na poruku sv. Nikole biskupa, koji je svoj život posvetio darivanju onima u potrebi. "U ovom vremenu kada slavimo Boga koji silazi među nas i dariva samog sebe, prepoznajmo braću i sestre u potrebi da i njima Božić bude radostan". Župnik Kraljevice Ivica Klanac potvrdio je tradiciju proslave blagdana sv. Nikole u tome kraju oduvijek vezanom uz more. Sv. Nikola bio je zaštitnik kojem su se utjecali, a da je tako i danas potvrdili su brojni hodočasnici. Važnost blagdana potvrdile su i gradske vlasti pa se sv. Nikola slavi i kao Dan grada Kraljevice. Nakon mise hodočasnici su obišli oko oltara upućujući svoja nadanja i molitve. Na povratku u Rijeku hodočasnički konvoj sirenama je pozdravio Bakar i Kraljevicu. Zbog lošeg vremena izostali su tradicionalni dođeci vjernika na rivi, premda su se i ovom prilikom okupili u manjem broju i pozdravili konvoj. U narednih tjedan dana riječki Apostolat mora brojnim će susretima pomorce okupljati na molitvi, a najsvčanije će biti uoči blagdana sv. Nikole 5. prosinca kada će iz Riječke luke pomorci u procesiji hodočastiti u kapucinsku crkvu Gospe Lurdske.

Procesija svjetla u Trnovčici

U čast Gospe od čudotvorne medaljice i na spomen dehonijanskim mučenicima

Zagreb, 28.11.2010. (IKA) - Procesija svjetla u čast Gospe od čudotvorne medaljice i na spomen dehonijanskim mučenicima održana je u nedjelju 28. studenoga ulicama župe Marije Majke Crkve i sv. Maksimilijana Kolbea u zagrebačkoj Trnovčici, kojom upravljaju dehonijanci, svećenici Srca Isusova. Dan ranije, 27. studenoga, navršilo se 180 godina od ukazanja Blažene Djevice Marije sv. Katarini Laboure kojoj je povjerila zadatak izrade čudotvorne medaljice s natpisom "O Marijo, bez grijeha začeta, moli za nas koji se tebi utječemo", uz obećanje da će sve osobe koje je nose oko vrata zadobiti posebne milosti. Procesiju je predvodio župnik župe o. Andrija Wosko SCJ, uz pomoć sestra milosrdnica sv. Vinka Paulskog, redovničke zajednice kojoj je pripadala i sv. Katarina, a koja odnedavno ima i svoju redovničku kuću u blizini župne crkve u Trnovčici. Unatoč kiši i hladnoći u procesiji je sudjelovalo više od 300 vjernika. Procesija je, u sklopu Godine oca Leona Ivana Dehona (12. 8. 2010. – 12. 8. 2011.) koja se obilježava u župi, održana i u znak sjećanja na 28 dehonijanaca ubijenih u Zairu u studenome 1964. godine, od kojih je jedan bio biskup biskupije Wamba o. Joseph Pierre Albert Wittebols SCJ.

Biskup Gjergji slavio misu u riječkoj katedrali

Rijeka, 28.11.2010. (IKA) - U povodu 100. obljetnice rođenja bl. Majke Terezije svečano euharistijsko slavlje u riječkoj katedrali Sv. Vida u nedjelju 28. studenoga predvodio je apostolski administrator Prizrena biskup Dode Gjergji u koncelebraciji s generalnim vikarom Riječke nadbiskupije Emilom Svažićem i rektorom katedrale Ivo Slavom Linićem. Unatoč lošim vremenskim uvjetima riječku prvostolnicu ispunili su ne samo vjernici albanske nacionalne manjine, nego i Hrvati koji su došli odati počast majci cijeloga svijeta, kako ju je nazvao biskup Gjergji. Slaviti u katedrali uvijek je lijepo, osobito na spomen žene koja pripada cijelome svijetu, a narodi Balkana rasli su s njom i ona je utjecala na prijateljstvo ljudi na našem prostoru, rekao je biskup, dodavši kako se na Kosovu gradi svetištu Majke Terezije, a sjedište biskupije seli se iz Prizrena u Prištinu. Na Kosovu danas postoje dvije hrvatske župe, no za razliku od riječkih Albanaca koji su se u grad na Rječini doselili proteklih desetljeća, Hrvati su na Kosovu domicilno stanovništvo. "Premda nam je jezik drukčiji, duh je isti", istaknuo je biskup Gjergji, dodajući kako su i albanski i hrvatski narod na ispomoć jedni drugima u očuvanju kulture i jezika, a praksa pokazuje kako živimo u duhu iste ljubavi. Na prvu nedjelju došašća poručio je kako nas božićno vrijeme poziva na radost što je Bog s nama, ali i podsjeća da svjedočeći vjeru u Isusa svjedočimo njegov ponovni dolazak. Govoreći o ugroženosti kršćanstva na Zapadu, istaknuo je kako je ono na Kosovu još uvijek živo. "Ostali smo manjina, ali smo prisutni u svim porama života. Katolička moralna, kulturna i tradicionalna vrijednost provlačila se kroz povijest i ostala je živa i danas", rekao je kosovski biskup.

Gosta je uime Riječke nadbiskupije pozdravio generalni vikar Riječke nadbiskupije mons. Emil Svažić, podsjetivši na duboke veze Hrvata i Albanaca, osobito kroz prijateljstvo Majke Terezije i isusovca Ante Gabrića, misionara koji se s Majkom Terezijom družio u Indiji. Nakon mise, prigodni duhovno-glazbeni program izveli su gosti iz Prištine, Oktet prištinske filharmonije.

U varaždinskoj katedrali zaređena trojica đakona

Varaždin, 28.11.2010. (IKA) - Varaždinska biskupija na početku crkvene godine prve nedjelje došašća, 28. studenoga, svečano je proslavila stupanje trojice kandidata u sveti red đakonata. U tijeku euharistijskog slavlja koje je u katedrali Uznesenja BDM predvodio varaždinski biskup Josip Mrzljak, za đakone su zaređeni Ivica Cujzek iz župe Lepoglava, Hrvoje Damiš iz župe Mačkovec i Dario Paviša iz župe Kalinovac. Slavlje đakonskog ređenja okupilo je brojne vjernike Varaždinske biskupije budući da su ređenici iz svih triju regija – zagorske, međimurske i podravske, a osobito vjernike iz župa ređenika iz kojih su došle i župljanke u narodnim nošnjama, te njihove roditelje, rodbinu i prijatelje. S biskupom je koncelebriralo 45 svećenika, među kojima su bili i predstavnici zagrebačke bogoslovije, a sudjelovali su kolege ređenika - aktualni i budući đakoni više nad/biskupija, te bogoslovi mjesne Crkve. U majci svih crkava biskupije okupljene je pozdravio biskup domaćin te pozvao da se sjedine u molitvi za ređenike. Rektor Bogoslovnog sjemeništa mons. Stjepan Baloban pozvao je trojicu kandidata da pristupe obredu ređenja te je zamolio biskupa da ih zaredi za službu đakona. Nakon obreda ređenike su u đakonsko ruho odjenuli njihovi župnici Andrija Kišiček iz Lepoglave, Josip Blažon iz Mačkovca i Mladen Gorupić iz Kalinovca.

U propovijedi biskup je došašće usporedio s putovanjem prema svećeništvu, a primanje đakonata paljenjem prve svijeće. Dodao je kako će na svom putovanju morati zapaliti još svijeća svoga uma i srca kako bi i sami mogli jednog dana svojim životom svjedočiti i naviještati Radosnu vijest, te u drugima paliti svjetla. Zaželio je ređenima da nikad ne ostanu bez tog neophodnog svjetla nego da ga trajno imaju u svojoj službi. Stoga je izrazio radost što primaju sveti red đakonata na prvu nedjelju došašća, te što će približavajući se blagdanu Božića i sami biti pozvani druge dovesti tom božićnom svjetlu. Potaknuo je okupljene da ih kao Crkva prate u molitvama i budu im podrška u nadolazećim mjesecima u službi đakonata, a zatim i prezbitera, kako bi u životu kojeg su taj dan započeli uistinu drugima donosili Svjetlo Kristovo. Na kraju mise biskup je čestitao novim đakonima i zaželio im ustrajnost kako bi se u lipnju iduće godine ponovno okupili u još većem broju dijeleći još veću radost svečanosti svećeničkog ređenja.

Podjela službe akolitata đakovačkim bogoslovima

Slavonski Brod, 28.11.2010. (IKA) - Đakovačko-osječki nadbiskup Marin Srakić podijelio je u nedjelju 28. studenoga u tijeku misnog slavlja u župnoj crkvi Duha Svetoga u Malom Parizu u Slavanskom Brodu službu akolitata deseterici bogoslova-studenta đakovačke teologije. Na misi su koncelebrirali domaći župnik mons. Stjepan Belobrajdić, rektor đakovačke bogoslovije mons. Josip Bernatović, prefekti Ivan Andrić i Stjepan Radić te duhovnik mons. Bože Radoš.

Govoreći o vremenu došašća, nadbiskup Srakić u propovijedi je istaknuo kako je došašće vrijeme nade, vrijeme koje nas poziva na bdjenje. "Biti budan znači biti dosljedan susresti se s Gospodinom odnosno živjeti život u sadašnjici, održati smisao prolaznosti u svijetu, nadati se i dati svijetu obrazloženje te nade koja je u nama jer vjernik je suvremenik današnjem čovjeku", poručio je nadbiskup. Istaknuvši kako posljednjih godina najviše svećeničkih kandidata dolazi iz Slavanskog Broda, zahvalio je župljanima, rekavši kako je to plod njihove ustrajne molitve. Slavlje je pjesmom uzveličao domaći župni zbor.

Kursiljo za studente zadarskog Sveučilišta

Zadar, 28.11.2010. (IKA) - Četverodnevni susret studenata Sveučilišta u Zadru, koji potječu iz svih dijelova Hrvatske, okupljenih na Malom tečaju kršćanstva Kursiljo, pod geslom "Zašto je kršćanin radostan? Dođi i vidi", završen je 28. studenoga u župnoj dvorani katedrale Sv. Stošije u Zadru. Susret su vodili vlč. Andrija Vrane iz Zagreba, povjerenik za Kursiljo u cijeloj Hrvatskoj, i suradnici iz zadarskog Tajništva Kursilja, s odgovornom vjeroučiteljicom Ružicom Anušić. Uz izlaganja don Andrije, svjedočili su i studenti, a radom u skupinama razgovarali su o načinu produbljanja vjere i molitve, kako biti u kontaktu s Bogom cijelog dana, moliti i raditi i tako kršćanski rasti i napredovati. Mladi su iznijeli vlastita iskustva i doživljaj molitve, kako mole, u čemu primjećuju Božju prisutnost i bliskost. Izmjenom iskustava obogaćuju se i potiču. Zašto živimo, kako živjeti kršćanstvo, zašto je kršćanski život drugačiji od ovog svijeta, produbljanje apostolata bile su teme susreta. "Naša uloga u svijetu je biti kraljeznica u Crkvi, podmetnuti leđa, davati joj čvrstoću. Mladi mladima svjedoče kako to izgleda u njihovom životu: biti student, studirati, moliti, kako se angažirati u Crkvi, kako mladi kršćani mogu živjeti vjeru u zajednici; koja je naša odgovornost za Kristovo poslanje da sve narode učinimo njegovim učenicima. Ovaj susret je ohrabrenje studentima da ustraju te nastanu i zajednice prijatelja", rekla je Anušić. Razmišljajući o temi kršćanin u svojoj Crkvi, mladi su na papirićima koje su zalijepili na crtež pročelja zadarske katedrale ispisali što lijepo ugrađuju u Crkvu: čitanje Božje riječi, pomaganje drugima, skromnost, poniznost, briga za bližnje, druželjubivost, poslušnost, želja za poboljšanjem, a nedostaci kršćanskog življenja su pasivnost, nedostatak radinosti, predrasude. "Razmišljali smo kako je Crkva zajednica vjernika i grešnika; izgrađujemo je mi ljudi, udovi njenog tijela, sa svojim vrlinama, talentima, ali i manama. Crkva je po nama sveta i grešna. Posvešćivali smo što unosimo u Crkvu da je dobra i kvalitetna, a što je čini manje lijepom. Kursiljo je rad u malim skupinama gdje se zajedništvo može doživjeti i očitovati. Obogaćuju me iskustva mladih. Crkva ima budućnost. Svaki čovjek je Božji dar drugome. Ti su mladi otvoreni za Boga, imaju u sebi ljepotu, samo tu ljepotu moraju naučiti pokazati, ohrabriti se i osloboditi, da je mogu i posvjedočiti. Način rada u Kursilju im to može omogućiti, jer dok govore o vjeri imaju iskustvo oslobađanja od razmišljanja što drugi misli o meni; tada će vjeru moći svjedočiti i na mjestima gdje se budu kretali, na studiju, i biti kvasac društva", zaključila je Anušić.

Odabrano 132 stipendista Humanitarne udruge Ivan Merz

Split, 29.11.2010. (IKA) - Humanitarna Udruga Ivan Merz odabrala je prvih 132 stipendista u akademskoj godini 2010/2011. Ta udruga, koja je u proteklih nekoliko godina podijelila 376 stipendija, od toga čak 126 u protekloj akademskoj godini, i ove se godine priprema za još intenzivniji rad u podjeli stipendija, pomažući tako sve većem broju uspješnih studenata i srednjoškolaca slabijeg imovinskog stanja da redovno završe svoje školovanje. Zbog toga su simbolično započeli tamo gdje su stali protekle godine te je nakon prošlogodišnjih 126 ova akademska godina otvorena sa 132 stipendija, šest više nego lani, ali prema dosadašnjem iskustvu broj stipendista će se još i povećavati tijekom godine. Popis prvih 132 stipendista, ali i zanimljiv web portal s brojnim korisnim informacijama može se pronaći na web adresi www.udrugaiivanmerz.hr.

Sjednica Prezbiterskog vijeća Požeške biskupije

Svi zacrtani programi u Godini Gospe Voćinske ostaju na snazi te će dobiti značenje pripreve za Dan obitelji i Papin dolazak

Požega, 29.11.2010. (IKA) - Redovita sjednica Prezbiterskog vijeća Požeške biskupije pod predsjedanjem biskupa Antuna Škvorčevića održana je 29. studenoga u prostorima Doma pape Ivana Pavla II. u Požegi. Nakon molitve biskup je u uvodnoj riječi izvijestio vijećnike o svom jednomjesečnom pastoralnom pohodu australskim Hrvatima i kazao da je očitovanje vjernosti tamošnjih ljudi Crkvi i svome narodu ostavilo na njega dubok dojam te da svećenici koji se ondje trude okupljati ih i duhovno izgrađivati u Hrvatskim katoličkim centrima zaslužuju posebnu zahvalnost. Spomenuo je i probleme vezane za drugi naraštaj Hrvata čijom se integracijom i asimilacijom u australsko društvo smanjuje broj onih koji svoj identitet potvrđuju u spomenutim Centrima i kako bi o tom pitanju trebalo temeljito promisliti i donijeti zaključke o budućnosti misionarskog djelovanja Katoličke Crkve u Hrvata na australskom kontinentu. Dodao je kako je kod određenog broja naših ljudi zapazio određenu neraspoloženost prema Hrvatskoj jer preko satelitske televizije vide i čuju što se sve negativnoga u njoj događa te se - kažu - ne mogu identificirati s takvom domovinom. Spomenuo je da im je nastojao prikazati cjelovito stanje u Hrvatskoj, ističući vrijednosne sastavnice što ih najveći broj jednostavnih hrvatskih ljudi živi u vjernosti Bogu i tim putem doprinosi duhovnoj čvrstini svoga naroda po kojoj smo pobjeđivali još teža stanja tijekom minulih stoljeća naše povijesti nego li je današnje.

Biskup je vijećnicima još spomenuo kako se u Godini Gospe voćinske kao posebno iznenađenje i dar 4. i 5. lipnja 2011. događa pastoralni pohod pape Benedikta XVI. Hrvatskoj te da će svi planirani pastoralni programi biti usmjereni prema tom događaju.

Vijećnici su zatim razmotrili određene točke novog Statuta Prezbiterskog vijeća koji je usklađen na metropoljskoj razini. Među njima je i pitanje izbora članova u spomenuto Vijeće koje ostaje vlastito pojedinoj biskupiji. Budući da su se u pojedinim ustanovama Požeške biskupije u posljednje vrijeme dogodile promjene te da su također utemeljene nove, predloženo je da se uz one članove Vijeća koji su naznačeni u dosadašnjem Statutu uključe i upravitelj Odgojno-obrazovnog centra te ravnatelj Kolegija Požeške biskupije.

Potom je raspravljeno pitanje funkcioniranja Župnog ekonomskog vijeća po novom Pravilniku. Biskup je kratko predstavio nedavno doneseni novi Pravilnik te je upozorio kako je važno u skladu s njime djelovati, i naglasio da na temelju dosadašnjih iskustava posebnu pozornost treba posvetiti izvanrednom upravljanju vremenitim crkvenim dobrima gdje se javljaju određene poteškoće. S tim je povezano i pitanje izgradnje novih crkvenih objekata u pojedinim župama. Ekonom Ivan Nikolić predstavio je stoga vijećnicima postupak koji treba pri tom poštovati u skladu sa Zakonikom kanonskoga prava i krajevnim propisima kao i postupak koji treba slijediti pri korištenju novca iz Ustanove za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika. Zaključeno je kako sve članove župnih ekonomskih vijeća treba upoznati s novim Pravilnikom i uputiti ih u određena proceduralna pitanja te će se u tom smislu tijekom iduće korizme održati i arhidakonatski susreti župnih ekonomskih vijećnika na kojima će sudjelovati i dijecezanski biskup.

Usljedila je rasprava o pitanjima vezanima za pastoralne programe tijekom Godine Gospe voćinske u Požeškoj biskupiji. Glede pastorala braka i obitelji voditeljica biskupijskog Centra "Pro vita et familia" Željka Barbarić

izvijestila je vijećnike o projektu obiteljskih radionica Vijeća HBK za obitelj u pripravi za nacionalni Dan obitelji prigodom kojega dolazi Sveti Otac u Hrvatsku. Biskup Škvorčević istaknuo je kako svi zacrtani programi u Godini Gospe voćinske ostaju na snazi te će dobiti značenje pripreve za Dan obitelji i Papin dolazak. Zaključeno je da Barbarić bude koordinatorica u ostvarivanju projekta obiteljskih radionica, da će se pobrinuti za osposobljavanje bračnih parova na arhidakonatskoj razini koji će potom educirati bračne parove u župama svojih dekanata za vođenje spomenutih radionica.

Pored toga zaključeno je da Povjerenstvo za hodočasnički pastoral na čelu s Josipom Devčićem bude ujedno tijelo koje vodi brigu oko pripreve Požeške biskupije za sudjelovanje na programima Papina pastoralnog posjeta Hrvatskoj. Devčić je u svojstvu predsjednika Odbora za izgradnju svetišta Gospe voćinske izvijestio o trenutačnom stanju radova te je dogovoreno da posveta nove crkve, ako sve bude išlo kako je predviđeno, bude na obljetnicu utemeljenja Požeške biskupije, 5. srpnja 2011., i da tom prigodom uz domaće vjernike u Voćin hodočaste obitelji s brojnog djecom i crkveni pjevački zborovi, kako je to zaključeno na njihovu nedavnom susretu u Požegi. Ujedno su utvrđeni drugi programi Godine Gospe voćinske koji će se odvijati u tom svetištu: 13. prosinca 2010. na 19. obljetnicu razaranja voćinske crkve i ubojstva 45 nedužnih žrtava, dijecezanski biskup blagoslovit će skulpturu Žalosne Gospe s mrtvim Isusom u naručju ispred svetišne crkve u spomen voćinskim žrtvama, djelo umjetnika Josipa Poljana. Toga dana ujedno će se održati hodočašće hrvatskih branitelja, vojske i policije. U subotu i nedjelju, 2. i 3. travnja, održat će se križni put mladih čiji je cilj voćinsko svetište. Hodočašće osnovnoškolske djece u Voćin i ovogodišnjih kandidata za sakrament potvrde bit će u subotu 7. svibnja 2011. Biskupijski susret mladih, predvođenih učenicima Katoličke klasične gimnazije u Požegi i Virovitici bit će 14. svibnja 2011. Biskupijski susret ministranata i članova biskupijskog Djela za duhovna zvanja održat će se 22. lipnja 2011. Redovito hodočašće vjernika iz južnog dijela Požeške biskupije bit će 21. kolovoza, a slavonsko-podravskog dijela u nedjelju 4. rujna. Naknadno će biti utvrđen nadnevak hodočašća starijih osoba, posebno iz umirovljeničkih domova na području Požeške biskupije.

Istoga dana, 29. studenoga, pod predsjedanjem biskupa Škvorčevića održana je i sjednica Zbora savjetnika Požeške biskupije, na kojoj su razmatrani konkretni problemi i tražena načelna rješenja za određene slučajeve u upravljanju crkvenim vremenitim dobrima.

Crkva u Hrvata

Sabor Hrvatske karmelske provincije sv. o. Josipa

Dan permanentne formacije - U Karmelu sv. Ilije na Buškom jezeru dr. Jadranka Garmaz održala predavanja na temu "Timskog rada"

Livno, 25.11.2010. (IKA) – U Karmelu sv. Ilije na Buškom jezeru od 22. do 25. studenoga održan je Dan permanentne formacije i sabor Hrvatske karmelske provincije sv. o. Josipa. Program je okupio 29 braće iz svih zajednica provincije.

Nakon liturgijskog, radni dio Dana permanentne formacije započeo je u utorak 23. studenoga ujutro uvodnom riječju o provincijala Vinka Mamića, a nastavljen je predavanjima dr. Jadranke Garmaz na temu "Timskog rada". U svome prvom predavanju splitska teologinja iznijela je biblijsko-teološke temelje timskog rada.

"Danas se puno govori o timskom radu s polazištima i s ciljevima suvremenog menagementa i marketinga. Mi želimo ne previdjeti i kršćansku perspektivu", istaknula je.

Polazeći od biblijske prapovijesti, predavačica je provela kroz cijelu svetopisamsku objavu, potvrđujući tezu o bitnoj obilježnosti osobe zajedničarskom dimenzijom. Već u Starome zavjetu razvidno je da je zajedništvo bogoslovna kategorija. U zajedništvu se slavi Boga, ostvaruje veza odgovornosti i ono je filter prihvatljivosti ponašanja pojedinca. U Novome zavjetu zajedništvo je plod komunikacije Radosne vijesti.

Očituje se kao Isusova metodologija i preporuka. Neizostavna je oznaka Crkve kao zajednice. Prepoznaje se kao jednakost, suradnja i korelacija. Ovu kategoriju snažno ističe i Drugi vatikanski sabor. Zajedništvo pretpostavlja odricanje od samodostatnosti, preuzimanje (su)odgovornosti, sposobnost kritike i još više samokritike te demokratski ostvarenje Božje volje.

"Suradnja s drugim nije naš hobi, nego naša daska spasenja (od našeg individualizma, egoizma)". Pri svemu važno je razlikovati želju za zajedništvom od želje za istošću. Dok prva rađa životom i ide do padanja pred drugim i pranja njegovih nogu, druga rađa smrću kao što se vidi u slučaju Kajana.

U drugome predavanju, nakon odmora, dr. Garmaz sustavno je ukazala na važnost timskog rada, predstavljajući njegove elemente i unutarnju dinamiku. Ukazala je na kvalitativne razlike između "radne skupine" i "tima". Svaka skupina ljudi koja radi zajedno ne mora biti tim. Tim je obično skupina ljudi s komplementarnim znanjima i vještinama, koji rade zajedno jer tek zajedno mogu postići cjelinu, budući da nitko od njih pojedinačno ne može ostvariti cijeli potrebni spektar za postizanje cilja.

Kao temeljnu tezu timskog rada istaknula je: "Tim sjajnih pojedinaca često je manje učinkovit od sjajnog tima prosječnih pojedinaca". U timovima se oko zajedničkog složenog cilja ostvaruje suradnja u različitosti kompetencija, brže i produktivnije se dolazi do cilja, jednostavnije se prenosi znanje i iskustvo među članovima, razina odgovornosti je veća, manje se griješi i manja je razina stresa. Predavačica je predstavila vrste radnih timova i čimbenike koji utječu na grupnu izvedbu.

Najvažnije u timovima je znati zajednički cilj, što se izvršava, tko što čini i kako se radi zajedno. U stvaranju tima važnu ulogu ima upoznavanje, ali isto tako i kritična faza (storming) gdje članovi često tek preko konflikata dolaze do istine o svojim stvarnim mogućnostima. Kasnije slijedi normiranje, izvedba i završavanje. Pored toga, od velike je

važnosti voditelj i ispravno preuzimanje timskih uloga. Među poteškoćama kod timskog rada ističe se precjenjivanje samoga sebe, manjak komunikacije i neodgovornost.

U tijeku rasprave predavačica je podsjetila da kršćanski način timskog rada podrazumijeva i bogoljubljem i čovjekoljubljem nadahnuto služenje i križ. Također je iz svoga bračnoga i obiteljskog iskustva istaknula vrijednost i korisnost svakodnevnog susreta i razgovora. Nasuprot tendencijama individualizma i zatvaranja potrebno je znati ugasi TV, čuti jedni druge, čuti kritiku ali i pohvalu i tako graditi tim na kršćanski način.

U okviru tema Sabora provincije provincijal o. Vinko Mamić izvjestio je o nekim projektima provincije, osobito o mogućoj novoj zajednici u kontekstu poziva na opsluživanje pastorala župe, što je u fazi razmatranja, kao i o nastavku gradnje samostana u Splitu. Gradnju je financijski usporilo ukidanje prava na povrat poreza kod inozemnih donacija.

Istaknuta je i sve veća posjećenost web stranice hrvatskog karmela (www.karmel.hr) koju karmelićani imaju još od 1998. godine. Budući da postoji i engleska inačica stranice, ne iznenađuje da posjetitelja ima iz čak 77 zemalja. U radu Sabora uz izvješća o aktualnostima iznesene su i neke nove ideje u pogledu pastorala duhovnosti i aktivnosti karmelskih duhovnih centara.

O. Srećko Rimac izvjestio je o početku rada prvoga studija bogoslovlja i duhovnosti u Bugarskoj, koji je u Sofiji organizirala HKP sv. oca Josipa. Zanimanje nadilazi očekivanja. Dotaknuta su i različita aktualna pitanja iz života zajednica i došlo je do izražaja nastojanje da svatko na njemu svojstven način pridonosi funkcioniranju zajednice na svim područjima, od molitveno-duhovne dimenzije preko skladnog suživota do materijalno-ekonomskog područja, kako bi se zajednički i komplementarno ostvarivao karmelski identitet zajednica.

U sklopu kulturološko-rekreativnog sadržaja organizirano je hodočašće u marijansko svetište u Vepricu. Upravitelj svetišta don Alojzije Bapčević karmelićane je srdačno primio, pogostio ih i proveo kroz svetište. Predstavio im je vrlo impresivne novoizrađene mozaike isusovca Ivana Rupnika.

U Makarskoj, u franjevačkom samostanu, domaćin karmelićanima je bio fra Miljenko Odrlić, koji je opisao povijest franjevaca u Makarskoj. Proveo ih je i kroz bogatstvo školjki u malakološkom muzeju. U samostanskoj crkvi Uznesenja Marijina protumačio je impozantni mozaik Josipa Bifela, najveći u Hrvatskoj, a vjerojatno i u ovom dijelu Europe, koji prekriva cijeli zid polukružne apside crkve.

Nakon okrjepe u samostanskoj blagovaonici, fra Frane Botica darovao je provincijalu kao znak franjevačkog bratstva i pažnje štolu iz svoje radionice.

Na završnom susretu objavljeni su rezultati vrednovanja susreta od strane sudionika. Opća ocjena je 4,48. Najvišu prosječnu ocjenu je dobio smještaj (4,88), a najnižu ocjenu vlastito zalaganje (3,75), što upućuje na veliku samokritičnost sudionika. Čak 10 od 11 ocjena su iznad 4. Sudionici su među ostalim primijetili napredak u iznošenju mišljenja i pohvalili izostavljanje formalnih izvješća u korist aktualnih pitanja.

Biskup Komarica proslavio 25. obljetnicu biskupstva

Vjernici i nevjernici osjetili su da je u životu biskupa Komarice na djelu življeno evanđelje koje nadilazi sve granice i postaje privlačno mnogim ljudima željnim ispunjenja života

Banja Luka, 27.11.2010. (IKA/KTA) - Svečanim misnim slavljem u katedrali Sv. Bonaventure u Banjoj Luci 27. studenoga proslavljena je 25. obljetnica obnašanja biskupske službe banjolučkog biskupa Franje Komarice. Biskup Komarica predslavio je svečanu euharistiju u koncelecijaciji s pomoćnim banjolučkim biskupom Markom Semrenom i četrdesetak svećenika – dijecezanskih i redovničkih - iz svih krajeva Banjolučke biskupije i šire. Osim redovnica, bogoslova i vjernika iz Banje Luke, na misi su sudjelovali i predstavnici Župnih pastoralnih vijeća iz župa te biskupije.

Na početku mise čestitku biskupu Komarici uputio je biskupski vikar mons. dr. Anto Orlovac, jedan od njegovih najbližih suradnika, koji je dugo godina obnašao službu generalnog vikara. Dr. Orlovac prikazao je životni put i djelovanje biskupa Komarice od rođenja 3. veljače 1946. u banjolučkom naselju Novakovići te školovanja i svećeničkog ređenja preko imenovanja za banjolučkog pomoćnog biskupa 28. listopada 1985. kao najmlađeg biskupa u nekadašnjoj Jugoslaviji, do preuzimanja i obnašanja službe dijecezanskog biskupa u Banjoj Luci. Posebno se osvrnuo na njegovo djelovanje u teškim ratnim vremenima kao i u doba obnove teško stradale biskupije.

Na misi je propovijedao biskup Semren, podsjećajući da je biskup Komarica za svoje geslo izabrao: "Gospodin je moja snaga, Gospodin je moja pjesma". "Ljudi su u Vama prepoznali Božjeg čovjeka, istinskog proroka koji u vremenu zla nije ustuknuo pred silama mraka, već se hrabro odupro, s vjerom u Boga i u ljude; čovjekoljupca koji je za vrijeme strašne tragedije koja je zadesila Vašu biskupiju i cijelu BiH podizao svoj glas protiv nasilja, pozivao na obustavu rata i uspostavu pravednog mira, izražavao solidarnost s onima koji su nedužno teško stradavali i pozivao svijet da im pruži nužnu pomoć; najvjerodostojnijeg glasnogovornika obespravljenog bosansko-hercegovačkog čovjeka i zastupnika mnoštva nestalih, stradalih, ubijenih; glasnogovornika mnoštva prognanih; glasnogovornika svih koji vapiju, traže, mole da se vrate na svoja predratna ognjišta; istinskog borca za istinu, za opraštanje, za pomirenje, za novi suživot; domoljuba koji je za sve domoljube BiH postao metaforom istine i pravde...; čovjeka koji je u sebi imao 'civilnu hrabrost' da bude čuvar svoje braće, a Vaš brat je bio svaki čovjek kao Božje stvorenje", kazao je biskup Semren. Posvjedočio je da su u biskupu Komarici vjernici i nevjernici osjetili da je u njegovu životu na djelu življeno evanđelje koje nadilazi sve granice i postaje privlačno mnogim ljudima željnim ispunjenja života. Podsjetio je da je sluga Božji papa Ivan Pavao II. biskupa Komaricu nazvao "snažnim biskupom ispačene banjolučke Crkve; gorljivim i velikodušnim biskupom, koji gotovo bespomoćno svjedoči prisilni progon svojih svećenika, redovnika i vjernika". Podsjetio je i da su biskupu Komarica dodijeljene brojne domaće i međunarodne nagrade te da je godine 2004. predložen za Nobelovu nagradu za mir.

Na kraju mise biskup Komarica svima je zahvalio, izražavajući prije svega osjećaje duboke zahvalnosti Trojedinome Bogu za nebrojene darove pomoći, utjehe, zaštite, milosrđa i dobrote, koje je iskusio u svom dvadesetpetogodišnjem biskupstvu. "Zahvalan sam svima vama, svakom ponaosob, da ste došli danas u našu katedralu, majku svih crkva u našoj biskupiji, kako biste svoju osobnu vjeru i vjernost pridružili mojoj i zajedno sa mnom prinijeli Svevišnjem ovu najdragocjeniju žrtvu hvale i zahvaljivanja –

Kristovu žrtvu na ovom oltaru", kazao je biskup Komarica izričući posebnu zahvalnost papi Sluzi Božjem Ivanu Pavlu II. kao i zahvalu za ljubav, razumijevanje i potporu sadašnjeg Pape, čije pozdrave i blagoslov od prije tri dana – iz osobnog susreta s njime, prenio svima nazočnima.

"Zahvaljujem Bogu danas osobito za Vas, svoju vjernu braću svećenike, vas nazočne, kao i one spriječene da se tjelesno nama pridruže; za vas braću redovnike, za vas sestre redovnice, kao i za vas mladu braću koja se spremate za odgovornu zadaću svećeništva i redovništva u Kristovoj Crkvi. Svima vama, a osobito našoj ubijenoj braći svećenicima i sestri, kao istinskim svjedocima vjere i vjernosti Kristu i njegovoj Crkvi pripada sve moje divljenje, poštovanje i zahvalnost. Neka vam svima Krist bude trajna pomoć i vječna nagrada. Zahvaljujem danas i svima vama suradnicima u našim biskupijskim ili župnim vijećima i institucijama; vama roditeljima, bolesnicima i mladima, što se trudite otvarati poticajima Božjeg Duha i svojim kršćanskim življenjem pridonositi rastu Kristova Kraljevstva", rekao je biskup Komarica, izrazivši posebnu zahvalnost svim dobročiniteljima.

Na misi su pjevali novaci Franjevačke provincije Bosne Srebrene iz Livna. Nakon mise uslijedio je blagoslov obnovljene zgrade Biskupskog ordinarijata u kojoj će se nalaziti biskupska rezidencija te radne i stambene prostorije pomoćnog biskupa i drugih članova Ordinarijata. U nazočnosti biskupa Semrena, brojnih svećenika, redovnika, redovnica i vjernika, među kojima su bili i članovi župnih pastoralnih i ekonomskih vijeća, zgradu Ordinarijata, koja je više od 17 godina služila za potrebe biskupijskog Caritasa, blagoslovio je biskup Komarica.

"Radost je veo velikodušnosti"

Duhovna obnova u Hrvatskoj katoličkoj župi Main-Taunus/Hochtaunus

Kelkheim, 28.11.2010. (IKA) - Duhovna obnova pod geslom bl. Majke Terezije "Radost je veo velikodušnosti" održana je od 26. do 28. studenoga u Hrvatskoj katoličkoj župi Main-Taunus/Hochtaunus sa sjedištem u Kelkheimu. Obnovu je vodio dr. fra Ante Vučković.

Svečano misno slavlje posljednjega dana obnove u nedjelju 28. studenoga u crkvi Sv. Dionizija u Kelkheimu predvodio je dr. Vučković zajedno sa župnikom fra Marinkom Vukonom. Vučković je kazao kako je Bog svjetlost i istina te kako se nije moguće približiti Bogu bez nutarnje spremnosti da uđemo u istinu, a istina se odnosi na Boga, kosmos i na mene samoga. Istinu o sebi najteže je spoznati i ona dolazi najkasnije. Ne dolazi bez boli, bez muke, bez otkrića da sam najčešće u laži, neistini i da se krivo vidim. Ono što nam Crkva uvijek iznova sugerira na početku mise jest da nas Bog vidi do kraja u istini: i dobru i zlu stranu. I da unatoč tome što vidi sve nikad od nas ne odustaje. On je apsolutno spreman ostati u odnosu s nama. Stoga je nama u interesu otkloniti laž iz vlastitog života, rekao je. U tijeku mise pjevanje na orguljama pratili su s. Magdalena Višić i Kristijan Opačak. Toga dana misna slavlja služena su u crkvi Sv. Križa u Bad Homburgu i u crkvi Sv. Katarine u Bad Sodenu. U petak 26. i subotu 27. studenoga misna slavlja slavljenja su u Bad Sodenu u crkvi Sv. Katarine. U tijeku duhovne obnove molila se krunica, priređeno je i klanjanje, a razmatranje 27. studenoga na temelju Lukina teksta "Oprosti im jer ne znaju što čine" održao je dr. Vučković, istaknuvši kako je to svojevrsna škola opraštanja.

Na kraju duhovne obnove fra Marinko je kazao kako su to bili milosni dani. Zahvalio je voditelju obnove Vučkoviću što su vjernici odobrili velikim pljeskom.

Inozemne vijesti

Veliki glazbeni uspjeh francuskih svećenika

Francuska glazbena skupina "Les Pretres", koju po uzoru na istoimeni irski sastav čine trojica svećenika, prodala rekordnih 200 tisuća albuma u svega mjesec dana

Pariz, 24.11.2010. (IKA) - Iza najprodavanijeg albuma u Francuskoj 2010. godine – od rekordnih 200 tisuća primjeraka prodanih u svega mjesec dana, pa do ukupnih 500 tisuća – nalazi se Jean-Michel di Falco, biskup Gapa u Francuskoj, piše talijanski katolički dnevnik "Avvenire", a prenosi Hrvatski program Radio Vatikana. Tražio sam sredstva za didaktičke materijale za jednu školu u Madagaskaru, te za gradnju crkve u blizini svetišta Notre-Dame du Laus (Naše Gospe od jezera). U tom traženju jedan mi je prijatelj spomenuo uspjeh skupine "The priests" (Svećenici), objasnio je biskup. Riječ je o trojici irskih svećenika koji su postali poznati u više od 32 zemlje u svijetu. Zato sam, dodao je biskup, u svojoj biskupiji potražio svećenike koji dobro pjevaju, da snime nosač zvuka od kojega bi prihodi bili namijenjeni za spomenute pothvate. Tako je nastala i francuska skupina nazvana "Les Pretres" (Svećenici). Njihov nosač zvuka, koji se ovih dana pojavio i u Italiji, sadrži po jednu pjesmu na talijanskom i latinskom jeziku, božićne pjesme, Ave Mariju, te objašnjenje u kojemu se iznosi svrha tog nosača zvuka. Govoreći o vrlo pozitivnim rezultatima te ideje, biskup di Falco je napomenuo da primaju brojna pisma, čak i od ateista koji im zahvaljuju za radost i mir koje su im pružili. To znači da mnogima trebaju određena razmišljanja, istaknuo je biskup te primijetio da je vrlo lijepo to što svećenici mogu obavljati svoje poslanje i na način koji je bliži navikama ljudi. Jedan je pak od članova trija istaknuo da je cilj tog pothvata i dalje prikupljanje sredstava, ali je njihov prioritet biti svećenici, jer, kako je rekao, uspjeh je lijep, ali prolazan.

Austrija: "Billa" i "bauMax" odazvali se crkvenom apelu

Trgovački lanci žele 8. prosinca svojim djelatnicima darovati "malo vremena i mira"

Beč, 25.11.2010. (IKA) - Trgovački lanci "Billa" i "bauMax" odazvali su se apelu crkvenih vođa kao što je kardinal Christoph Schönborn, i organizacija kao što je Savez za nedjelju, da se 8. prosinca, blagdan Bezgrešnog začeca BDM, ne "potroši u trošenju". Oba prodajna centra zatvorit će vrata svojih trgovina na taj marijanski blagdan kako bi svojim djelatnicima darovati malo "vremena i mira" u predbožićnoj trgovačkoj gužvi, istaknuli su u zajedničkom priopćenju, a prenosi agencija Kathpress.

Kada je "Billa" prije tri godine prvi puta zatvorila svoje dućane 8. prosinca, unatoč mogućoj velikoj zaradi toga dana, potaknula je i raspravu o održavanju zajedničkoga neradnoga dana, koja je ove godine pojačana pridruženjem "bauMax" filijala. Pionirski postupak "Bille" godine 2007. predstavljao je veliki poslovni rizik, ističu iz Rewe koncerna, ali se nadaju da će time posvijestiti značenje i poštovanje zajedničkoga slobodnog vremena u predbožićnom razdoblju koje je posljednjih godina potrošački mentalitet iz tradicionalnoga doba mira preobrazio u najstresnije vrijeme u godini.

"Billa" i "bauMax" žele slobodnim danom svojim djelatnicima i suradnicima zahvaliti za njihovu suradnju i darovati im ono najvrednije - mir i vrijeme za njih same, njihovu djecu, obitelji i prijatelje.

Novi kardinali o sprečavanju spolnog zlostavljanja i o stanju vjerskih sloboda u SAD-u

Vatikan, 25.11.2010. (IKA) - Novoimenovani kardinal Raymond Burke, predstojnik Vrhovnoga suda Apostolska signatura, izjavio za Radio Vatikan da protiv spolnoga zlostavljanja valja poduzeti svaku mjeru, premda je nemoguće učiniti sve da se izbjegnu slučajevi te vrste.

Kardinal Burke bio je nadbiskup St. Luisa i biskup La Crossa u američkoj državi Wisconsin, prije nego je godine 2008. imenovan predstojnikom Apostolske signature. Govoreći o odgovoru Crkve na spolno zlostavljanje maloljetnika, rekao je da se nikada ne može dovoljno učiniti da bi se izbjeglo te užase – bolan prekid povjerenja između svećenika, duhovnog oca, i jednog djeteta. Kardinal je također rekao kako vjeruje da su usvojene odlučujuće mjera za sučeljavanje s tim zlom, da se ono ne bi ponovilo. Trajno se radi na tome području, učinjen je golem napredak, ustvrdio je kardinal Burke.

Govoreći o dužnosti pastira da vjernike vode u promicanju crkvenoga moralnog nauka, spomenuo je pretpostavku da neka osoba koja je javno sklopila brak, a pozivajući se na važeći zakon, pobaci dijete, misli da može pristupiti pričesti. U dvotisućnoj crkvenoj tradiciji uvijek je vrijedilo da javni grešnik ne može pristupiti pričesti, a ako bi to pokušao onda ga valja odbiti, ustvrdio je kardinal Burke, dodajući kako je neshvatljivo da neki članovi Crkve tvrde da to ne shvaćaju ili da se pričešćivanje takve osobe može pravdati.

Washingtinski nadbiskup Donald Wuerl, također je na prošlom konzistoriju imenovan kardinalom, on se pak u razgovoru s novinarom Radio Vatikana osvrnuo na stanje vjerske slobode i njezino ograničavanje na globalnoj razini. Kao stanovnici ovog planeta moramo se ozbiljno zamisliti nad tom činjenicom, rekao je kardinal, te se osvrnuo na stanje vjerske slobode u Sjedinjenim Američkim Državama. Načelo pozivanja na savjest nikada nije bilo upitno, a sada neki tvrde da se religija može prakticirati i u vlastitoj kući. To je zanemarivanje naše kulture i negativno se odražava na američku kulturu. Vjerske su vrednote na kojima se temelji naša kultura posve zanemarene. Nad tom se misaonom strujom valja ozbiljno zamisliti i biti vrlo pozorni, rekao je kardinal Wuerl. Govoreći o izazovima nove evangelizacije, podsjetio je na tri glavne zapreke naviještanju evanđelja o kojima je govorio i papa Benedikt XVI. tijekom svoga apostolskog putovanja po SAD-u godine 2008. Prva je sekularizam, jer se ograničava na sadašnji obzor. Ne uzima u obzir naš odnos s nadnaravnim, s Bogom, premda mnogi mladi danas otkrivaju da je nadnaravno bitna sastavnica našega života ako želimo živjeti u zaista uravnoteženom svijetu, ustvrdio je kardinal. Druga je zapreka materijalizam. Potrošačko se društvo, kojim se katkad dičimo, usredotočuje na materijalna dobra i njihovo nagomilavanje. A to također vrlo krnji naš obzor. Treća je, pak, individualizam. Posve smo usredotočeni na sebe, na svoja prava i potrebe, nismo uopće pozorni na one koji nas okružuju, na zajednicu i opće dobro. To je naš životni kontekst a vrlo je veliki izazov za Crkvu kako naviještati uskrslom i nazočnog Krista u tom sekularističkom, materijalističkom i individualističkom svijetu. To je naš izazov i naša zadaća, a tako je već dvije tisuća godina, zaključio je kardinal Wuerl u razgovoru za Radio Vatikan.

Francuski vjerski poglavari dogovaraju redovne zajedničke susrete

Pariz, 25.11.2010. (IKA) - Vjerski poglavari u Francuskoj žele se ubuduće redovito susretati te razmatrati društvene teme bez pritiska aktualnosti dana, objavio je 25. studenoga dnevnik La Croix, prenosi Kathpress. Na prvom takvom sastanku okupili su se predstavnici Katoličke, Pravoslavne i protestantskih Crkava, kao i Židova, islama i budizma. Namjera im je bolje međusobno upoznavanje i razmatranje zajedničkih stajališta prema društvenim pitanjima. Također žele vjernicima zorno prikazati da je zajednički životu u međusobnom poštovanju moguć. Za početak se namjeravaju susretati četiri puta godišnje.

Egipat: Ubijena dvojica kršćana

Policija je nasilno odgovorila na prosvjed koptskih kršćana koji su se bunili protiv zaustavljanja gradnje crkve u gradu Talbiya

Rim, Kairo, 25.11.2010. (IKA) – U Egiptu su ubijena dvojica koptskih kršćana, objavila je rimska agencija "AsiaNews". Kršćani su stradali u ponedjeljak kada je policija nasilno odgovorila na prosvjed koptskih kršćana koji su se bunili protiv zaustavljanja gradnje crkve u gradu Talbiya. U sukobu policijskih snaga s oko dvije tisuće prosvjednika ozlijeđeno je najmanje pedeset osoba, među kojima i sedam pripadnika snaga reda i 11 policijskih agenata, a stotinjak je kršćana uhićeno.

Islamski ekstremisti već godinama priječe izgradnju kršćanske crkve u Talbyi. U regiji Gizeh, gdje se prosvjed dogodio, živi više od milijun koptskih kršćana koji do sada nemaju crkvu.

Kršćani moraju imati mogućnost ostati tamo gdje su rođeni

Misa zadušnica u Vatikanu za ubijene iračke kršćane

Vatikan, 25.11.2010. (IKA) - Kršćani moraju imati mogućnost ostati tamo gdje su rođeni, istaknuo je kardinal Leonardo Sandri, pročelnik Kongregacije za Istočne Crkve, u propovijedi na misi zadušnici za žrtve terorističkog napada izvršenoga 31. listopada na katedralu u Bagdadu, u kojemu je poginulo 58 osoba. Misa je 25. studenoga u bazilici Sv. Petra u Vatikanu služena na poticaj predstavništva Sirokatoličke Crkve u Rimu, te koncelebrirana zajedno s Youssefom III. Younanom, sirijskim antiohijskim patrijarhom, i bila je znak duhovne blizine s iračkom katoličkom zajednicom, koja se zalaže za mir i pomirenje u cijeloj zemlji.

Zahvaljujući svim sudionicima na euharistijskom slavlju, kardinal se posebno obratio nazočnim veleposlasticima, različitih vjeroispovijesti, te zatražio konkretno djelovanje njihovih vlada, da bi se posvuda podupro miran suživot pojedinaca i zajednica, te Bliskom istoku vratilo njegovo višereligijsko i višekulturno, uljudbeno i solidarno lice. Kršćani moraju imati mogućnost ostati tamo gdje su rođeni, kako bi osobno, i putem djelovanja Crkve, bez ikakve diskriminacije, dali svoj nezamjenjivi prinos ljubavi na odgojnom, kulturnom i socijalnom području, kao i na području javne pomoći. Oni žele sudjelovati u napretku svoje voljene zemlje, i to u velikodušnoj otvorenosti prema muslimanima, i svim svojim sunarodnjacima, istaknuo je kardinal Sandri.

Susret predstavnika Europskih biskupskih komisija za medije za njemačko jezično područje

Iz Hrvatske su na susretu sudjelovali predsjednik Vijeća za medije pri HBK riječki nadbiskup dr. Ivan Devčić te profesor na Teologiji u Rijeci dr. Jerko Valković

Bonn, 25.11.2010. (IKA) - U Bonnu je od 23. do 25. studenoga održan susret predstavnika Europskih biskupskih komisija za medije (CEEM) za njemačko jezično područje. Uz razmjenu iskustava te razgovora o situacijama i problemima s kojima se susreće Crkva u pojedinim zemljama, sudionici su posjetili sjedište njemačkog radija "Deutsche Welle". Iz Hrvatske su na susretu sudjelovali predsjednik Vijeća za medije pri HBK riječki nadbiskup dr. Ivan Devčić te profesor na Teologiji u Rijeci dr. Jerko Valković. Sljedeće godine susret će se održati u Švicarskoj.

Papa o zadaći katoličkih novinara

Vatikan, 26.11.2010. (IKA) - Hrabro služite istini, obrazlažući razloge vjere bez obzira na ideološka opredjeljenja, poručio je papa Benedikt XVI. predstavnicima Talijanskog saveza katoličkih tjednika koje je 26. studenoga primio u audijenciju. Zahvaljujući na pozdravnom govoru predsjednika Saveza Giorgia Zucchellija, Papa je pozdravio i biskupa Marijana Crociatu, glavnog tajnika Talijanske biskupske konferencije, te glavne urednike i suradnike 188 katoličkih tjednika zastupljenih u Savezu, potom se osvrnuo na ulogu katoličkih glasila.

Posebna je zadaća glasila katoličkog usmjerenja: naviještati Radosnu vijest pišući o stvarnim činjenicama kršćanskih zajednica i o zbilji u kojoj se nalaze. Kao što mala količina kvasca, pomiješana s brašnom, čini da naraste čitava smjesa, tako i Crkva, nazočna u društvu, potiče rast istinitoga, dobrog i lijepog, a vaša je zadaća svjedočiti tu nazočnost, koja promiče i jača sve što je istinski ljudsko i što današnjem čovjeku donosi poruku Gospodinove istine i nade, ustvrdio je Benedikt XVI., kako prenosi Radio Vatikan, osvrćući se na zvanje kršćanskih novinara.

Pozvani ste hrabro služiti istini pomažući javnome mnijenju da s evanđeoskog gledišta promatra i iščitava stvarnost. Riječ je o tome da se predstavljaju razlozi vjere, koji po sebi nadilaze svako ideološko viđenje i stoga su s pravom čimbenici javne rasprave. Odatle proizlazi vaša trajna obveza promicanja gledišta koje odražava katoličko mišljenje u svim etičkim i društvenim pitanjima. Budite i nadalje narodne novine, koje potiču istinski dijalog među raznim društvenim sastavnicama, budite škola sučeljavanja i iskrene rasprave među različitim mišljenjima. Katoličke novine tako ispunjavaju važnu zadaću informiranja, a istodobno obavljaju nezamjenjivu odgojnu ulogu, promičući evanđeosko razumijevanje složene stvarnosti, kao i odgoj kritičke i kršćanske savjesti, kazao je Benedikt XVI.

Poput svakog kršćanina koji krštenjem biva hram Duha Svetoga a, uronjen u smrt i Kristovo uskrsnuće, Kristu se posvećuje i Njemu pripada, tako i vi, ako želite u cijelosti zadovoljiti svoju zadaću, morate prije svega gajiti trajnu i duboku vezu s Kristom. Jedino će vas duboko zajedništvo s Njim učiniti sposobnima da današnjem čovjeku donosite poruku spasenja. U radinosti i odanosti svagdanjem poslu svjedočite svoju kršćansku vjeru, veliki i besplatni dar kršćanskog poziva. Budite i nadalje u zajedništvu sa svojim pastirima, da možete s njima surađivati u evanđeoskom poslanju Crkve kao urednici i upravitelji katoličkih tjednika, zaključio je Benedikt XVI., te zagovoru Djevice Marije i sv. Franje Saleškoga povjerio Savez i rad novinara, udjeljujući svima apostolski blagoslov.

Papa iduće godine putuje u Afriku

Vatikan, 26.11.2010. (IKA) - Papa je prihvatio poziv da sljedeće godine od 18. do 20. studenoga posjeti Republiku Benin, ističe se u zajedničkom priopćenju beninskih vlasti iz Cotonoua i Beninske biskupske konferencije. Papa će posjetiti Benin u prigodi obilježavanje 150. obljetnice evangelizacije i spomena na beninskog kardinala Bernardina Gantina, s kojim je mnogo godina proveo u službi Svetoj Stolici.

Za vrijeme apostolskoga putovanja Papa će svim afričkim biskupima predati apostolsku pobudnicu, plod posebne sinode za Afriku, održane u Vatikanu 2009. godine. U svrhu postizanja što boljeg uspjeha beninska će vlada surađivati s Katoličkom Crkvom u Beninu u izradbi konačnog programa Papina posjeta. Osim najavljenog posjeta, Sveti Otac će sljedeće godine u lipnju posjetiti Hrvatsku, Španjolsku, za Svjetski dan mladeži, te Njemačku, vjerojatno u rujnu.

Predstavljena "Vatikanska zaklada Joseph Ratzinger – Benedikt XVI."

Svrha joj je promicati proučavanje spisa Josepha Ratzingera, sada Benedikta XVI., teološko istraživanje, organizaciju stručnih skupova i dodjeljivanje nagrada zaslužnim znanstvenim djelatnicima

Vatikan, 26.11.2010. (IKA) - Udovoljavajući želji mnogih znanstvenika, Sveti Otac je u ožujku odlučio ustanovljenje tijela "Vatikanska zaklada Joseph Ratzinger – Benedikt XVI.", sa svrhom promicati proučavanje spisa Josepha Ratzingera, sada Benedikta XVI., teološko istraživanje, organizaciju stručnih skupova i dodjeljivanje nagrada zaslužnim znanstvenim djelatnicima. Zakladu su 26. studenoga u Tiskovnom uredu Svete Stolice predstavili mons. Giuseppe Scotti, predsjednik, i kardinal Camillo Ruini, predsjednik znanstvenog odbora. Čovječanstvu su potrebni radikalni upiti, a teološki studij može dokučiti odgovore na temeljna ljudska pitanja.

Zakladom se potiče znanstvenike, istraživače i teologe da se ne ustručavaju reći da "nas Bog gleda i da nam odgovara na upite". Mons. Scotti je, predstavljajući zakladu, podsjetio na riječi Benedikta XVI. koje je godine 2007. uputio izaslanstvu teološkog fakulteta iz Tübingena. Tko ne pita ne prima odgovor. Ali, dodao bih, za teologiju je osim hrabrosti da se propituje potrebna i poniznost slušanja odgovora, koje nam pruža kršćanska vjera, poniznost da u njima zamijetimo njihovu razumnost i ponovno ih predložimo svom vremenu i sebi samima. Tako se usavršava sveučilište a ljudima olakšava život, rekao je tada Sveti Otac.

I Papa postavlja pitanja i često se propituje, dodao je mons. Scotti, pozivajući se na netom objavljenju knjigu "Svjetlo svijeta". Primijetili ste da je knjiga bremenita upitima. Čini se da novinar postavlja pitanja, a zapravo Papa, odgovarajući, postavlja više upita nego novinar. U to smo se svi uvjerali. To je Papin stil, njegov način otkrivanja istine, kazao je mons. Scotti.

Na poticaj "mislilaca i znanstvenika koji u središtu promišljanja imaju Boga", nastala je dakle zaklada, a okrenuta je prema novoj evangelizaciji. Nova se evangelizacija, naročito u europskom kontekstu, može obogatiti svime što pridonosi shvaćanju i širenju teološke misli Josepha Ratzingera, koja je samom sobom usmjerena na novu evangelizaciju, ustvrdio je kardinal Ruini govoreći o novom vatikanskom tijelu.

Budite živo Evandjelje

Sveti Otac s poglavarima muških i ženskih redovničkih zajednica

Vatikan, 26.11.2010. (IKA) - Budite "živo Evandjelje", svjedočite ljepotu vjere, kako biste svijetu naviještali "nepoznatoga" Boga – poziv je koji je papa Benedikt XVI. uputio poglavarima muških i ženskih redovničkih zajednica s kojima se 26. studenoga susreo u Vatikanu u prigodi skupštine Unije viših redovničkih poglavara.

Govoreći onima koji su odlučili živjeti vjeru na radikalnan način, odričući se svega kako bi slijedili Isusa, Papa je svoje misli posebno upravio redovnicima koji trpe, i svoj život stavljaju u opasnost radi svjedočenja Evandjelja, te izrazio zahvalnost kongregacijama za njihovo zalaganje na odgojnom i socijalnom području, kao i za njihovu blizinu najsiromašnijima. To svjedočanstvo polazi od traženja, prije svega, Boga, odnosno najbitnijega. Prijeđite sa sporednih stvari na one bitne, na ono što je uistinu važno. Tražite konačno, tražite Boga, zadržite pogled upravljen prema Njemu. Kao i prvi monasi, nježite eshatološko usmjerenje: tražite iza privremenoga ono što ostaje, što ne prolazi... Budite uvijek zaneseni tražitelji i svjedoci Boga, pozvao je Sveti Otac. Duboka obnova posvećenog života polazi od središnjeg položaja Božje Riječi, poslušane i primijenjene. Svakodnevno življeno Evandjelje daje draž i ljepotu posvećenom životu i prikazuje vas pred svijetom kao pouzdanu mogućnost. Današnjem je društvu to potrebno, a Crkva to od vas očekuje: da budete živo Evandjelje, napomenuo je Sveti Otac, a prenosi Radio Vatikan.

Govoreći potom o bratstvu, drugom bitnom vidiku posvećenog života, Papa je istaknuo da je ono vrlo važan proročki čimbenik u kontekstu društva koje je vrlo individualističko. Potom je spomenuo teškoće koje donosi život u zajednici, te pozvao na traženje putova za podupiranje zajedništva, odnosno topline i istine u uzajamnim odnosima. Ali, za raspoznavanje onoga što dolazi od Gospodina i onoga što mu je protivno, potrebno je stalno i ozbiljno rasuđivanje, primijetio je Papa. Bez rasuđivanja, popraćenoga molitvom i razmatranjem, posvećeni bi se život mogao prilagoditi mjerilima ovoga svijeta: individualizmu, konzumizmu, materijalizmu; mjerilima koja smanjuju bratstvo i čine to da posvećeni život gubi draž i odlučnost. Osvrnuvši se potom na pad broja redovničkih zvanja, posebno u Europi, Sveti Otac napomenuo je da je poslanje dio samog identiteta života posvećenih osoba, koje su pozvane donijeti Evandjelje svima, bez granica. Idite stoga, te u stvaralačkoj vjernosti učinite svojim izazov nove evangelizacije. Obnovite svoju nazočnost u današnjim areopazima, da biste, kao što je učinio sveti Pavao u Ateni, naviještali "nepoznatog" Boga, zaključio je Sveti Otac.

Europska nagrada za život kardinalu Eliju Sgrecci

Rim, 26.11.2010. (IKA) - Kardinal Elio Sgreccia dobitnik je ovogodišnje europske nagrade za život nazvane po Majci Tereziji iz Kolkate. Nagrada "Majka Terezija" svojevrсна je "Nobelova nagrada" za život, ustanovljena godine 2008. u prigodi 60. obljetnice Opće povelje o ljudskim pravima. To se visoko priznanje dodjeljuje osobama koje su se istaknule u zaštiti prava na život još nerođene djece, kao i u potpori prirodnoj obitelji. Dodjela priznanja kardinalu Sgrecci u savršenom je skladu s njegovom poviješću pokretača ontološki utemeljene personalističke bioetike, izjavio je za agenciju Zenit predsjednik Pokreta za život Carlo Casini, koji je također istaknuo da je zahvaljujući kardinalu Sgrecci u cijelom svijetu utemeljeno 45 centara za bioetiku.

Započeo 85. francuski socijalni tjedan

Vatikan, 26.11.2010. (IKA) - U Parizu se od 26. studenoga održava 85. francuski socijalni tjedan pod geslom "Selioci, zajednička izgradnja budućnosti". U poruci za otvaranje socijalnog tjedna, podsjećajući na Papine riječi, kardinal Tarcisio Bertone, Papin državni tajnik, istaknuo je da je svaki selilac ljudska osoba, te kao takav je subjekt neotuđivih prava koja se imaju poštovati. Moderno nam društvo postavlja veliki izazov da ozbiljnim i dokumentiranim promišljanjem o problemima selilaca svladamo površne i emotivne reakcije, u kontekstu bremenitom zabrinutostima, katkada pretjeranim, o budućnosti i identitetu zapadnih društava.

Da bi se gradila svjetlija budućnosti potrebno je useljenicima omogućiti slobodno izražavanje u društvu; valja poticati bolje shvaćanje njihova stanja i blagodati koja proizlazi iz različitosti njihova odnosa, stoji u kardinalovoj poruci. Citirajući Svetoga Oca, kako prenosi agencija Sir, kardinal je ustvrdio da se imaju uzimati u obzir "obiteljske, kulturološke i vjerske dimenzije pridošlica kao i teškoće povezane s njihovim uključivanjem u nove sredine. Kardinal smatra da se stanje useljenika može znatno poboljšati sklapanjem partnerstva između zemlje podrijetla i useljavanja radi ispravnog prosuđivanja ljudskih i društvenih problema.

Papin govor japanskome veleposlaniku

Neka sve zemlje dio novca predviđenog za oružje ulože u projekte za razvoj

Vatikan, 27.11.2010. (IKA) - Neka sve zemlje dio novca predviđenog za oružje ulože u projekte za razvoj, poticaj je pape Benedikta XVI. koji je uputio u korist mira u svijetu, u govoru novom japanskom veleposlaniku pri Svetoj Stolici Ridekazuu Yamaguceeu, primivši 27. studenoga njegove vjerodajnice. Sveti Otac spomenuo se 65. obljetnice tragičnih bombardiranja atomskom bombom pučanstva Hiroshime i Nagasakija, te istaknuo da nas ta tragedija uporno podsjeća koliko je potrebno ustrajati u naporima za neširenje nuklearnog oružja i za razoružanje. Napomenuvši da Japan valja isticati kao primjer zbog njegove stalne potpore traženju političkih rješenja, Papa je istaknuo da se njima može spriječiti širenje nuklearnog oružja, ali i izbjeći to da se rat smatra jednim od načina za rješavanje sukoba među državama i narodima. Dijelevi zabrinutost Japana što se tiče nuklearnoga pitanja, Sveta Stolica ohrabruje sve zemlje da strpljivo uspostavljaju gospodarske i političke veze mira. One se, prema Papinim riječima, uzdižu kao branik pred svakom izlikom za pribjegavanje oružju, i omogućuju cjeloviti ljudski razvoj svih naroda. Sveti Otac stoga potiče, kako prenosi Hrvatski program Radio Vatikana, na konkretno djelovanje, odnosno na promjenu namjene jednog dijela iznosa određenog za oružje, i traži ulaganje u projekte za gospodarski i društveni razvoj, te za školstvo i zdravstvo. Spomenuvši sadašnju nestabilnost tržišta i zapošljavanja, Papa je istaknuo da je danas posebni problem stalna briga za pronalaženjem sigurnoga financiranja. Izrazivši potom veliku radost zbog odnosa između Svete Stolice i Japana, uspostavljenih proteklih 60 godina, kao i zbog slobode Katoličke Crkve u toj zemlji, Sveti Otac istaknuo je da je riječ o slobodi savjesti i bogoštovlja, ali i slobodi članova Katoličke Crkve u zalaganju u japanskoj kulturi i društvu, a koji imaju djelatnu ulogu u današnjem Japanu. To, između ostaloga, znači i njihovu nazočnost na sveučilištima, u školama, bolnicama i karitativnim ustanovama. Osim toga, Papa je istaknuo da su članovi Katoličke Crkve već dugo zauzeti u otvorenom dijalogu punom poštovanja s drugim religijama.

Lombardi o knjizi razgovora s Papom

Vatikan, 27.11.2010. (IKA) - Mnogo se proteklih dana govorilo o knjizi "Svjetlo svijeta", plodu višesatnog razgovora njemačkog novinara s papom Benediktom XVI. Riječ je o opsežnoj knjizi – mnogo sadržajnijoj od malobrojnih pitanja koja su privukla pozornost obavijesnih sredstava – u kojoj se Sveti Otac na svima shvatljiv način otvoreno sučeljava s dubokim i osjetljivim pitanjima, istaknuo je o. Federico Lombardi, ravnatelj Tiskovnoga ureda Svete Stolice i Radio Vatikana, u uvodniku informativnog tjednika "Octava Dies" Vatikanskog televizijskog centra.

Papa viđen izbliza, bolje poznavanje vrhovnog svećenika i njegove osobnosti, privlači naklonost mnogih, koji cijene njegovu plemenitost i osjetljivost, pozornost prema onima koje susreće, bili oni obični ljudi ili državni uglednici. Oduševljenje običnog naroda na brojnim apostolskim putovanjima: Malti, Portugalu, Ujedinjenome Kraljevstvu ili Španjolskoj, može se protumačiti boljim upoznavanjem lika Josepha Ratzingera, odnosno pape Benedikta XVI., smatra Lombardi.

Sad nam se pruža nova prigoda da bolje upoznamo svoga Papu, kroz dugi razgovor s njemačkim novinarom Peterom Seewaldom, objavljenom na raznim jezicima. Buka koja je prethodila objavljivanju knjige ograničavala se na nekoliko njezinih stranica i malobrojna pitanja, dok je Sveti Otac u šestosatnom razgovoru s novinarom odgovorio na brojne upite, vrlo zanimljive današnjem čovjeku, i to jednostavnim i razumljivim jezikom, zapanjujućom iskrenošću. To je njegova usluga svima, odgovor na mnoga pitanja koja bismo mu htjeli postaviti, počevši od najdubljih i najvažnijih o smislu našega života, do problema koji muče Crkvu, te dramatične krize današnjeg svijeta, čak i onih koji se odnose na njega kao osobu. Nije on Papa koji govori samo "ex katedra" ili tijekom svećanih liturgijskih slavlja, nego hodi zajedno s nama, kao brat i prijatelj u ovoj zadivljujućoj i dramatičnoj dolini suza, tako nam bolje pomaže da gledamo naprijed, s jednostavnom ali čvrstom vjerom i živom nadom, zaključio je Lombardi.

Vatikan: Molitveno bdjenje za nerođenu djecu

Vatikan, 27.11.2010. (IKA) – U Vatikanu je došašće započelo 27. studenoga svečanom večernjom u bazilici Sv. Petra i molitvenim bdjenjem za nerođenu djecu, u tijeku kojega je papa Benedikt XVI. pozvao političare, gospodarstvenike i medije da promiču kulturu, koja će poštovati život. Postoje kulturalne tendencije koje idu za anestezijom savjesti s najrazličitijim izlikama. Ljudski embrio nositelj je neotuđivih prava, primijetio je Papa i istaknuo kako to nije hrpa biološkog materijala, već novo živo biće.

Papinsko vijeće za obitelj preporučilo je svim biskupijama da uoči prve nedjelje došašća bdjenjem i molitvama obilježe Dan nerođene djece, jer, kako je istaknuo Papa, svako ljudsko biće ima pravo da se s njime ne postupa kao s nekim predmetom i stvari kojom se može manipulirati prema vlastitom nahođenju, da ne bude svedeno na sredstvo korisno drugima i njihovim interesima. Osoba je dobro po sebi te valja uvijek tražiti njezin potpuni razvoj. Ljubav prema svima, ako je iskrena, spontano teži posebno biti korisna slabima i siromasima.

Prilog dokumenti

"Samo jedna obitelj"

Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2011.

Draga braćo i sestre!

Svjetski dan selilaca i izbjeglica pruža čitavoj Crkvi mogućnost razmišljati o temi vezanoj uz sve rašireniju pojavu selilaštva i moliti da se srca otvore kršćanskom gostoprimstvu i rade na tome da u svijetu bude više pravедnosti i ljubavi, tih stupova na kojima počiva istinski i trajni mir. "Ljubite jedni druge; kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge" (Iv 13, 34) je poziv koji nam Gospodin snažno upućuje i neprestano ponavlja: ako nas Otac poziva da budemo ljubljena djeca u njegovu ljubljenom Sinu, poziva nas također da jedni druge priznamo braćom u Kristu.

Na toj dubokoj povezanosti svih ljudi nadahnjuje se tema koju sam ove godine izabrao za naše razmišljanje a ona glasi: "Samo jedna obitelj", jedna jedincata obitelj braće i sestara u društvima koja su sve više multietnička i interkulturalna, gdje su također ljudi različitih religija potaknuti na dijalog, koji ima za cilj ostvariti ozbiljan i plodonosan suživot u poštivanju legitimnih razlika. Drugi vatikanski koncil kaže da su "svi... narodi jedna zajednica; imaju isti iskon jer je Bog sav ljudski rod nastanio po svojoj površini zemaljskoj (usp. Dj 17, 26); svima je jedan posljednji cilj, Bog, čija se providnost, svjedočanstvo dobrote i naum spasenja protežu na sve" (Deklaracija Nostra aetate, 1). Tako, mi "ne živimo jedni pokraj drugih slučajno; svi idemo istim putem kao ljudi pa tako i kao braća i sestre" (Poruka za Svjetski dan mira 2008., 6).

Put je isti, to jest put života, ali situacije kroz koje prolazimo na tome putu su različite: mnogi se moraju suočiti s teškim iskustvom selilaštva, u njegovim različitim inačicama: postoji tako interna ili međunarodna migracija, stalna ili povremena, ekonomska ili politička, dragovoljna ili prisilna. U nekim slučajevima odlazak iz vlastite zemlje je potaknut raznim oblicima progona, tako da bijeg postaje nužan. Sama pojava globalizacije, tako karakteristična za naše doba, nije samo društveno-ekonomski proces, već povlači također za sobom činjenicu da je "čovječanstvo sve više međusobno povezano", nadilazeći zemljopisne i kulturne granice. U vezi s tim Crkva ne prestaje podsjećati da duboki smisao toga epohalnog procesa i njegov temeljni etički kriterij pruža upravo jedinstvo ljudske obitelji i njezin razvoj u dobru (usp. Benedikt XVI., enc. Caritas in veritate, 42). Svi su, dakle, dio iste obitelji, doseljenici i mjesno pučanstvo koje ih prima, i svi imaju jednako pravo koristiti prirodna dobra, koja su namijenjena svima, kao što to uči socijalni nauk Crkve. Tu imaju svoj temelj solidarnost i dijeljenje.

"U društvu koje se svakim danom sve više globalizira, zajedničko dobro i zauzimanje za njega nužno mora poprimiti dimenzije svekolike ljudske obitelji, to jest zajednice narodâ i nacijâ, gradeći tako jedinstvo i mir zemaljskoga grada i čineći ga u nekoj mjeri anticipacijom, odnosno pralikom nebeskoga grada koji ne poznaje granica" (Benedikt XVI., enc. Caritas in veritate, 7). Iz te perspektive treba promatrati također stvarnost selilaštva. Naime, kao što je već primijetio sluga Božji Pavao VI., "pomanjkanje bratstva među ljudima i narodima" je razlog nerazvijenosti (enc. Populorum progressio, 66) i – možemo

dodati – snažno utječe na pojavu selilaštva. Ljudsko bratstvo je, katkad iznenađujuće, iskustvo odnosa koji nas povezuje, duboke povezanosti s drugim, koji je različit od mene, utemeljene na jednostavnoj činjenici da smo svi ljudi. Kada se ono prihvati i odgovorno živi, tada potiče zajedništvo i dijeljenje sa svima, na osobit način sa seliocima; potpomaže darivati sebe drugima, njihovu dobru, dobru svih, u lokalnoj, nacionalnoj i svjetskoj političkoj zajednici.

Sluga Božji Ivan Pavao II., u prigodi toga istog dana slavljenog 2001. istaknuo je kako "[univerzalno opće dobro] obuhvaća cijelu obitelj naroda, iznad svake nacionalističke sebičnosti. U tom se kontekstu mora promatrati pravo na iseljništvo. Crkva ga priznaje svakom čovjeku u dvostrukom vidiku mogućnosti izlaska iz zemlje i mogućnosti ulaska u drugu zemlju u potrazi za boljim životnim uvjetima" (Poruka za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2001., 3; usp. Ivan XXIII., enc. Mater et Magistra, 30; Pavao VI., enc. Octogesima adveniensi, 17). Istodobno, države imaju pravo regulirati migracijske valove i braniti vlastite granice, uvijek jamčeći poštivanje koje se duguje dostojanstvu svake osobe.

Selioci, osim toga, imaju dužnost integrirati se u zemlju koja ih prima, poštujući njezine zakone i nacionalni identitet. "Izazov se dakle sastoji u povezivanju nužnosti prihvaćanja svakoga ljudskog bića, osobito ako je u potrebi, s vrednovanjem neophodnih uvjeta za dostojanstven i miran suživot mjesnog pučanstva i pridošlica" (Poruka za Svjetski dan mira 2001., 13).

U tome kontekstu, prisutnost Crkve, kao Božjeg naroda koji putuje kroz povijest usred svih drugih naroda, je izvor povjerenja i nade. Crkva je, naime, "na neki način znak i sredstvo najprisnijeg sjedinjenja s Bogom i jedinstva cijeloga ljudskog roda" (Drugi vatikanski koncil, dogm. konst. Lumen gentium, 1); i, zahvaljujući djelovanju Duha Svetoga u njoj, "nije uzaludan napor oko uspostave sveopćeg bratstva" (Isto, past. konst. Gaudium et spes, 38). Sveta euharistija predstavlja, u srcu Crkve, neiscrpno vrelo zajedništva za čitavo čovječanstvo. Zahvaljujući njoj, Božji narod obuhvaća "svaki narod, i pleme, i puk, i jezik" (Otk 7, 9) ne s nekom vrstom svete moći, već s uzvišenom službom ljubavi. Naime djela ljubavi, učinjena osobito siromašnjima i slabima, je kriterij koji dokazuje autentičnost euharistijskih slavlja (usp. Ivan Pavao II., apost. pismo Mane nobiscum Domine, 28).

U svjetlu teme "Samo jedna obitelj" treba promotriti napose situaciju u kojoj se nalaze izbjeglice i drugi selioci koji su prisilno napustili svoje domove, a koji imaju važan udio u pojavi selilaštva. U vezi tih osoba, koje su pobjegle od nasiljâ i progona, međunarodna je zajednica preuzela na sebe točno određene obaveze. Poštivanje njihovih prava, kao i opravdana zabrinutost za sigurnost i društvenu koheziju, potpomažu stalan i skladan suživot.

I u slučaju selilaca koji su prisiljeni napustiti svoje domove solidarnost se nadahnjuje na "zalihi" ljubavi koja se rađa iz uvjerenja da smo jedna obitelj i, za vjernike katolike, udovi Kristova Mističnog Tijela: nalazimo se u situaciji da ovisimo jedni o drugima, svi smo odgovorni za našu braću i sestre u ljudstvu i, za onoga koji vjeruje, u vjeri. Kako što sam već

imao priliku reći, "prihvatiti izbjeglice i pružiti im gostoprimstvo je za sve obavezna gesta ljudske solidarnosti, kako se oni ne bi osjetili izoliranima zbog nesnošljivosti i ravnodušnosti" (Opća audijencija od 20. lipnja 2007.: Insegnamenti II,1 (2007), 1158). To znači da će se onima koji su prisiljeni napustiti svoje domove i svoju zemlju pomoći da pronađu mjesto gdje će živjeti u miru i sigurnosti, gdje će raditi i preuzeti na sebe prava i obaveze koji vrijede u zemlji koja ih prima, pridonoseći općem dobru, ne zaboravljajući pritom ni vjersku dimenziju života.

Posebnu misao, također praćenu molitvu, želim uputiti na kraju stranim studentima, čiji je broj također u sve većem porastu u sklopu velike pojave selilaštva. Riječ je također o značajnoj društvenoj kategoriji u perspektivi njihova povratka - kao ljudi koji će jednoga dana obnašati odgovorne službe u zemlje - iz kojih su došli. Oni predstavljaju kulturne i ekonomske "mostove" između tih zemalja i zemalja domaćina i sve to ide upravo u pravcu oblikovanja "samo jedne obitelji". Na tome se uvjerenju mora temeljiti zauzimanje za strane studente i pozornost za njihove probleme, kao što su to ekonomska oskudica ili nevolje koje ih snalaze kada se moraju sami suočiti s društvenom i sveučilišnom sredinom, kao i teškoće uključivanja u novo društvo. U vezi s tim, sviđa mi se podsjetiti da "pripadati sveučilišnoj zajednici... znači stajati na raskrižju kulturâ koje su oblikovale suvremeni svijet" (Ivan Pavao II., američkim biskupima krajevnih Crkava Chicaga, Indianapolisa i Milwaukeea u pohodu "ad limina", 30. svibnja 1998., 6; Insegnamenti XXI,1 [1998.], 1116). U školi i na sveučilištu oblikuje se kultura novih naraštaja: o tim institucijama u velikoj mjeri ovise hoće li oni biti kadri promatrati čovječanstvo kao jednu obitelj pozvanu biti jedinstvo u različitosti.

Draga braćo i sestre, svijet selilaca je golem i raznolik. Poznaje divna i obećavajuća iskustva, kao i, nažalost, mnoga druga dramatična iskustva nedostojna čovjeka i društva koji se nazivaju uljuđenima. Za Crkvu ta stvarnost predstavlja rječiti znak našega doba, koji snažnije iznosi na vidjelo poziv čovječanstva da tvori samo jednu obitelj i, istodobno, teškoće koje, namjesto da je ujedinjuju, dijele je i razdiru. Ne gubimo nadu i molimo zajedno Boga, Oca svih, da nam pomogne da budemo, svaki ponaosob, muškarci i žene sposobni uspostaviti bratske odnose; te da na društvenom, političkom i institucijskom planu porastu razumijevanje i poštivanje među narodima i kulturama. S tim željama, zazivajući zagovor Presvete Marije, Zvijezde mora, zazivam od srca apostolski blagoslov na sve, a na osobit način na selioce i izbjeglice kao i na sve one koji djeluju na tome važnom području.

Iz Castel Gandolfa, 27. rujna 2010.

Papa Benedikt XVI.

Obitelj treba biti prva škola ljubavi, vjere i života

Poslanica predsjednika Hrvatskog Caritasa varaždinskog biskupa Josipa Mrzljaka za Nedjelju Caritasa 12. prosinca 2010.

Draga braćo i sestre!

Treća je nedjelja došašća – radosna u liturgiji Crkve, a u našoj domovini i nedjelja Caritasa. Na pola smo puta do slavlja rođenja djeteta Spasitelja, a danas na poseban način mislimo i na potrebite u našim obiteljima, u našoj župnoj zajednici, u Domovini, u svijetu. Sredstva prikupljena danas usmjerit ćemo u sve vrste potreba socijalno ugroženih pojedinaca i obitelji, kojima na osobit način pomažu župni, biskupijski i nacionalni Caritas.

Iščekujući rođenje Isusovo, a u pastoralnoj godini koju smo mi biskupi posvetili temi obitelji, pripravlajući svoje srce za njegov dolazak, cijelim svojim bićem, osjećamo uzbuđenje, nemir, tjeskobu i zabrinutost. Svatko na svoj način osjeća krizu. Kriza u gospodarstvu, kriza vrednota, u međuljudskim odnosima, u obitelji. Konzumerizam, koji se na poseban način osjeća u adventu, i individualizam, sve se više uvlače i sve pore društvenog života, a na osobit način putem raznih medija u obiteljski život. Tako mediji, koji nam pružaju gotovo neograničene mogućnosti informiranja, obrazovanja, pa čak i društvenog rasta, često nameću sadržaje moralno dvojbenih obrazaca ponašanja i življenja. Pred nama su izazovi prihvaćanja roditeljstva, odgoja za kršćanske vrijednosti, društveno odgovorna djelovanja u svijetu te života u molitvi – sve to u krugu naše vlastite obitelji i Crkve. Nadahnuti riječima iz današnjeg čitanja „Recite preplašenim srcima: 'Budite jaki, ne bojte se!...' " (Iz 35, 4), sjetimo se toga, mislimo na to svakoga dana; Isus dolazi osposobiti čovjeka za vjernu i strpljivu ljubav, za praštanje i pomirenje, da ojača naša srca i duše. Isus dolazi ozdraviti čovjeka u srži njegova srca: da ljubi i da bude ljubljen.

U takvom, možda pomalo i turbobnom, razmišljanju posebno nas je obradovala vijest o dolasku Svetog Oca u našu Domovinu iduće godine na proslavu dana obitelji. Dolazi sve nas ohrabriti i na poseban način blagosloviti obitelji.

Obitelj treba biti prva škola ljubavi, vjere i života; učenje prihvaćanja, praštanja i poštivanja drugih. Kako će dijete odrasti u osobu koja zna voljeti i živjeti u obitelji ako to ne doživi u vlastitoj obitelji? Djeca usvajaju u svoj život najviše ono što doživljavaju, a tek onda ono što čuju, što im se govori. A što doživljavaju uz nas odrasle danas, uz svoje obitelji danas? Ovo pitanje zahtijeva odgovor svakoga od nas. Premalo je vremena za smirenost, opuštenost, toplinu, ljubav obiteljskog doma. Roditelji su često u velikom sukobu i rascjepu između potreba svog posla, potreba svog djeteta, te osobnih potreba. Poslodavci traže sve dulji rad, koji je teško odbiti ako želimo imati osigurana sredstva za život. Na kraju dana ili negdje usput, premoreni očevi i majke, 'odrađuju' i obveze koje imaju prema svojoj djeci, nerijetko ih viđajući tek prije spavanja. Nema više vremena, a čini se niti strpljenja, za odgoj kakav bismo željeli. Evo prostora za karitativno djelovanje poslodavaca i svih koji sudjeluju u odgoju mladih, od kojih očekujemo bolju i sretniju budućnost.

Kako se ne zamisliti i ne zapitati o onome što činimo pred uzorom Svete Obitelji, primjera roditeljske žrtve? Sveta Obitelj podnijela je sve kušnje života jer je bila čvrsta, povezana, te nikada nije gubila nadu, ljubav, povjerenje u Božji plan za njih. Možemo biti umorni od životnih bujica, ali nemamo pravo predati se! Kao katolici, po krštenju smo uronjeni u život Crkve, a naše je pravo i obveza djelovanje u

svijetu. Imamo dužnost da se zalažemo za vrijednosti obitelji, i to kršćanske obitelji, koju čine muškarac i žena, bračni drugovi, i njihova djeca. Naša je obveza da dignemo glas protiv zlostavljanja i zanemarivanja prava slabijih – poglavito djece, žena i starijih osoba. Prirodno pravo roditelja je da sami odgajaju svoju djecu, a ne da to čine neki mediji, često iskrivljujući sliku o čovjeku, njegovu dostojanstvu i pozivu. Naša je dužnost da budemo aktivni članovi građanskog društva i da promičemo vrednote kojima nas uči vjera, naše je pravo da zahtijevamo uvođenje vrijednosnih elemenata u sustav obrazovanja naše djece.

Neka nam izazov svjedočenja vjere djelima prema onima koji su u potrebi bude potaknut riječima iz poslanice Efežanima 5,1-2: „Budite dakle nasljedovatelji Božji kao djeca ljubljena i hodite u ljubavi kao što je i Krist ljubio vas“!

Neka Marija, kraljica obitelji, zagovara sve naše obitelji da u njima vlada roditeljska ljubav prema životu, da u njima raste vjera u Božju pomoć i blagoslov pri odgoju novih naraštaja.

+ Josip Mrzljak
biskup varaždinski
predsjednik Hrvatskog Caritasa

Majčinska duhovnost Katarine Sienske

Papina kateheza na općoj audijenciji u srijedu 24. studenoga 2010.

Draga braćo i sestre, danas vam želim govoriti o ženi koja je imala istaknutu ulogu u povijesti Crkve. Riječ je o Katarini Sienskoj. Četrnaesto stoljeće u kojem je živjela bilo je doba teških previranja u Crkvi i čitavom društvu u Italiji kao i Europi. Ipak, i u trenucima najveće teškoće, Gospodin ne prestaje blagoslivljati svoj narod, dajući svetice i svece koji bude umove i srca potičući ih na obraćenje i obnovu. Katarina je jedna od njih i još i danas nam govori i potiče nas hrabro kročiti prema svetosti da bismo bili Gospodinovi učenici na sve potpuniji način.

Rođena je u Sieni godine 1347. u vrlo brojnoj obitelji, a umrla je u rodnome gradu 1380. U dobi od 16 godina, potaknuta viđenjem svetog Dominika, stupila je u Treći dominikanski red, u ženski ogranak zvan koludrice. Nastavivši živjeti u obitelji, potvrdila je zavjet djevičanstva koji je dala privatno još kada je bila mlađa, posvetila se molitvi, pokori, djelima ljubavi, prije svega prema bolesnima. Kada se raširio glas o njezinoj svetosti, započela je intenzivno raditi na davanju duhovnih savjeta svima koji bi joj se obratili za pomoć: plemićima i političarima, umjetnicima i običnim ljudima, posvećenim osobama, crkvenim velikodostojnicima, uključujući i samog papu Grgura XI. koji je u to doba boravio u Avignonu i kojeg je Katarina snažno i učinkovito pozvala da se vrati u Rim. Mnogo je putovala kako bi ubrzala reformu u Crkvi i da bi potpomogla uspostavu mira među državama. Zbog toga razloga sluga Božji Ivan Pavao II. proglasio ju je suzaštitnicom Europe: Stari kontinent ne smije nikada zaboraviti kršćanske korijene koji su u ishodištu njegova povijesnog puta i mora nastaviti crpiti iz Evandjelja temeljne vrijednosti koje jamče pravdu i sklad.

Katarina je, kao i mnogi drugi sveci, mnogo pretrpjela. Neki su čak govorili da se ne smije imati povjerenja u nju te ju je čak, 1374., šest godina prije smrti, generalni kapitul Dominikanskog reda pozvao u Firenzu gdje je podvrgnuta ispitivanju. Ispitivanje je proveo učeni i ponizni brat

Rajmund iz Capue, budući generalni ministar reda. On će kasnije postati njezin ispovjednik i "duhovni sin" i napisati cjeloviti životopis svetice. Proglašena je svetom 1461.

Katarinin nauk, koja je jedva naučila čitati i koja je naučila pisati tek u odrasloj dobi, sadržan je u Dijalogu Božje providnosti odnosno Knjizi Božjeg nauka, remek-djelu duhovne literature, u njezinim Pismima kao i u zbirci Molitava. Njezin nauk resi takvo bogatstvo da ju je sluga Božji Pavao VI. 1970. proglasio crkvenom naučiteljicom. Taj se naslov pridodao dvama prethodnima: suzaštitnice grada Rima, prema želji blaženog Pija IX., te zaštitnice Italije, prema odluci sluga Božjega Pija XII.

U viđenju koje je ostalo neizbrisivo utisnuto u Katarininu srcu i pameti, Gospa ju je predstavila Isusu koji joj je darovao jedan sjajni prsten, govoreći joj: "Ja, tvoj Stvoritelj i Spasitelj, uzimam te za svoju zaručnicu u vjeri, koju ćeš uvijek čuvati čistom sve dok ne budeš zajedno sa mnom u nebu slavila vječne zaruke" (Rajmund iz Capue, S. Caterina da Siena, Legenda maior, br. 115, Siena 1998.). Taj je prsten bio vidljiv samo njoj. U tome izvanrednom događaju dokučujemo životno središte Katarinine religioznosti i svake autentične duhovnosti: to je kristocentrizam. Krist je za nju poput zaručnika, s kojim je uspostavila odnos prisnosti, zajedništva i vjernosti. On je dobro koje se voli više od svakog drugog dobra.

To duboko jedinstvo s Gospodinom prikazano je u drugom događaju iz života te glasovite mističarke: zamjeni srdaca. Prema Rajmundu iz Capue, koji prenosi ono što mu je Katarina povjerala, Gospodin Isus joj se ukazao držeći u svojim rukama ljudsko srce koje je blistalo, otvorio njezine grudi, stavio to srce u njih i rekao: "Predraga kćeri, kao što sam neki dan uzeo tvoje srce koje si mi pružila, evo ja ti sada dajem svoje i od sada će stajati na mjestu gdje je prije bilo tvoje" (isto). Katarina je doista živjela riječi svetog Pavla: "Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist" (Gal 2, 20).

Poput svetice iz Siene, svaki vjernik osjeća potrebu gajiti u srcu iste one osjećaje koje je Krist nosi u svojem srcu da ljubi Boga i bližnjega poput samoga Krista. A svi mi možemo dopustiti da nam Krist preobrazi srce i naučiti ljubiti poput njega, u prisnom zajedništvu s njim jačanom molitvom, razmatranjem nad Božjom riječju i sakramentima, prije svega čestim i pobožnim primanjem svete pričesti. I Katarina pripada nizu onih euharistijskih svetaca kojima sam odlučio zaključiti svoju apostolsku pobudnicu Sacramentum caritatis (usp. br. 94). Draga braćo i sestre, euharistija je izvanredni dar ljubavi koji nam Bog uvijek iznova daje da nas njime hrani na našem putu vjere, da ojača našu nadu, da rasplamsa našu ljubav, da postanemo sve sličniji njemu.

Oko te snažne i autentične osobe okupila se prava i istinska duhovna obitelj. Riječ je o osobama koje je oduševio duhovni prestiž te mlade žene koja se u svojem životu vinula do neslučenih visina i koje su ponekad bile zadivljene također mističnim pojavama kojima su svjedočili, kao što su to bile česte ekstaze. Mnogi su se stavili u njezinu službu i prije svega smatrali povlasticom da im Katarina može biti duhovni vođa. Zvali su je "mama", jer su kao duhovna djeca primala od nje duhovnu hranu.

I danas Crkva prima veliku blagodat od majčinske duhovnosti koju vrše tolike žene, posvećene i vjernice laikinje, koje hrane u duši misao za Boga, jačaju vjeru ljudi i usmjeravaju kršćanski život prema sve većim visinama. "Oslovljavam vas i nazivam sinovima", piše Katarina obraćajući se jednom od svojih duhovnih sinova, kartuzijancu Giovanniju Sabatiniju, "jer vas ja rađam stalnim

molitvama i željom pred Božjim lice, kao što žena rađa svoje dijete" (Epistolario, Lettera n. 141: A don Giovanni de' Sabbatini). Dominikanskom bratu Bartolomeju de Dominiciju običavala se obraćati ovim riječima: "Preljubljeni i predragi brate i sine u slatkom Kristu Isusu".

Druga crta Katarinine duhovnosti vezana je uz dar suza. One izražavaju istaknutu i duboku osjetljivost, zbog koje je svetica iz Siene bila uvijek silno suosjećajna i nježna. Brojni su sveci imali dar suza, čime su obnavljali osjećaje samoga Isusa, koji nije zadržavao i skrivao suze pred grobom prijatelja Lazara i boli koju su osjećale Marta i Marija, kao ni prilikom pohoda Jeruzalemu, posljednjih dana svoga ovozemaljskog života. U Dijalogu Božje providnosti, Bog Otac obraća se Katarini i objašnjava joj da se u suzama koje prave brazde na našem licu, kada osjetimo drhtaje suosjećanja i kada se ganemo zato što je u svijetu tako malo dobra i zato što želimo dobro svima, krije Božje nadahnuće: "Postoji lijek, kojim ću ublažiti svoju srdžbu: to su moje sluge, ako se požure zadržati me svojim suzama i lancem svete želje. I ti si me vezala tim svetim vezom, koji sam ti ja sam dao, jer sam želio učiniti milosrđe svijetu... Ti, dakle, i druge moje sluge, morate crpiti svoje suze i svoj znoj iz izvora moje ljubavi; uzmite ih i operite njima lice moje Zaručnice (Crkve), jer ti ja obećavam da će joj tim sredstvom biti vraćena njezina ljepota" (Dialogo della Divina Provvidenza, pog. 15, Siena 1980., str. 59). Prema Katarini, suze svetaca se miješaju s Kristovom krvlju, o kojoj je ona govorila sa silnim ganućem i vrlo djelotvornim simboličkim slikama: "Spominjite se Krista rassetoga, Boga i čovjeka (...). Pokajte se poradi Krista rassetoga, sklonite se u ranama Krista rassetoga, utonite u krv Krista rassetoga" (Epistolario, Lettera n. 16: Ad uno il cui nome si tace).

Tu možemo shvatiti zašto je Katarina, premda je bila svjesna ljudskih nedostataka svećenika, uvijek gajila veliko poštivanje prema njima; oni, po sakramentima i Svetom pismu, dijele snagu spasenja Kristove Krvi. Svetica iz Siene uvijek je pozivala svete poslužitelje, pa i papu, kojeg je nazivala "milim Kristom na zemlji", da vjerno vrše svoje zadaće, nošena uvijek i jedino svojom dubokom i stalnom ljubavlju prema Crkvi. Prije nego će umrijeti rekla je: "Opraštajući se od tijela ja sam, zapravo, utrošila i dala svoj život Crkvi i za svetu Crkvu, što je za mene jedinstvena milost" (Rajmund iz Capue, S. Caterina da Siena, Legenda maior, n. 363).

Od svete Katarine, dakle, mi učimo najuzvišenije znanje: poznavati i ljubiti Isusa Krista i njegovu Crkvu. U Dijalogu Božje providnosti, ona - što je jedinstvena slika - opisuje Krista kao most koji se pruža između neba i zemlje. Taj most čine tri stepenice: Isusove noge, bok i usta. Uzdižući se tim stepenicama, duša prolazi kroz tri etape od kojih se sastoji svaki put posvećenja: odvajanje od grijeha, vršenje kreposti i ljubavi, te, na kraju, slatko sjedinjenje s Bogom s ljubavlju.

Draga braćo i sestre, naučimo od svete Katarine ljubiti Krista i Crkvu hrabro, snažno i iskreno. Ponovimo zato sa svetom Katarinom riječi koje čitamo u Dijalogu Božje providnosti, na završetku poglavlja koje govori i Kristu-mostu: "Zbog ljubavi si nas oprašao u krvi, zbog ljubavi si htio razgovarati sa stvorenjima. O koliko si samo bio lud od ljubavi! Nije ti bilo dosta to što si se utjelovio, već si htio i umrijeti!... O ljubavi! Srce mi se guši dok razmišljam o tebi: jer gdje god mi se misao pruža, ne nalazim ništa drugo do ljubav" (pog. 30, str. 79-80).

Važnost iščekivanja u ljudskom životu

Papin nagovor uz molitvu Anđeo Gospodnji u nedjelju 28. studenoga 2010.

Draga braćo i sestre!

Danas, na Prvu nedjelju došašća, Crkva započinje novu liturgijsku godinu, novi hod u vjeri koji nam s jedne strane daje spominjati se događaja Isusa Krista a s druge nas usmjerava k njegovu konačnom ispunjenju. Upravo u znaku te dvojake perspektive živimo vrijeme došašća, upravljajući svoj pogled bilo na prvi dolazak Sina Božjega, kada se rodio od Djevice Marije, bilo na njegov ponovni dolazak u slavi, kada će doći "suditi žive i mrtve", kao što molimo u Vjeronanju. Htio bih se sada kratko osvrnuti na tu sugestivnu temu "iščekivanja", jer je riječ o duboko ljudskom aspektu, u kojem vjera postaje, tako reći, jedno s našim tijelom i našim srcem.

Čekanje, iščekivanje je nešto što se provlači kroz sav naš osobni, obiteljski i društveni život. Iščekivanje je prisutno u bezbroj situacija, od najmanjih i najbanalnijih pa do najvažnijih, koje nas obuhvaćaju potpuno i u dubini. Tu mislimo, među ostalim, na očekivanje prinove od strane roditelja; zatim na čekanje rođaka ili prijatelja koji nam dolazi u posjet izdaleka; mislimo isto tako - kada je riječ o mladim ljudima - na očekivanje ishoda nekog presudnog ispita ili razgovora za posao; u prisnim odnosima, na očekivanje susreta s ljubljenom osobom, odgovora na pismo ili na prihvaćanje oprostjenja... Moglo bi se reći da je čovjek živ sve dok nešto iščekuje, sve dok je u njegovu srcu živa nada. I čovjek se prepoznaje po njegovim očekivanjima: naš duhovni i moralni "uzrast" može se mjeriti onim što iščekujemo, onim čemu se nadamo.

Svaki od nas, dakle, napose u ovome vremenu pripreme za Božić, može se zapitati: što ja očekujem? Čemu, u ovom trenutku moga života, moje srce stremi? I to se pitanje može postaviti na razini obitelji, zajednice, naroda. Što, mi svi zajedno, očekujemo? Što je ono što ujedinjuje naše težnje, što nas povezuje? U razdoblju neposredno prije Isusova rođenja, u Izraelu je bilo vrlo snažno prisutno očekivanje Mesije, to jest Pomazanika, potomka kralja Davida, koji će jednom zauvijek osloboditi narod od svakog moralnog i političkog ropstva i uspostaviti Božje kraljevstvo. No nitko nije mogao ni zamisliti da bi se Mesija mogao roditi od skromne djevojke kao što je to bila Marija, zaručnica Josipa pravednoga. Čak ni ona to nije mogla zamisliti, a ipak u njezinu srcu je očekivanje Spasitelja bilo tako veliko, njezina vjera i njezina nada su bili tako gorljivi, da je On mogao naći u njoj dostojnu majku. Uostalom, sâm ju je Bog pripremio, prije vjekova. Postoji neka tajanstvena podudarnost između Božjeg očekivanja i iščekivanja Marijina, koja je bila stvorenje "puno milosti", potpuno raspoloživa za naum ljubavi Svevišnjega. Naučimo od nje, žene došašća, živjeti svakodnevne geste s novim duhom, sa osjećajem dubokog iščekivanja, koje jedino Božji dolazak može ispuniti.